

ΤΑ «ΚΑΡΤΕΛ»
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ
ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ
«ΠΟΛΙΤΙΚΗ»

ΔΑΥΛΟΣ ΔΡΧ. 900

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΦΟΙΝΙΚΙΣΜΟΥ

Ἐπιγραφή Διοσπηλίου: Ἑλληνικὴ γράφη τοῦ 5.250 π.Χ.

ῚΑνθρακες ὁ «Θησαυρός τοῦ Πριάμου»

ΔΑΥΛΟΣ

Μηνιαίο Περιοδικό
Κυδαθηναίων 29, Πλάκα
105 58 Αθήνα.
Τηλέφ.: 3223957, 9841655

Τα Γραφεία του Περιοδικού
λειτουργούν πρωινές ώρες
9.30 - 13.30 καθημερινά.

Ίδιοκτήτης: Έκδοτης-Διευθυντής:
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ
Αχιλλέως - Μουσών 51
Παλαιό Φάληρο.

Φωτοστοιχειοθεσία - Ατελιέ:
«Ν. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ & ΣΙΑ ΕΠΕ»
Μάγερ 11, Αθήνα, τηλ.: 5221792.

Εκτυώσεις:
Π. ΚΟΚΚΑΛΗΣ
Βιβλιοδεσία:
Κ. ΚΟΝΤΟΓΩΡΓΟΣ

- Τιμή αντίτυπου: 900 δρχ.
- Έτήσια συνδρομή: 9.000 δρχ.
- Οργανισμών κ.λπ.: 12.000 δρχ.
- Φοιτητών: 6.000 δρχ.
- Έξωτερικού: 50 δολλ. ΗΠΑ.
- Οι συνδρομές προκαταβάλλονται
κατά την έγγραφη.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ

Τα χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.

Όλες οι συνεργασίες και τα
ταχυδρομικά έμβασματα στη
διεύθυνση:

ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ, Μουσών 51
175 62, Π. Φάληρο, Αθήνα.

Παρακαλούνται οι συνδρομητές
που αλλάζουν διεύθυνση, να το
γνωστοποιούν στο περιοδικό.

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση
κειμένων του «Δ», με την προϋ-
πόθεση ότι θα αναφέρεται ρητώς
η πηγή τους.

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

ΣΕΛΙΣ 8580:

Σκίρτημα συνειδητότητας

Δ.Ι.Λ.

ΣΕΛΙΣ 8582:

Το τέλος του Φοινικισμού

ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

ΣΕΛΙΣ 8585:

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ι. ΑΛΜΠΑΝΗΣ, Ν. ΑΣΠΙΩΤΗΣ, Ε. ΚΕΒΡΕΚΙΔΗΣ,
Κ. ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, Γ.Α. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ, ΑΧΙΑΛΕΥΣ,
Π. ΤΣΙΝΑΣ, Ν. ΜΑΡΟΥΓΚΑΣ, Θ. ΡΑΛΛΗΣ.

ΣΕΛΙΣ 8593:

Η επανασύνδεση της Ιστορίας με τη Φύση
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΚΟΥΤΟΥΛΑΣ

ΣΕΛΙΣ 8596:

Για το παρόν και το μέλλον του Έλληνι-
σμού

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ 8597:

Ανθρακες ό «Θησαυρός του Προιάμου»

ΚΩΝ. Β. ΚΟΥΤΡΟΥΒΕΛΗΣ

ΣΕΛΙΣ 8611:

Τά «καρτέλ» και η σύγχρονη πολιτική

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΚΟΥΤΟΥΛΑΣ

ΣΕΛΙΣ 8617:

Α. Κοραΐς και Ι. Καποδίστριας:

Από την όμοφροσύνη στη ρήξη

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΚΟΒΙΣΤΑΣ

ΣΕΛΙΣ 8625:

Αρχαιοελληνική ποίησης

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

ΣΕΛΙΣ 8629:

Γιατί οι Φοίνικες δεν είναι δυνατόν

να «συνέπτυξαν» την συλλαβική γραφή

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΤΣΙΑΔΡΑΜΗΣ

ΣΕΛΙΣ 8637:

«Ιδιωτισμός»

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΗ ΑΝΕΚΔΟΤΗ ΠΟΙΗΣΗ

Βασίλειος Πελασγός-Γούσιος, Α. Μαρματσούρης.

ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΠΙΤΑ: σελ. 8609 • ΕΘΝΙΚΑ: σελ. 8623

• ΕΛΛΟΓΑ ΚΑΙ ΜΑΝΤΙΚΑ: σελ. 8615 • ΔΙΑ-
ΧΡΟΝΙΚΑ: σελ. 8627 • ΤΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ:
σελ. 8633 • Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ: σελ. 8637.

Σκίρτημα συνειδητότητας

Οί βαρειές συνέπειες της δισχιλιετούς άφάσias του Έλληνισμου δέν ήρθησαν μετά τó πρόωρο και άνώριμο ξύπνημά του άπό τόν κακόν έφιάλη, τó 1821. Οί αίτίες πού είχαν έξαφανίσει ίστορικά τούς Έλληνες ήσαν όλοζώντανες και στίς παραμονές του Άγώνος και μετά τή συγκρότηση του Ρωμαίικου, και παραμένουν ζωντανές έως σήμερα. Ό «Ρωμαίος» ή «Ρωμιός» ή «Γραικός» ή «Ραγιάς» τής Ρωμαίικης, Βυζαντινής και Τουρκοκρατούμενης περιόδου είχε ξεχάσει τέλεια τήν Έλλάδα —δέν αὐταπεκαλείτο καν Έλληνα, άλλωστε τó όνομα αὐτό έπί 1500 και πλέον χρόνια ήταν άπηγορευμένο έπί ποινή θανάτου και τέλεια συκοφαντημένο ως συνώνυμο τής «είδωλολατρείας».

Οί σπάνιες και οί άμυδρές λάμψεις έλληνικότητας ένός Γεωργίου Γεμιστου-Πλήθωνος ή κάποιων προεπαναστατικών Διδασκάλων του Γένους (πού κι αὐτοί δέν μόρεσαν νά δοῦν τó Έλληνικό Μεγαλειό ως Έλληνες, αλλά μέ τά παραμορφωτικά γυαλιά του Εὐρωπαϊκού κλασικισμού) δέν άνατρέπουν τήν άξιοδάκρυτη πραγματικότητα ένός Έλληνισμού άγράμματος, άνιστόρητου, άνελλήνιστου, άπολίτιστου και ταυτόχρονα δογματοκρατούμενου, έξουσιαζόμενου και τυραννούμενου όχι τόσο πολιτικά όσο κυρίως πνευματικά έδω και 15 τουλάχιστον αιώνες μέχρι σήμερα.

Ό έξελληνισμός τής Ρωμιοσύνης —via Ευροπα, όπως επιχειρήθηκε— σκόνταφτε και σκοντάφτει άκόμη σέ ισχυρά φράγματα: ένα άπ' αυτά είναι ή παρατεινόμενη άσίγαστη έχθρότητα τής πνευματικής καταστάσεως, πού ισχύει στο Ρωμαίικο, έναντίον τής Έλλάδος. Η καθαρή Έλλάς, αὐτή πού μόνη υπήρξε όχι μόνο γνήσια και άνόθευτη αλλά και μεγαλουργός, άποκρύπτεται, συκοφαντείται, διαστρεβλώνεται, άγνοείται άκόμη άπό τó κατασκεύασμα πού ψευδεπιγράφως όνομάζεται σήμερα Έλλάς. Άν έξαιρέσουμε τήν έπίσημη γλώσσα του (πού κι αὐτή διώκεται και άκρωτηριάζεται έπίσημα μέ κρατικούς νόμους), τίποτε έλληνικό δέν χαρακτηρίζει τó Ρωμαίικο σήμερα. Τό έξουσιαστικό αὐτό κατασκεύασμα του δογματισμού, του κρατικισμού, του θρησκευτισμού, του ευρωπαϊσμού και του κοινωνικοοικονομισμού, άπό τή φύση του και έκ γενετής ξένο πρós τήν έλληνικότητα, άπομονώνει και έκμηδενίζει τίς δημιουργικές δυνάμεις τών Ελλήνων και θανατώνει κάθε φωτεινή συνείδηση πού άγωνίζεται νά νικήση τήν τραγική μοίρα τής μακραίωνης ήττας και ταπείνωσης. Η αὐτοκτονία ή ή δολοφονία, ήθικη, πνευματική

ἡ βιολογική, εἶναι ἡ τύχη πὺν ἐπιφυλάσσεται στὶς συνειδήσεις αὐτές, ἀπὸ τὸν Ἀνδρουτσο, τὸν Καραϊσκάκη καὶ τὸν Καποδίστρια μέχρι τὸν Περικλῆ Γιαννόπουλο καὶ τὸν Ἰωὺνα Δραγούμη.

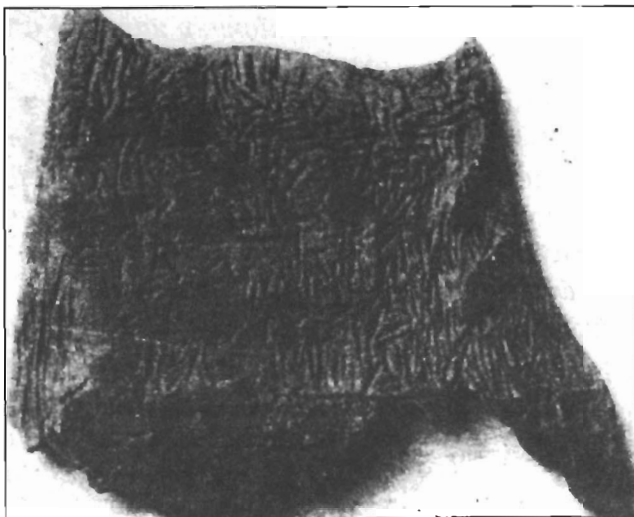
Τὸ δεῦτερο (ἐκ τῶν πολλῶν) φράγμα, ὅπου σκοντάφτει ἡ ἐξελληνιστὴς τῆς Ρωμιοσύνης, εἶναι ἡ μόνο μέσω τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἐλληνογνωσίας προσπάθεια γιὰ τὴν προσέγγιστὴς τῆς Ἑλληνικότητῆς ἀπὸ τοὺς ἀνελληνιστοὺς Ρωμιοὺς. Οἱ Εὐρωπαῖοι εἶχαν ἀνακαλύψει πράγματι κατὰ τὴν Ἀναγέννηση μιὰ Ἑλλάδα, πὺν τὴν χρησιμοποίησαν ἔως σήμερα, γιὰ νὰ ὠφεληθοῦν ἐντελῶς λογοκρατικὰ ἀπὸ τὴν ἐπιστῆμη τῆς, τὴν σκέψη τῆς καὶ τὸν πολιτισμὸ τῆς. Ἡ εὐρωπαϊκὴ βαρβαρότητα καὶ ὁ θρησκευτισμὸς ἦταν οἱ αἰτίες πὺν ὁ Εὐρωπαῖος δὲν μπόρεσε νὰ κατακτήσῃ τὴν Ἑλληνικότητα παρὰ μόνον ἐπιπόλαια, τυποκρατικὰ καὶ τεχνοκρατικὰ. Αὐτὴν τὴν Ἑλλάδα (τὸ πολὺ) βλέπουν καὶ οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὸ παρελθόν μας Ρωμιοί. Ὑἑτοι ὁ σημερινὸς Ἑλλῆν δὲν γνωρίζει τὸ χθὲς καὶ συνεπῶς εἶναι ἀπολύτως ἀνίκανος νὰ προβλέψῃ καὶ νὰ βαδίσῃ στὸ αὐριο. Χωρὶς παρελθόν, χωρὶς παρόν καὶ χωρὶς μέλλον περιῆλθε νομοτελειακὰ στὴν κατάσταση τῆς ἀποκτῆνωσης καὶ βαρβαρότητας, πὺν ὅλοι σήμερα ζοῦμε καὶ ὑφιστάμεθα.

Αἰσθάνεται κανεῖς τὴν ἀνάγκη νὰ δῇ καὶ νὰ πῇ κάτι τὸ θετικὸ καὶ αἰσιόδοξο μέσα στὴν θλιβερὴ αὐτὴ πραγματικότητα. Κι αὐτὸ εἶναι –ὅσο πράγματι ὑπάρχει– ἓνα φαινόμενο ἀναζήτησης καὶ προσπάθειας αὐτοπροσδιορισμοῦ, πὺν παρατηρεῖται κατὰ τὰ 10-15 τελευταῖα χρόνια. Πράγματι γιὰ πρώτη φορὰ ὕστερα ἀπὸ τόσοι αἰῶνες ἀπώλειας συνειδήσεως πολλοὶ Ρωμιοὶ σήμερα ψάχνονται καὶ ψάχνουν. Τὸ σημαντικὸ ἴσως δὲν εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν (πὺν δὲν εἶναι πάντως πολὺ μικρὸς) ὅσο τὸ πρωτοφανὲς δάθος καὶ ἡ πρωτοφανὴς τόλμη τῆς ἀναζήτησης. Τὰ φράγματα τοῦ δόγματῆς καὶ τῶν ἰδεολογιῶν, πὺν διέκοπταν ἀπὸ ἓνα σημεῖο καὶ πέρα τὴν πορεία πρὸς τὴν ἐλληνικότητα, δὲν μποροῦν πια νὰ παραλύσουν τὴν λειτουργία τῶν ἐγκεφάλων. Ὁ Ἑλλῆν δρῖσκειτὰ κάθε μέρα μπροστὰ σὲ νέους ὀρίζοντες τοῦ Παρελθόντῆς του, τοῦ Παρόντῆς του καὶ τοῦ Μέλλοντῆς του. Τὸ φαινόμενο αὐτὸ πράγματι μπορεῖ νὰ προσφέρῃ μιὰ ἔλλογη αἰσιοδοξία σὲ κάθε Ἑλλῆνα. Καὶ ὁ «Δ», πὺν ἐδῶ καὶ 12 χρόνια μέσα στὸ φαινόμενο αὐτὸ γεννήθηκε, ἔζησε κι ἀναπτύχθηκε, αἰσθάνεται ἔμπλεως χαρᾶς τὸ σκίρτημα ἐπανόδου στὴν ζωὴ ἐνὸς ὀργανισμοῦ, πὺν βρισκόταν ἀμέτρητες μέρες σὲ κωματώδη κατάσταση.

Δ.Ι.Α.

Ἡ ἀνακάλυψη-δόμδα στὰ θεμέλια τοῦ Φοινικισμοῦ

Ἡ ξύλινη ἐνεπίγραφη πινακίδα πού πρόσφατα δρέθηκε στὸ Δισπηλιὸ τῆς Καστοριάς. Χρονολογήθηκε μὲ τὴν μέθοδο τοῦ ραδιενεργοῦ ἄνθρακος (C14) καὶ εἶναι «ἡλικίας» 7.250 ἐτῶν. Ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτηριζομένου τῆς (ὅπως δὴποτε ἑλληνικῆς) γραφῆς πού εἶναι χαραγμένη σ' αὐτὴν καὶ τῆς ἀποκρυπτογραφήσεώς της ἡ ἀνακάλυψή της συντρίβει κυριολεκτικὰ ὅλες τὶς θεωρίες τῆς δογματικῆς ψευδοπιστήμης στοὺς τομεῖς προτεραιότητα πολιτισμοῦ, ἀπώτερη Ἑλληνικὴ ἱστορία, γλωσσολογία, ἱστορία τῆς γραφῆς, «θεωρίες» ὅπως τοῦ φοινικισμοῦ, τοῦ ἰνδοευρωπαϊσμοῦ κ.λπ. καὶ ἀναδεικνύει τὴν Ἑλλάδα ὡς μοναδικὴ πανάρχαια κοιτίδα τοῦ πολιτισμοῦ.

Καθαρογραφὴ τῶν συμβόλων τῆς πινακίδος

4A 11 3 24 11 1 445 7 4 A 13 9 12 ←

Ἀντιστοιχίες χαρακτήρων σὲ Γραμμικὴ Α

12 = 12 = ta, 9 = 9 = ka, 13 = 13 = su,

A = 8' = do, 4 = 4 = ra, 7 = 7 = to,

5 = so H = pa, 4H = H + 4 = para, 1 = ≤ = li,

M = 14 = m, 11 = ne, 1 = 1 = du, 2 = si,

3 = 3 = re, 11 = 11 = di, A = A = e, + = ro,

4 = 4 = e, 4+ = ro + e = roe.

Μιά πρώτη προσπάθεια ἀποκρυπτογραφήσεως τῆς γραφῆς τῆς Καστοριᾶς

Διαβάζοντας τὸ ἄρθρο τῆς «Ἀπογευματινῆς» (17-2-94) γιὰ τὴν ἀνακάλυψη τῆς ἐπιγραφῆς τῆς Καστοριᾶς, συμμερίζομαι τὴν θέση τῆς ἐφημερίδας περὶ «δημιουργίας τοῦ ἀλφαβήτου στὸν ἐλληνικὸ χῶρο δίκην ἀναφορᾶς σὲ γραπτὴ διατύπωση νοημάτων». Ἀγανακτῶ ὅμως, ὅταν βλέπω, ὅτι οἱ διατρίβοντες εἰς τὰ πολιτιστικά μας ἀποσιωποῦν, ὅτι ὑφίσταται ἡ πλήρης σειρὰ στοιχείων, τὰ ὁποῖα, καλύπτοντα ὅλο τὸ φάσμα γενέσεως τῆς γραφῆς, ἐμπεδώνουν τὴν ἐλληνικὴ πρωτοκαθεδρία.

Ἄν βάλουμε στὴ σειρὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἐπιγραφῆς, θὰ δοῦμε μιὰ ὁμαλὴ συνέχεια καὶ ἐξέλιξη στὸν τρόπο τοῦ γραπτῶς ἐκφράζεσθαι τῶν Πελασγῶν, καὶ ὅτι μέσα σὲ χιλιετίες ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ γένους τῶν Ἰναχιδῶν μὲ ἐπίκεντρο τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἀνιχνεύονται οἱ καταστροφεῖς τῆς Αἰγαῖδος, οἱ ἐμφανίσεις (μετὰ κάθε καταστροφή) νέων κέντρων ἀνασυγκρότησης τῶν Πελασγῶν καὶ οἱ μεταναστευτικὰ ροές. Θὰ ἐπρότεινα νὰ μὴ προσκολλούμεθα στὴν χρονολογία 5.260 μ.Χ. (χρονολόγησις εὐρήματος Καστοριᾶς), ὥσάν νὰ ἦτο αὐτὴ ἡ ἀφετηρία τῆς ὅλης διαδικασίας τῆς γραφῆς στὴν Ἑλλάδα. Ὅταν ἔχει ἀποδειχθῇ μὲ ἀποκρυπτογράφηση τῶν γραφῶν Μά ντ' Ἀζιλ (βλ. «Δαυλὸν» τ. 145) καὶ Γκλοζέλ (βλ. «Δαυλὸν» τ. 127), ὅτι οἱ Πελασγοὶ τῶν Ἀνω Πυρηναίων ἔγραφαν μὲ χαρακτηριστ. Γραμμικῆς Α (ἔχοντες ἀντιστοιχία δισημαντῶν συλλαβῶν) ἀπὸ ἐπιπαλαιολιθικῆς ἐποχῆς (Ἀζιλιανῆς), ἀκούγεται ἴσως ὡς ξεπερασμένη ἡ ἀνακάλυψις τῆς Καστοριᾶς, ἀλλὰ καὶ ὁ κατονομασμός τῆς ὡς «εὐρήματος μεσο-νεολιθικῆς περιόδου». Ἡ χρονολόγησις μὲ τὴν μέθοδο τοῦ ἀνθρακα 14 εἶναι ἓνα γεγονός. Πόθεν ὅμως προκύπτουν οἱ ὀνομασίαι «νεολιθικὴ», «μεσολιθικὴ» κ.λπ. περίοδοι; Κάποιοι τίς κατασκεύασαν (μετὰ τίς ἐρευνες τοῦ Boucher de Perthe καὶ τοῦ Δαρβίνου), ἐπειδὴ εἶχαν εἰδικoὺς λόγους. Θὰ ἀναιρέσουν τώρα τὸ τεχνητὸ οἰκοδόμημά τους;

Ἐγγράφη στὸν τύπο («Ἔθνος», 15-2-1994), ὅτι «ἡ ἀρχαιότερη ἴσως γραφὴ τῆς Εὐρώπης, πού χρονολογεῖται τὸ 5.260 π.Χ. [...], θρέθηκε σὲ ξύλινη πινακίδα στὴ λίμνη Καστοριᾶς [...], εἶναι ἡ μοναδικὴ γραφὴ σὲ ξύλο αὐτῆς τῆς περιόδου [καὶ] ἡ πινακίδα μπορεῖ νὰ ἐνταχθεῖ στὸ σύστημα τῆς παλαιονεωρωπαϊκῆς γραφῆς καὶ μάλιστα στὴν πρῶμῃ φάσει τῆς». Ἐτέθη τὸ ἐξῆς ἐρώτημα: «θὰ ... μάθουμε ποτέ, ἂν αὐτὰ τὰ σήματα ἦταν ἡ ἀρχὴ ἑνὸς διηγηματικοῦ λόγου ἢ τοῦ λόγου μιᾶς ἐξουσίας; ... ἂν τὰ σήματα τοῦ Δισπηλίου ἦταν θυμοφθόρα ἢ λυγρά;». Ἀπὸ πλευρᾶς μου θέτω τὰ ἐξῆς ἐρωτήματα:

α) Πρὸς τί οἱ μνεῖες «παλαιονεωρωπαϊκὴ» γραφὴ (ὄρος, πού θυμίζει λίγο τὴν «ἰνδο-ευρωπαϊκὴ») καὶ «ἐξουσία»;

β) Γιατί ἀποσιωπᾶται ἡ ὀφθαλμοφανὴς ὁμοιότης τῶν χαρακτήρων μὲ τὴν Γραμμικὴ Α;

Ὁ ὑπογράφων δὲν τυγχάνει «ολόγος» (ὀρισμὸς «εἰδήμονος», ὅπως π.χ. ἡλεκτρολόγος, μηχανολόγος κ.λπ.) ἀλλὰ ἐρευνητῆς, διαθέτων «κοινὸν νοῦν» καὶ ἐξανίσταται μὲ τὰ ὅσα λέγονται ἀνεύθυνα. Μὲ βάση τὴν ἀπλὴ φωτογραφία τοῦ Τύπου (πολλῶ μᾶλλον ἂν διέθετα «ἀκτινογραφία» ἢ ἄλλο ἀντίτυπο μὲ τεχνικῶς προσηγμένα μέσα) ἀνεγνώρισα πρῶμους χαρακτήρες Ἑλληνικῆς Γραφῆς Α (Πελασγικoὺς) καὶ ἀνέγνωσα τὴν πρώτη γραφὴ. Ἀπὸ αὐτὴν προκύπτει, ὅτι:

- α) ὁ Κάστωρ (καὶ προφανῶς ὁ Πολυδεύκης) ἦταν ὑπαρκτὸ πρόσωπο·
 β) ὁ Κάστωρ ἦταν «ἥρων» (ἐπομένως, ὅπως καὶ οἱ λοιποὶ Ἀργοναῦτες, μνημένος
 στοὺς ναοὺς τῆς Ὀγμίας Ἀθηνᾶς στίς Θῆβες: βλ. «Δαυλὸν» τ. 136)·
 γ) ἡ ὀνομασία Καστοριά (ὡς περιοχὴ) εἶναι πανάρχαια καὶ ἐντασσόταν στὴ Θε-
 σπρωτία (γνωστὴ καὶ αὐτὴ) ἀπὸ τοῦ 5.260 π.Χ.·
 δ) ἡ λίμνη τῆς Καστοριάς κατονομάζεται ὡς «ἡ τῆς Θεσπρωτίας λίμνη τῆς Δύσης».
 Ὅμως τοῦτο μπορεῖ νὰ ἀποδοθεῖ καὶ ὡς «λίμνη δυσί» (ὡς δυϊκὸς ἀριθμὸς = «δύο
 λίμνες»). Ἐπομένως ὑπῆρχε καὶ «λίμνη (Θεσπρωτικὴ) τῆς Ἀνατολῆς»; (ποιὰ
 ἦταν αὐτὴ, ἢ αὐτές, ἐναπόκειται τοὺς γεωλόγους νὰ τίς ἐντοπίσουν)·
 ε) ὁ Κάστωρ καὶ οἱ ἀπόγονοί του «Κάστορες» τῆς Θεσπρωτίας μιλοῦσαν καὶ ἔγρα-
 φαν ἑλληνικὰ (ἀρχαῖα Πελασγικὰ) καὶ ὄχι «ἰνδοευρωπαϊκά»·
 στ) ὁ χῶρος (Θεσπρωτία) ἦταν ἑλληνικὸς καὶ ὄχι ἄλλων τινων (πρβλ. α) θεωρία Νι-
 κολάου Πλάτωνος περὶ «Φοινίκης», πόλης καὶ παραποτάμου τοῦ Καλαμᾶ μὲ τὸ
 ὄνομα «Κάδμος» στὴν Θεσπρωτία καὶ β) θεωρία ξένων περὶ «Νεκρομαντείου»
 στὸν Ἀχέροντα κ.λπ., κ.λπ.).

Στὴ συνέντευξή του πρὸς τὴν «Ἀπογευματινὴ» ὁ κ. Γ. Χουρμουζιάδης, καθηγητῆς
 τῆς Ἀρχαιολογίας στοὺς ΑΠΘ, φέρεται εἰπών: «ἔχουν βρεθεῖ ... στὴν κοιλάδα τοῦ Δού-
 ναδῆ σὲ προϊστορικὲς τοποθεσίες τῆς Ρουμανίας κ.ἄ. ... ἀντικείμενα μὲ χαραγμάτων ...
 τὸ εὑρημα στὴν λίμνη τῆς Καστοριάς ἔχει μία ἀκόμη ἰδιαιτερότητα, εἶναι πάνω σὲ ξύ-
 λο». Ἄν ὁ προαναφερθεὶς ἐννοεῖ τὴν γραφὴν στοὺς βραχιόλι τῆς Pietroassa, ἡ ὁποία
 ἀποκρυπτογραφήθηκε (βλ. «Δαυλὸν» τ. 140-141), ἐπιβεβαιωθέντος ὅτι καὶ ἡ «οὐγγρο-
 φιννική» εἶναι μορφή Ἑλληνικῆς Γραμμικῆς Α, ἔχει καλῶς. Ἄν ἀγνοεῖ τὴν ἐν λόγω
 ἀποκρυπτογράφησιν καὶ συνδέει τὴν γραφὴν τῆς Καστοριάς μὲ «κάποια παλαιοευ-
 ρωπαϊκή, ὅπως συναντοῦμε δείγματά της σὲ προϊστορικὲς τοποθεσίες τῆς Ρουμα-
 νίας», θὰ πρέπει νὰ γίνῃ σαφέστερος ὡς πρὸς τὴν κατ' αὐτὸν προέλευσιν.

Μὰ ἐπὶ τέλους, γιατί τέτοια ἀντιμετώπιση; Πρέπει σώνει καὶ καλά νὰ συντασσόμε-
 θαι μὲ τοὺς κανόνες τῆς «ἰνδοευρωπαϊκῆς», τῆς «σκυθικῆς» ἢ τῆς ὁποίας ἄλλης θεω-
 ρίας, ποὺ κλωθογυρίζουν γύρω ἀπὸ τὸ ἐπιμύθιο: «μὴ ἑλληνική, ἀρα φοινικική γρα-
 φή»;

Παραθέτω τὴν πρώτη μου ἀποκρυπτογράφησιν τῆς πρώτης σειρᾶς τῶν συμβόλων
 (ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἐπανέλθω, ἂν ἤθελε μοῦ ἀποσταλεῖ «ἀκτινογραφία» τῆς) τῆς
 πινακίδος τῆς Καστοριάς:

Κείμενο ἐκ δεξιῶν δάσει τῶν συλλαβῶν

ta - Kasudora - tosoarae - limne - dusi - eroe

Κείμενο στὴ νεώτερη ἑλληνικὴ προφορὰ

ΤΑ ΚΑΣΝΤΟΡΑ ΘΕΣΠΡΑΕ ΛΙΜΝΕ ΔΥΣΙ ΗΡΩΕ

Ἐλεύθερη ἀπόδοση

Στὸν Κάστορα τῆς Θεσπρωτίας λίμνης τῆς Δύσης (ἢ τῶν δύο λιμνῶν) τὸν ἦρωα.

Σημείωση: Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης = Διόσκουροι. Ἐλάβαν μέρος στὴν Ἀργοναυτικὴ ἐκστρατεία,
 ἀρα, πρὶν ἀναχωρήσουν, κατὰ τὴν παράδοσιν πῆγαν στοὺς Ναοὺς τῆς Ἀθηνᾶς Ὀγμίας στίς Θῆβες καὶ
 ἐπομένως ἐγιναν «Ὀγμοὶ» (Ὀγκα-Ὀμα), ἄλλως «μνημένοι», ἄλλως «ἥρωνες» (προορισμένοι γιὰ
 ἀθλους, ὅπως ὁ Ὀγμος Ἡρακλῆς).

Καλλίμαχος Διογένης

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ἡ καῦσις τοῦ Ρωμαϊκοῦ στόλου ἀπὸ τὸν Ἀρχιμήδη

Κύριε διευθυντά,

Τυχάνω πιστὸς ἀναγνώστης τοῦ «Δαυλοῦ» ἀπὸ τοῦ ἔτους 1982 καὶ ἐντεῦθεν ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ἐκφράσω τὰ θερμά μου συγχαρητήρια διὰ τὴν ὅλην σοβαρὰν καὶ ἐθνικὴν προσπάθειάν σας. Ὡσαύτως διὰ τῆς ἀνὰ χεῖρας ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς γνωρίσω τὰ κάτωθι:

Τὴν 26/9/93 εἰς τὴν «Καθημερινὴν τῆς Κυριακῆς» ἀνεδημοσιεύθη ἐξ ἐντύπου τοῦ ἑξωτερικοῦ ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ἀφεώρα εἰς τὴν ἀμφισβήτησιν τοῦ Ἀρχιμήδους, εἰς ὃ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν χρῆσιν κατόπτρων. Εἰς τὸ ἐν λόγω ἄρθρον οἱ κ.κ. Ἀλλαν Μίλς καὶ Ρόμπερτ Κρίφτ, φυσικοὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου, ἰσχυρίζονται, ὅτι «ἀνήκει εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ Λουκιανοῦ ἢ καῦσις ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμήδους τῶν Ρωμαϊκῶν πλοίων κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Συρακουσῶν τὸ 215–212 π.Χ. τῇ χρήσει κοίλων κατόπτρων» μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι «ὁ Ἀρχιμήδης θὰ ἐχρειάζετο κατόπτρον 420 μ2 καὶ ἀπόστασιν 50μ. Ὡσαύτως, καὶ ἐὰν ἀκόμη προεκάλει ἀνάφλεξιν, αὐτὴ θὰ ἦτο βραδυτάτη καὶ θὰ ἡδύνατο νὰ κατασβεσθῇ ὑπὸ τῶν πληρωμάτων τῇ χρήσει ἐνὸς κουβά νεροῦ». Ἀπαντα τ' ἀνωτέρω ἰσχυρίζονται οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες, χωρὶς νὰ λαμβάνουν τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά:

1. Τὴν ὥς ἂν καῦσιν τῶν Ρωμαϊκῶν πλοίων ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμήδους δὲν τὴν ἀναφέρει μόνον ὁ Λουκιανὸς ἀλλὰ καὶ ἕτεροι 6 συγγραφεῖς ἤτοι οἱ: Γαληνός, Εὐστάθιος, Τζέτζης, Ψελλός, Ἀνθέμιος, Δίων ὁ Κάσσιος στηριζόμενοι ἐν πολλοῖς εἰς ἀνεξαρτήτους μεταξὺ των πηγάς.

2. Τὸ ὅτι ὁ Ἀρχιμήδης ἐγνώριζεν πολὺ καλῶς τὰ κατόπτρα συνάγεται ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Γερμανοῦ καθηγητοῦ E. Hoppe «*Ἱστορία τῆς Φυσικῆς*», σελ. 240,2 (1926), ὁ ὁποῖος ἀναφέρει, ὅτι τὸ 1492 ἐν Βενετίᾳ ὁ καθηγητὴς Γ. Βάλλας εἶχεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην του τὸ βιβλίον τοῦ Ἀρχιμήδους «*Περὶ κατόπτρων*», τὸ ὁποῖον ὅμως ἀπώλεσθη. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Ἀρχιμήδης δὲν εἶχεν ὠλοκληρωμένην ἀποψιν περὶ κατόπτρων δυναμένην νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν πρᾶξιν, οὐδέποτε θὰ συνέγραφε σχετικὸν σύγγραμμα.

3. Τὸ σπουδαιότερον ὅμως ἐπιχείρημα κατὰ τῆς ἀπόψεως τῶν δύο Ἀμερικανῶν εἶναι, ὅτι τὸ 1973 εἰς Σκαραμαγκᾶν καὶ Ὑμηττὸν ὁ Ἕλλην μηχανικὸς I. Σακκάς βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ E. Σταμάτη παρουσία τῶν ἀντιπροσώπων ὅλων τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημερώσεως, ξένων καὶ Ἑλληνικῶν, ἐξετέλεσεν σειρὰν πειραμάτων χρησιμοποιοῦντας 50–130 ἐπίπεδα ἐπίχαλκα κατόπτρα διαστάσεων 1,7 μ. x 0,70 μ. καὶ ὥς ὕλικὸν καύσεως παλαιὰς ξυλίνης βάρκας, «κόντρα πλακέ» κ.λπ. καὶ ἀπὸ ἀπόστασιν 40–100μ. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐν λόγω πειράματος ὑπῆρξεν καταπληκτικόν, διότι ἐπροξενήθη ἀνάφλεξις ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν. Ἡ ἐπιτυχία τῶν πειραμάτων ἦτο τοσαύτης μεγάλης ἀξίας, ὥστε προεκάλεσεν τὸ ἐνδιαφέρον ὅλου τοῦ διεθνοῦς ἐπιστημονικοῦ κόσμου διὰ τὸ Ἀρχιμήδειον πνεῦμα, δημοσιευθεῖσα ἐν ταυτῷ εἰς τὴν ἐφημερίδα «*Τάιμς* τῆς Ν. Ὑόρκης» τὴν 11/11/73 καὶ τὸ περιοδικὸν «*Τάιμς*» (εὐρωπαϊκὴ ἔκδοσις, 26/11/73). Συνεπῶς οἱ δύο Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες θὰ ἔδει ν' ἀντικρούσουν πρῶτον τὴν πραγματικότητα αὐτὴν καὶ ἐν συνεχείᾳ ν' ἀπο-

φανθούν, ὅτι ἦτο ἀδύνατος ἡ καῦσις, διότι κατ' αὐτοὺς ἀπηρείτο κάτοπτρον 420μ2. Ὡσαύτως τὸ ὅτι οἱ καθηγηταὶ αὐτοὶ ἐχρειάσθησαν κάτοπτρον 420μ2 δὲν σημαίνει ὅτι ἕτεροι πρὸ ἢ μετ' αὐτοὺς δὲν ἐπέτυχον ἢ δὲν θὰ ἐπιτύχουν τὴν καῦσιν διὰ μικροτέρων κατόπτρων.

Δέον νὰ τονισθῇ ἐνταῦθα, ὅτι τόσον τὰ κάτοπτρα ὅσον καὶ ἡ ἀφή δι' αὐτῶν ἦσαν γνωστὰ χιλιάδες ἔτη πρὸ τοῦ Ἀρχιμήδους, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ὁρφέως, ὡς συνάγεται ἀπὸ τῶν «*Ορφικῶν*», κεφ. «Περὶ Λίθων» στίχ. 171-179. Ἀναφέρουν λοιπὸν τὰ «*Ορφικά*»: «...λάβε λοιπὸν εἰς τὰ χέρια σου τοῦτον τὸν λίθον τὸν κρυστάλλινον, τὸν λάμποντα καὶ διανγῇ... ἄκουσέ με τώρα, διὰ νὰ μάθῃς τὴν δύναμιν τοῦ λευκοῦ λίθου, ἐὰν δηλαδὴ θέλῃς ν' ἀνάψῃς φλόγες, χωρὶς ν' ἀνάψῃς φωτιά, σὲ προτρέπω νὰ τοποθετήσῃς αὐτὸν ὑπεράνω τῶν ξύλων, ἀμέσως αὐτός, ἐνῶ θὰ εἶναι ἀπέναντι τοῦ καταναγάζοντος ἡλίου, θ' ἀπλώσῃ ὑπεράνω τῶν ξύλων μικρὰν ἀκτῖνα, καὶ αὕτη, ὅταν ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰ ξύλα, θὰ θγάλῃ πρῶτον καπνόν, ἔπειτα ὀλίγον πῦρ καὶ κατόπιν ὀλίγην φλόγα...».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται σαφῶς, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἀπὸ τῶν «*Ορφικῶν*» τουλάχιστον ἐγνώριζον καλῶς τὰ κάτοπτρα, καὶ συνεπῶς εἰς μαθηματικὸς-φυσικὸς τοῦ ὕψους τοῦ Ἀρχιμήδους ἦτο ἐπόμενον νὰ τὰ τελειοποιήσῃ, ὥστε ν' ἔχωμεν ἀφὴν μεγαλυτέρων ἀντικειμένων καὶ ἐκ μεγαλυτέρας ἀποστάσεως, ὡς προφανῶς συνέβη μὲ τὴν μνημονευθεῖσαν καῦσιν τῶν πλοίων τοῦ Μαρκέλλου τὸ 215-212 π.Χ. Πέρα τούτων οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες διατείνονται, ὅτι, καὶ ἐὰν ἀκόμη ὁ Ἀρχιμήδης ἐπέτυχεν ἀφὴν τῶν πλοίων, αὕτη θὰ ἦτο βραδυτάτη καὶ μικρά, δυναμένη νὰ κατασβεσθῇ ὑπὸ τῶν πληρωμάτων δι' ἑνὸς κουδᾶ. Ἀναμφιδόλως οὐδεὶς διατείνεται, ὅτι ὁ Ἀρχιμήδης ἔκαστε τὰ πλοῖα δίκην ὀλοκαυτώματος καὶ ἀστραπιαίως. Ἀρχικῶς θὰ ἐγίνετο τοιαῖα ἀνάφλεξις μικρά, ἢ ὁποῖα, ἐὰν δὲν κατασθέννυτο, θὰ ἐξελίσσετο βραδυτέρον εἰς μεγαλυτέραν. Ἀλλ' ὅμως, καὶ ἐὰν ἀκόμη οὕτως ἐγένοντο τὰ πράγματα, οἱ κύριοι αὐτοὶ ἀγνοοῦν, ὅτι ἔστω καὶ μικρὰ ἀνάφλεξις τὸ 215 π.Χ. ἀοράτως γινομένη δι' ἀκτίνων θὰ εἶχεν τὰ κάτωθι εἰς τὴν πολιορκίαν ἀποτελέσματα:

α. Φοβερὸν ψυχολογικὸν ἀντίκτυπον εἰς τὰ πληρώματα ὀρώντα ν' ἀναφλέγονται ἔστω μικρῶς τὰ πλοῖα τῶν ἐξ ἀποστάσεως. Εἴμεθα εἰς τὸ 215 π.Χ. καὶ προφανῶς θὰ ἐπιστεῦετο, ὅτι τοῦτο ἐγίνετο τῇ θεϊκῇ δυνάμει ἐπιτείνον τὸν πανικόν.

β. Ἐὰν ἀκόμη ἡ ἀνάφλεξις ἦτο μικρά, ἢ ἀπόστασις τῆς προσοχῆς ἐκ τοῦ μετώπου τῆς μάχης θὰ ἦτο μεγίστη, τὸ εὐάλωτον τῶν πληρωμάτων πλέον εὐκόλον, διὸ καὶ ἡ πολιορκία δὲν συνεχίσθη ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἀλλ' ἐκ τοῦ μακρόθεν (προφανῶς ἐκτὸς ἐνεργείας κατόπτρων) διαρκέσασα 3 ἔτη, τῶν Συρακουσίων παραδοθέντων ἐξ αἰτίας καὶ οὐχὶ ἐκ μάχης ἐκ τοῦ συστάδην, διότι προφανῶς δὲν ἠδύναντο οἱ Ρωμαῖοι νὰ πλησιάσουν ἐκ τῆς χρήσεως τῶν κατόπτρων.

Περαιόντες συνοψίζομεν, ὅτι ἡ χρῆσις κατόπτρων ἦτο γνωστὴ ἀπὸ τῶν «*Ορφικῶν*» καὶ ἐτελειοποιήθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἕλληνο-Ἀρχιμήδους, εὐροῦσα τὴν πλήρη ἐφαρμογὴν εἰς τὴν κατὰ τῶν Συρακουσίων πολιορκίαν τὸ 215-212 π.Χ. ὑπὸ τοῦ Ρωμαίου Μαρκέλλου.

Μετὰ τιμῆς

Ἰωάννης Ἀλμπάνης

Ἀπόφοιτος Στρατιωτικῆς Σχολῆς Εὐελπίδων
καὶ Οἰκονομικοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Φιλοτουρκική προπαγάνδα στη Γερμανία

Ἀξιότιμε κύριε Λάμπρου,
Πρῶτον, θὰ ἤθελα νὰ ἐκφράσω τὰ συγχαρητήριά μου γιὰ τὸ περιοδικό σας καὶ τὸν ἀγῶνα ποὺ κάνετε καὶ δεύτερον, θεωρήσα καθήκον μου νὰ σὰς πληροφορήσω, σχετικὰ μὲ τὴν προπαγάνδα ποὺ γίνεται ἐδῶ στὴν Γερμανία κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Παραδείγματα ἔχω πολλά, ἀλλὰ θὰ σὰς ἀναφέρω μόνον δύο-τρία, τὰ ὁποῖα μοῦ προκάλεσαν τὴν ἀγανάκτηση τὸν τελευταῖο καιρό.

Πρὶν ἓνα μῆνα ἀγόρασα ἓνα παγκόσμιο ἄτλαντα μὲ πολλὲς πληροφορίες (γεωγραφία, γεωφυσική, οἰκονομία, κλίμα κ.λπ.) [George Philip Limited, London, 1992]. Στὰ παρουσιαζόμενα κράτη ὑπάρχει τὸ κράτος τῶν Σκοπίων (Makedonien) μὲ τὰ ἐξῆς στοι-

χεῖα: α) Ἔκτασις: 25.713 km². 6) Πληθυσμός: 2.110.000. γ) Πρωτεύουσα: Σκόπια (506.000) – 67,2% Μακεδόνες, 19,8% Ἀλβανοί, 4,5% Τούρκοι (!!!).

Ἐνα ἄλλο θέμα, ποὺ ἐπίσης μὲ ἀγανάκτησε, εἶναι ἡ προβολὴ μιᾶς σειρᾶς ντοкуμανταὶρ ἐδῶ στὴν Γερμανία κάθε ἐβδομάδα, ἐδῶ καὶ μισὸ χρόνο, μὲ τὸν τίτλο: «Τουρκία: χώρα, γλῶσσα, ἄνθρωποι». Σχεδὸν κάθε φορὰ προβάλλονται οἱ Ἑλληνικὲς ἀρχαιοότητες στὴν σημερινὴ Τουρκία, χωρὶς νὰ λέγεται ὅτι αὐτὰ εἶναι Ἑλληνικά. Γιὰ παράδειγμα πρὶν ἀπὸ τρεῖς ἐβδομάδες δεῖξα-νε τὸ παλάτι τοῦ Ἀντιόχου, τὴν Τροία καὶ διάφορα ἄλλα. Καὶ φυσικὰ πολλοὶ τηλεθεατές, ποὺ δὲν ἔχουν γνώσεις γιὰ τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, καὶ κυρίως τὰ παιδιὰ μένουν μὲ

Ὁργάνωση «Παγκόσμιος Ἑλληνισμός» στὴ Ν. Ἑρσέη

Ἀγαπητὲ κ. Λάμπρου,

Θὰ ἤθελα κατ' ἀρχὴν νὰ σὰς συγχαρῶ γιὰ τὴν ἐξαίσια προσπάθεια ποὺ κάνετε γιὰ τὴν στήριξη τῆς ἑλληνικότητος μέσα ἀπὸ τὸ περιοδικό σας. Εἶναι ἀσφαλῶς τὸ πιὸ σοβαρὸ ἀνωτέρου ἐπιπέδου περιοδικό ποὺ κυκλοφόρησε ποτέ, ὄχι μόνο στὸν Ἑλλαδικὸ ὠχρό ἀλλὰ καὶ διεθνῶς. Πρέπει νὰ παραδεχτῶ, πῶς τὴν πρώτη φορὰ ποὺ τὸ διάβασα, ἡ ψυχὴ μου ἀναστένανε: Ἐπιτέλους, ἦρθε τὸ φῶς...

Κύριε Λάμπρου, οἱ ὁμογενεῖς τῆς Νέας Ἑρσέης ἔχουμε ξεκινήσει μιὰ προσπάθεια γιὰ τὴν προώθηση τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος καὶ τῆς ἀλληλεγγύης τῶν Ἑλλήνων μέσα ἀπὸ μιὰ νεοσύστατη ὁργάνωση ποὺ ὀνομάσαμε «Παγκόσμιον Ἑλληνισμόν» («World Hellenism»). Βέβαια κάνουμε μὲ τῶρα τὰ πρῶτα μας βήματα, ὅμως κατορθώσαμε μέσα σὲ διάστημα ἑνὸς ἔτους ἀπὸ 30 μέλη νὰ φτάσουμε τὰ 450. Ὡς μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ «Παγκόσμιον Ἑλληνισμοῦ» καὶ ὡς ἀρθρογράφος τῆς ἐφημερίδος τῆς ὁργάνωσης (ποὺ διανέμεται δωρεάν) θὰ διαδῶσω ἐδῶ καὶ θὰ ὑποστηρίξω τὸ περιοδικό σας ὅσο πιὸ πολὺ μπορῶ. Στὸ ἄμεσο μέλλον ὑπάρχει προοπτικὴ, ὁ «Παγκόσμιος Ἑλληνισμός» νὰ χρηματοδοτήσῃ μιὰ προσπάθεια ἐκδόσεως βιβλίων ἢ δημοσιογραφικῶν ἡμερολογίων, τὰ ὁποῖα θὰ προωθῇ στὶς βιβλιοθήκες τῶν ἀμερικανικῶν πανεπιστημίων. Θὰ ἤθελα λοιπόν, ἐάν εἶναι δυνατόν, νὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἐπανεκδώσουμε καὶ δικὰ σας ἄρθρα-ἐρευνες, τὰ ὁποῖα θὰ μεταφράσουμε στὴν Ἀγγλικήν, ἢ ἀκόμη νὰ χρησιμοποιοῦμε τὸ περιοδικό σας ὡς πηγὴ πληροφοριῶν γιὰ ἄλλα ἄρθρα, φυσικὰ πάντα ἀναφέροντας τὸν τίτλο καὶ τὴν ταυτότητα τοῦ «Δαυλοῦ».

Μὲ Ἑλληνικοὺς χαιρετισμοὺς

Εὐθύμιος Κεβεξίδης

586 Saddle River Rd.

Saddle Brook, N. Jersey, 07662,

USA

Σημείωση «Δαυλοῦ»:

Ὅπως ἀναγράφεται στὴν ταυτότητα τοῦ περιοδικοῦ, κείμενα ποὺ δημοσιεύονται στὸν «Δ» μπορεῖ ὅποιοσδήποτε νὰ τὰ ἀναδημοσιεύῃ χωρὶς ἄλλη συνεννόηση, ἀναφέροντας τὴν πηγὴ καὶ θεδαίως χωρὶς νὰ τὰ ἀλλοιώνῃ καθ' οἷονδήποτε τρόπον. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν συγχαίρομε τὸν «Παγκόσμιο Ἑλληνισμό» καὶ εὐχόμεθα δημιουργικὸ ἔργο.

τὴν ἐντύπωση, ὅτι ὁ Ἀντίοχος, ἡ Τροία καὶ ὅτιδήποτε ἄπ' τὶς ἐλληνικὲς ἀρχαιότητες, ἐπεὶ δὴ βρίσκονται σήμερα σὲ ἐδάφη ὑπὸ τὴν τουρκικὴ κατοχή, εἶναι τοῦ «Τουρκικοῦ πολιτισμοῦ» (!!!). Καὶ ἓνα κλασσικὸ παράδειγμα εἶναι γνωστῶν μου Γερμανῶν φίλων, ποὺ βρισκόνταν στὴν Τουρκία γιὰ τουρισμό, καὶ ἐπισκέφθηκαν ἀρχαιότητες, ὅπου ὁ ξεναγὸς δὲν τοὺς εἶπε οὔτε κἀν μιὰ λέξη περὶ Ἑλλάδος.

Καὶ γιὰ νὰ τελειώσω, λίγες ἡμέρες πρὶν τὰ περασμένα Χριστούγεννα πρόβαλε ἡ γερμανικὴ τηλεόραση, καὶ μάλιστα τὸ διαφήμισε ἡ «Γερμανικὴ Ραδιοτηλεόραση», ἓνα ντοκυμανταὶρ μὲ τὸν τίτλο: «*Der Heilige Nicolaos, der Weihnachtsmann, ein Türke*». [Ὁ Ἅγιος Νικόλαος τῶν Χριστουγέννων, ἓνας Τοῦρκος] (!!!). Φυσικὰ πρὶν ἀρκετὰ χρόνια ἔμαθα στὸ Δημοτικὸ σχολεῖο ὠρισμένα πράγματα γιὰ τὸν Ἅγιο Νικόλαο: ὅτι γεννήθηκε στὴν Μ. Ἀσία, εἶχε ἐλληνικὴ ἐκπαίδευση, ἦταν φιλόφρων, χριστιανός, ἀγαποῦσε πολὺ τὰ παιδιά κ.λπ. κ.λπ.

καὶ δὲν εἶχε οὐδεμίαν σχέση με τοὺς Τοῦρκους καὶ ἦταν «Ἕλληνας». Βέβαια στὴν τηλεόραση τὰ ἐδείξαν ὅλα αὐτὰ ἐκτὸς τοῦ τελευταίου, ὅτι ἦταν Ἕλληνας, καὶ κατὰ συνέπεια στὴν σκέψη τῶν τηλεθεατῶν καὶ ἄπ' τὸν τίτλο τοῦ ντοκυμανταὶρ ἔμεινε, ὅτι ὁ Ἅγιος Νικόλαος, Nicolaus, Santa Claus, Christmasman κ.λπ., ποὺ φέρνει τὰ δῶρα στὰ παιδιά σὲ ὅλες τὶς χώρες τῆς Εὐρώπης, Αὐστραλίας καὶ Ἀμερικής, ἦταν Τοῦρκος. Καὶ μάλιστα τὸ ντοκυμανταὶρ αὐτὸ προβάλλεται γιὰ δευτέρη φορά, ἀφοῦ πρὶν δύο χρόνια εἶχε προβληθεῖ ξανά πρὶν ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα. Ἕνας μαθητὴς μου δώδεκα χρόνων στὸ Ὡδεῖο δύο ἡμέρες μετὰ με ἐρώτησε, ἐὰν γνώριζα, ὅτι ἔχω τουρκικὸ ὄνομα!

Μετὰ τιμῆς

Νίκος Ἀσιώτης

Μουσικοσυνθέτης

Hesslingerstr. 21, 38440 Wolfsburg

Γερμανία

Τὰ γαλλικὰ καὶ ...ιαπωνικὰ τοῦ κ. καθηγητοῦ-ἐπιμορφωτοῦ

Κύριε διευθυντά,
Ἀναφερόμενος στὸ ἄρθρο μὲ τίτλο «*Τρεῖς δραστηριότητες τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ἀποκαλύπτουν τὰ χάγια του*» τοῦ κ. Γιάννη Γαβριηλίδη (σελὶς 8499 τοῦ τεύχους 145 τοῦ «Δαυλοῦ») ἃς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ προσθέσω, ὅτι προέχει ἡ ἐπιμόρφωση τῶν ἀποπειρωμένων νὰ ἐπιμορφώσουν ἐκπαιδευτικούς, ἐφόσον ἡ δημοσιευμένη στὴν σελ. 8498 φωτοτυπία τῶν «ὁδηγιῶν» ἐνὸς ἐπιμορφωτοῦ, τοῦ καθηγητοῦ κ. Χρ. Χαραλαμπάκη, δριθὲι «μαργαριταριῶν».

Συγκεκριμένα: – Στοιχεῖον 10α: Τὸ παράδειγμα «a theatre», ποὺ ὁ κ. Χαραλαμπάκης ἐπικαλεῖται, εἶναι γαλλικὰ Ἕλληνα ποὺ πωλεῖ «γύρο» καὶ «frites» στὸ Gare Dunord: Λέγομε «au theatre» καὶ ὄχι «a theatre».

10β: Τὸ ὁρθὸν εἶναι: «*Pierre? Il est encore en voyage*» (σημασία ἔχει τὸ ἐρωτηματικόν).

12 α: «*Il faut du pain*», λέγουν οἱ ἀχθοφόροι τῶν Παρισίων (συμπαθεῖς Μαροκινοὶ μετανάστες, ἀλλὰ ἀγράμματοι ἐπὶ λυδές). Τὸ ὁρθὸν εἶναι: «*Il nous faut du pain*» ἢ «*il me faut du pain*». Δὲν ὑπάρχει «du pain

faut», ἀλλὰ «du pain faux» (νοθευμένο ψωμί), ἔννοια τελειῶς διαφορετικῇ.

12 β: Λέγομε «des testes des fruits», ἔννοια ἀποφάσας «κατάλοιπα φρούτων», ἔννοια ἀσχετῇ μετὰ τὴν πρώτη φάση.

13: Τὸ σύστημα «Κάνα» («Kana» ἱαπωνιστὶ = χαρακτηρ) εἶναι συλλαβικὴς ἐκφωνήσεως ἀνάλογος τῆς Γραμμικῆς. Ἡ «Hira Kana», νεώτερη, εἶναι ἐφεύρεση τοῦ βουδιστῆ μοναχοῦ Kobo Daishi (774-835 μ.Χ.), στηριχθεῖσα στὴν ἱαπωνικὴ γραφὴ «Ts' aochou» («γραφὴ σὲ σχήματα κυματισμοῦ γρασιδίου») γνωστότερη ὡς χαρακτηρες «Sôsho», ποὺ χρησιμοποιοῦσαν οἱ «Ἀἰνοὶ». Οἱ τελευταῖοι, οἱ περιφνημοὶ «λευκοὶ Ἰάπωνες» τῆς Σαχαλίνης, ταυτίζονται μετὰ τὸν «Ἄινου» (= ἀναγραμματισμὸς τοῦ Ἰα-νοῦ) καὶ ἡ γραφὴ «Sôsho», μυστηριακῇ, ταυτίζεται μετὰ ἐρμητικὰ νοήματα.

Ἡ «Κάτα Κάνα» εἶναι ἀρχαιότερη καὶ ὀφείλεται κατὰ τὴν παράδοση στὸν σοφὸ «Κίβι-Νὸ-Μάβι» (695-776 μ.Χ.). Ἡ «Κάτα Κάνα» ἔχει ὡς βάση τοὺς χαρακτηρες «Kaisho» (ταυτιζόμενους μετὰ σύνολο συμβόλων ἐχόντων συλλαβικὴς ἀντιστοιχίες),

πὺν περικλείουν ἐπίσης κάποιο ἐρμητικὸ μήνυμα.

Κατὰ τοὺς εἰδικοὺς «Κάτα Κάνα» (σημαίνει ἐπὶ λέξει: «γραφὴ ἀπὸ τὸ πλάι», ἀλλιῶς «παράλληλη γραφὴ» ἦτοι «ἐρμητικὴ γραφὴ») = ἀπάλειψη τῆς ἰδεογραφικῆς ἀξίας τοῦ συμβόλου χάριν διατηρήσεως τῆς φωνητικῆς μόνον ἀξίας δι' ἄλλοποιησεως τῆς συλλαβῆς π.χ. τὸ meo γίνεται mo.

Στὸ συγκεκριμένο παράδειγμα τοῦ καθηγητοῦ-ἐπιμορφωτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης «Gakkoo-Wa, Buku-Ga, Isogasi, Kat-ta» ἔχουμε ἓνα σύνολο ἰδεογραμμάτων, ὅπου ὁ «ἀναγνώστης», ἀναγνωρίζων ἔννοιες, τίς ἀποδίδει μὲ ἐκφώνηση, θὰ λέγαμε, σὲ ἱστορικὸ χρόνο, ἀνάλογο τῶν Ἑσκιμῶν τῆς Ἀλάσκας (π.χ. «σχολεῖο-ἐγὼ-ἀπασχολημένος-παρελθόν» = ἐγὼ ἔχω πάει σχολεῖο). (Στὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἡ ἐκφραση «ἐγὼ ἔχω πάει σχολεῖο» ἀποδίδεται μονολεκτικὰ κατ' ἀριστοτεχνικὸ τρόπο. Λέγομε «φειτήσας» καὶ τὰ ἄλλα περιτεύουν).

14. Σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν γλῶσσα τῶν Dakota-Sioux, κάποιοι ἀγνοοῦν βεβαίως τὰ ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα τοῦ «Dighton Rock» καὶ ἄλλα μὲ ἐπιγραφές σὲ Γραμμικὴ Α. Τοὺς ἐπιφυλάσσουνται ὅθεν ἐκπλήξεις ἀπὸ στηλῶν «Δαυλοῦ». Πάντως στὸ συγκεκριμένο παράδειγμα «Suka-He, Thalo-he, Yute» διὰ τῆς ἐννοιολογικῆς προοργίσεως ἔχουμε τὴν ἀπόδοση «ξεσκίζω -ὁ, ταλαίπωρο -τὴν γεύεται» ἦτοι «ὁ ξεσκίζων τὴν ταλαίπωρον (ἐννοοῦν τὴν σάρκα τοῦ γέρικου ζώου, πὺν δὲν μπορεῖ νὰ ξεφύγει) γεύεται». Περί τῶν ἐτυμολογήσεων Suka = σχίζω (ἀρχαῖα Γερμανικὰ sceit, ἀρχαῖα Σκανδιναβικὰ skid, Λιθουανικὰ skedz -u,

Λατινικὰ scind -o), Thalo = τάλας καὶ Yute = παραφθορὰ τοῦ «γεύεται», δλέπε M.A.E.F. τῶν Lindell καὶ Scott στὰ λήμματα «σχίζω», «τάλας» καὶ «γεύω».

Σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ λοιπὰ σημεῖα τοῦ κειμένου τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης, ἐντοπίζουμε τὰ ἀκόλουθα σφάλματα:

- ἐργα(σ)τικὸ = ergativ ἀντὶ activ, • κενὸ = empty, dummy ἀντὶ iddle, • μετατοπισμένο = postponed ἀντὶ displaced (to postpone = ἀναβάλλω, μεταθέτω χρονικά), • πρόωρο, προληπτικὸ = real ἀντὶ premature καὶ predictable ἀντιστοίχως, • χρονικὸ = affected ἀντὶ temporal, • θεωρία προστιθέμενης γνώσης = adding knowledge about hypothesis ἀντὶ theory of adding notion (ἡ ἔστω knowledge), • ἐννοια ἐστιακῆς συμπάθειας = focus of sympathy ἀντὶ notion of focused sympathy, • πτωτικὴ γραμματικὴ = fillmere case grammar ἀντὶ abstract time grammar, • Γραμματικὴ τῶν ἐξηρημένων σχέσεων = dependency grammar ἀντὶ dependent relation grammar.

Ἐν κατακλείδι οἱ «ὁδηγίες» περὶ ἐπιμορφώσεως, ἀποπνέουσες empathy (ἐμπάθεια) γιὰ τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἐπιδιώκουσες νὰ ἐμφανίσουν τὴν λειτουργικότητα τῶν ἐννοιῶν μέσα σ' αὐτὴν ὡς ἐπιδέδου «ἀγρίων καταξέσχίζοντων σάρκας εἰς ἀγρούς», ἀποτελοῦν προσβολὴν τῆς νοημοσύνης τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι οὔτε «dummy» («καραγκιοζάκια», στὴν διάλεκτο τοῦ Mid West τῶν ΗΠΑ) οὔτε «ὑποκείμενα» τυγχάνουν.

Μετὰ τιμῆς
Καλλίμαχος Διογένους

Ὁ ἀρχαιοελληνικὸς ἠλεκτρονικὸς ὑπολογιστὴς Ἀντικυθέρων

Ἀγαπητὲ κ. Λάμπρου

Στὸ ἄρθρο μὲ τίτλο «Τρίτο κύμα: Ἡ Ἑλλάδα ἐπιστρέφει» («Δαυλός», Δεκ. 1993) γράφει ὁ κ. Δ. Κούτουλας γιὰ τὴν ἐξέλιξη τοῦ ἠλεκτρονικοῦ ὑπολογιστῆ τοῦ «τρίτου κύματος» κυρίως μετὰ τὸ 1951. Ἀναφέρεται λιγότερο στὶς προοργασίες γιὰ τὴν ἐξέλιξη αὐτοῦ τοῦ φαινομένου καὶ περισσότερο γιὰ τίς μελλοντικὰς πιθανὰς χρήσεις τῶν Η/Υ.

Συγκεκριμένα μᾶς λέει ὁ κ. Κούτουλας, ὅτι ὁ Η/Υ «εἶναι γνήσιο τέκνο τῆς ἑλληνοτραφείσης ἐπιστήμης». Δὲν μᾶς παραπέμπει ὅμως σὲ καμμιά πηγὴ ἢ παράδειγμα, γιὰ νὰ ἀποδεικνύεται τὸ ἐπιχείρημά του. Πρὸς πληροφόρησιν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Δαυλοῦ» θὰ ἤθελα νὰ ἀναφερθῶ σὲ μὴ ἐκδοση τοῦ Ἀμερικανοῦ William R. Corliss («Computers», Washington D. C. II S.E.

R.D.A. – T.I.C., σελ. 13 και 17), όπου αναφέρεται, ότι το 1900 ανακαλύφθηκε από σφουγγαράδες στον πυθμένα της θαλάσσης κοντά στα 'Αντικύθηρα και ανασύρθηκε (από τους ίδιους) στην επιφάνεια «ένα σκοουριασμένο και φθαρμένο χάλκινο κιβώτιο με δείκτες και κλίμακες στο εξωτερικό και περίπλοκα τοποθετημένα χάλκινα γρανάξια ακριβείας στο εσωτερικό. 'Οδηγίες χρήσης στα έλληνικά ήταν σκαλισμένες στο εξωτερικό. Κατασκευασμένη τον 1ο π.Χ. αιώνα ή μηχανή είναι προφανώς ένας αναλογικός υπολογιστής, που με την κίνηση των γραναζιών του απεικονίζει-μιμείται την κίνηση του ήλιου, των πλανητών και των αστεριών. 'Ο μπροστινός πίνακας προέδλεπε την κίνηση του ήλιου στον ζωδιακό κύκλο και την ανατολή και τη δύση των φωτεινών αστεριών. Το πίσω μέρος του πίνακα προέδλεπε τις σεληνιακές και τις πλανητικές κινήσεις. 'Όλοι οι αναλογικοί υπολογιστές απεικονίζουν τη φύση και επειδή μπορούν να λειτουργήσουν με ταχύτερο ρυθμό από τα στοιχεία της φύσης που απεικονίζουν, μπορούν να προλέγουν το μέλλον... Το 1905, πολύ πριν από την εφεύρεση των ψηφιακών υπολογιστών ή ακόμα και των καλών αριθμομηχανών, ο Robin A. Harris και ο E.G. Fisher στην 'Αμερικανική 'Υπηρεσία 'Ακτών και Γεωδαισίας άρχισαν να σχεδιάζουν έναν αναλογικό υπολογιστή,

για να προβλέπουν τις παλίρροιες, χρησιμοποιώντας ιμάντες, γρανάξια και περιστρεφόμενους μοχλούς».

Παραπέμπω επίσης στον καθηγητή της 'Ιστορίας της 'Επιστήμης στο Πανεπιστήμιο του Γαίηλ (ΗΠΑ) κ. Ντέρεκ Ντεσόλα Πράις, σύμφωνα με τον οποίο «ή συσκευή των 'Αντικυθήρων ήταν ένα εξελιγμένο είδος υπολογιστικής μηχανής, κάτι ανάλογο με τους σημερινούς κομπιούτερς, και είχε σχέση με διάφορους αστρονομικούς υπολογισμούς». Πιστεύεται, ότι «εύρημα-τα σαν τον μηχανισμό των 'Αντικυθήρων μάς υποχρεώνουν να ξανασκεφτούμε την απλουστευμένη εικόνα που έχουμε για τις δυνατότητες των αρχαίων» («Κυριακάτικη 'Ελευθεροτυπία», 14 Δεκ. 1986, 6.7). 'Ελπίζω, αυτές οι παραπομπές να ρίξουν λίγο φως για την συνεισφορά του 'Ελληνισμού στην τεχνολογία των Η/Υ.

Μετά τιμής

Γεώργιος Α. Παπακώστας Ph. D.

τ. Καθηγητής Πανεπιστημίων Ν. 'Υόρκης
και Καλιφόρνιας
'Αφροδίτης 38, Βάρκιζα 'Αττικής 166 12
τηλ. 891-5234

Υ.Γ. Σας επισυνάπτω και φωτοτυπία της παραπομπής μου με φωτογραφία του αντικειμένου που ανακαλύφθηκε στη θάλασσα κοντά στα 'Αντικύθηρα το 1900.

'Ελλάς-Μακεδονία-Παιονία

Κύριε διευθυντά,

Γιατί ή 'Ελλάς δεν παρα-χωρεί τον όρο-έννοια «Μακεδονία»; "Αν γινόμεν θεός για λίγο – είπε κάποιος 'Ανατολίτης –, θά απέδιδα στις λέξεις την (σωστή) έννοιά τους [...].

Μιά προσέγγιση στις ονομασίες-έννοιες «'Ελλάς», «Μακεδονία», «Παιονία»:

α) 'Ελλάς: γράφω μόνο μία: εν+λᾶς, ένας λίθος, δηλαδή ένας πλανήτης.

β) Μακεδονία: Μακηδών, Μακεδνοί.

Μακηδών: ό κηδόμενος την μα-τήρ, την γή μητέρα.

Μα-κεδονία: γή (χώρα) κεδνών, χώρα

σοφών.

Μακεδνός: έγγονός των Πελασγών, Μακηδών αδελφός του Μάγνητος κ.λ.

γ) Παιονία.

Παίονες λαός 'Ελληνοθρακικός, λαός Πελασγικός «Παιόνων πέλας» (Αίσχ. 'Ικέτ.). Κατά τον Στράβωνα «...Παιονία υπέρκειται τοίς Μακεδόσι...».

Παιών: ανεξάρτητος αρχικά θεός, του οποίου το όνομα διαβάστηκε στις πινακίδες της Κνωσού.

Παιών ή Παιάν ήταν θεραπευτικός θεός στα 'Ομηρικά έπη, ό οποίος θεράπευσε τον "Αδη. Παιώνιος: ό θεραπευτικός. «Παιω-

νία»· για τὴν Ἀθηνᾶ. *Παιώνια*· γιορτὴ πρὸς τιμὴ τοῦ Παιώνος· «κέλαδος παιώνιος» – ὕμνος ἐπινίκιος.

Ἑλλάς–Μακεδονία–Παιονία εἶναι ἔννοιες ἀλληλένδετες καὶ ἀδιαχώριστες, καὶ ἀπὸ οἰκο-λογικῆς ἀπόψεως λόγῳ ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης δια-φύλαξης τοῦ πλανήτου μας. Ὁ πρῶτος οἰκολόγος ἦτο ὁ Ὁρφεύς, ὁ ὁποῖος ἀρχίζει (ἔπος) μὲ τὸν στίχο:

«Μῆνιν ἄειδε θεὰ Διμήτρως ἀγλαοκάρπου» (Τὴν ὀργὴ ψάλε μου, θεὰ, τῆς Διμήτρως μὲ τοὺς ὠραίους καρπούς). Ἐπίσης οἱ ὕμνοι τοῦ Καλλιμάχου «Ὑμνος εἰς Διμήτρα» μὲ τὸ πάθημα-μάθημα τοῦ Ἑρμίσχθονος καὶ «Ὑμνος εἰς Διήλῳ» μὲ ἀναφορὰ στὸν Μακηδόνα: «...ὕπὸ Μακηδόνοιο κοιρανέσθε ἀμφοτέροιο Μεσόγεια...» [...].

Παιονία ἢ Νέα Παιονία θὰ ἦτο τὸ σωστὸ ὄνομα γιὰ τὸ νεοσηματισθὲν κράτος μὲ προοπτικὴ προσεχοῦς ἐνσωματώσεως στὴν

Ἑλλάδα καὶ διευρύνσεως αὐτῆς: Εὐρω-Ἑλλάς... Οὐσιαστικὴ ἀρχὴ γιὰ τὴν Ἑνωμένη Εὐρώπῃ καὶ τὸν ὑπόλοιπο κόσμο. («Μὲ τὴν δημιουργίαν τετρακοσίων κρατῶν, ἀπὸ 180 σήμερα, ἕως τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος οἱ ἐπιπτώσεις θάνα ἀρνητικῆς», λέει ὁ γ. γρ. τῶν Ἦν. Ἑθνῶν). Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ ὑπαγόμενοι σ' αὐτοὺς καὶ ταυτόσημοι Μακεδόνες καὶ Παῖονες ἔχουν ἀναλάβει τὴν μέριμνα τοῦ οἴκου· κήδονται τῆς οἰκο-λογίας. «Παιὼν τε γενοῦ τῆσδε μερίμνης» (Αἶσχ. Ἀγαμ. στ. 99)· ἐπικαλοῦνται τὸν Ἀπόλλωνα: «νῦν δ' αὖτε σωτὴρ ἴσθι καὶ παιώνιος ἀναξ Ἀπολλων» (Αἶσχ. Ἀγαμ.). Διὰ «φαρμάκων παιωνίων» προσπαθοῦν τὸν ἐξελληνισμὸ τοῦ πλανήτου (ἐν+λάας).

Φιλικά
Ἀχιλλεὺς

Παραερμηνεῖα ἀρθροῦ τοῦ «Δαυλοῦ» ἀπὸ ἀναγνώστη

Φίλε κύριε διευθυντά,

Εἰς ἀπάντησιν τῆς εἰς τὸ τεῦχος 145 (Ἰανουάριος 1994) τοῦ «Δαυλοῦ» δημοσιευθείσης ἐπιστολῆς τοῦ κ. Κώστα Ἰωάννου, πολιτικοῦ μηχανικοῦ, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὸ δημοσιευθὲν εἰς τὸ τεῦχος 137 ἀρθρον μου μὲ τίτλον «*Ἡ πτώσις τῆς Πόλεως*» (ὅπου λέγω, ὅτι ἡ καῦσις τῶν ἔργων τοῦ Γεωργίου Γεμιστοῦ–Πλήθωνος ἀπετέλει ἀπάντησιν εἰς τὸν Παλαιολόγον, ἦν ἐκεῖνος δὲν ἀντελήφθη, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπιστολὴν ἀπορεῖ ὁ κ. Κ.Ι. διὰ τὸ πῶς εἶναι τοῦτο δυνατόν, ἀφοῦ ἡ καῦσις τῶν ἔργων τοῦ Πλήθωνος ἐγίνε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Παλαιολόγου), ἔχω νὰ σημειώσω:

Εἰς τὴν ἀναφερομένην ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου σελίδα 7964 τοῦ τεύχους 137 στίχ. 17, 18 καὶ 19 τὸ κείμενον τοῦ ἀρθρου ἔχει οὕτω: «*Πρωτοστάτης τῆς ἀνιέρου αὐτῆς πράξεως, ἥτις σὺν τοῖς ἄλλοις ἀπετέλει καὶ τὴν ἀπάντησιν οὐχὶ πλέον εἰς τὸν Παλαιολόγον, ἀλλὰ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἦτο εἰς φιλόδοξος ἱερωμένος, ὁ Γεώργιος Γεννάδιος*». Ἡ ἀπάντησις ὅθεν, ἥτις ἐδόθη εἰς τὸν Παλαιολόγον, ἀλλ' ἐκεῖνος ὡς ἐκ τῆς καλοκα-

γαθίας του δὲν τὴν ἀντελήφθη, ἀφεώρα τὴν βοήθειαν, ἦν ἐκεῖνος ἀνέμενε νὰ τοῦ δοθῇ ἀπὸ τὸν Πάπαν εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν πολλῶν αὐτοῦ προσπαθειῶν διὰ τὴν ἐπανενωσιν καὶ τὴν εἰρήνευσιν τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ δογματικοὶ ὅμως Ἀνατολικοὶ καὶ Δυτικοὶ ἀπεφάσισαν ἀπὸ κοινοῦ (σιωπηρῶς), δι' ἰδικούς των λόγους οἱ μὲν καὶ οἱ δέ, νὰ ἀναθέσουν τὴν καταστροφὴν τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ὕστερον ἀπὸ τόσων αἰώνων διωγμοὺς εὗρῃσκουν τὴν δύναμιν καὶ ἀναδύονται ἀπὸ τῶν ἐρειπίων τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ ἀναδεικνύουν νέους Πλάτωνα, ὡς ἦτο τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Πλήθων, εἰς τὸν ἰσχυρὸν τῆς ἡμέρας, εἰς τὸν διὰ τῆς ρομφαίας ἐρχόμενον, τὸν τοῦρκον. Ταῦτα πάντα ἀναφέρονται εἰς τὴν προηγούμενην σελίδα 7963 παρὰ γ. 3 στίχ. 40-54 τοῦ ἀρθρου μου καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν ἀναφερομένην ὑπὸ τῆς ἐπιστολῆς σελίδα 7964 στίχ. 12. Τὰς σελίδας αὐτὰς παρακαλῶ τὸν κ. Κ. Ἰωάννου νὰ ἀναγνώσῃ ἐκ νέου.

Μετὰ τιμῆς
Πάνος Τσίνας

Τὸ Ἑλληνικὸ πνεῦμα φοβίζει τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἰδέα

Κύριε διευθυντά,

Εἶναι στοὺς πάντες γνωστό, καὶ ἐννοῶ παγκοσμίως, ὅτι μὲ τὴν εὐρωπαϊκὴν ἔνωση θὰ πραγματοποιηθοῦν πολλές καὶ αἰσθητὲς ἀλλαγές στὸν πλανήτη μας. Ἡ δυναμικὴ ἰσχὺς θὰ χάσει τὰ πρωτεῖα ποὺ κατέχει μέχρι καὶ σήμερα καὶ τὴν ἐξέχουσα θέση θὰ διεκδικήσουν τὰ γράμματα, οἱ τέχνες, ὁ ἀθλητισμός, στοιχεῖα ποὺ πῆγασαν, καλλιεργήθηκαν καὶ διαδόθηκαν σ' ὅλη σχεδὸν τὴ γήινη σφαῖρα ἀπὸ τὴν γενέτειρά τους τὴν Ἑλλάδα.

Μὲ τὴν ἀνάπτυξη ἀπὸ δῶ καὶ στὸ ἐξῆς τῆς τεχνολογίας μποροῦμε νὰ προβλέψουμε τὴν μειωμένη πλέον συμμετοχὴ τοῦ ἀνθρώπου στὴν παραγωγὴ ἀγροτικῶν, βιομηχανικῶν, βιοτεχνικῶν κ.λπ. προϊόντων λόγω τοῦ αὐτοματισμοῦ ποὺ καθημερινὰ εἰσβάλλει στὴ ζωὴ μας. Ἀκόμα καὶ ὁ πόλεμος ἔχει ἤδη ἀρχίσει νὰ γίνεται ἡλεκτρονικὸς καὶ ἡ παρουσία τοῦ ἀνθρώπου στὴ διεξαγωγὴ του θὰ καταντήσῃ διακοσμητική. Συνεπῶς ὁ ἀνθρώπος, «φύσει δημιουργικὸ καὶ παραγωγικὸ ὄν», θὰ στραφεῖ στὴ βελτίωση τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν του ἐπιδόσεων, στοιχεῖα ποὺ οἱ Ἕλληνες ἔχουν ὁδηγήσει στὴν ἀκμὴ τους ἐδῶ καὶ χι-

λιάδες χρόνια.

Αὕτῃ ὁμως ἡ διαπίστωση ἐνοχλεῖ μέχρι καὶ σοκάρει τοὺς ἡγέτες νέων κρατῶν σὲ σύγκριση μὲ τὴν Ἑλλάδα. Ἀπὸ τὶς πληροφορίες ποὺ ἔχω συλλέξει διαπιστώνω, ὅτι μὲ τὴν πλήρη εὐρωπαϊκὴ ἔνωση (καὶ δὲν ἐννοῶ μόνο στὰ χαρτιά, στὴ θέληση τῶν τεχνοκρατῶν καὶ τῶν ἐπαϊόντων ἀλλὰ καὶ τῶν λαῶν) τὰ καλὺτερα προσόντα ποὺ διαθέτει ὁ κάθε Εὐρωπαῖος εἶναι δυνατόν ν' ἀφομοιωθοῦν ἀπὸ τοὺς λαοὺς καὶ ν' ἀποτελέσουν τὸ πρότυπο τοῦ ὁλοκληρωμένου Εὐρωπαίου. Ὁ συνδυασμὸς αὐτῶν τῶν προσόντων θὰ διαπλάσσει τὸν τελειότερο τύπο ἀνθρώπου ποὺ ἀρμόζει στὴν ἐποχὴ μας, σὰν καὶ αὐτὸν περὶ ποὺ δημιούργησε τὴν Ἀκρόπολη, ἀνακάλυψε τὴν ἀστρονομία, τὴν ἱατρικὴ, τὴν φιλοσοφία καὶ γενικὰ τὶς ἐπιστῆμες, τὶς τέχνες καὶ τὰ γράμματα.

Ποιὸς ἦταν ΑΥΤΟΣ; Ὁ ἙΛΛΗΝΑΣ. Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν μποροῦν νὰ τὸ ἀνεχθοῦν αὐτό, μᾶς πολεμοῦν.

Μετὰ τιμῆς

Ν. Μαρούγκας

Πλατεῖα Ἡρώων, Ἐλευσίνα

Συνεισφορὰ στὸ Ἑλληνικὸ Πανεπιστήμιο Οὐκρανίας

Κύριε διευθυντά,

Διαβάζω στὸν «Δαυλό», τεύχος Δεκεμβρίου 1993 (ἀριθ.144) τὴν ἐπιστολὴ τοῦ κ. Μάριου Φουρνάρη γιὰ τὴν ἀναβίωση τοῦ ἀθλοῦ τοῦ ἀρχαίου ἡμεροδρόμου καὶ ἐπικροτῶ τὰ γραφόμενά του. Χρειαζονται τέτοιες φωνές, ἰδίως ἐν ὄψει τοῦ χολλυγουντιανοῦ οὔου τῆς «Κόκα Κόλα», ποὺ ὠρισμένοι ἀποκαλοῦν «Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες-Ἀτλάντα 1994».

Ἐπίσης παρατηρῶ τὰ ὅσα ἀναφέρει στὴν ἐπιστολὴ του («Δαυλός», τεύχος 144) ὁ καθηγητὴς κ. Διονύσιος Α. Καρέλας γιὰ τὴν διδασκαλία τῆς ἐλληνικῆς στὸ Πανεπιστήμιο Ντονιέτσκ τῆς Οὐκρανίας. Ἡ ἐπιστολὴ

δὲν ἐπιδέχεται σχόλια. Τριακόσιοι ἐγγεγραμμένοι σὲ δύο χρόνια. Καὶ στὴν Ἑλλάδα, ἂς εἶναι καλὰ τὸ HEAVY METAL. Τοῦ ἔστειλα δύο ἀντίτυπα τοῦ Λεξικοῦ Σταματάκου μέσω τῆς Πρεσβείας μας στὸ Κίεβο. Πρόκειται γιὰ μιὰ ἐλάχιστη συνεισφορὰ στὸ τεράστιο ἔργο ποὺ ἐπιτελεῖ, ἀπὸ τὸ ὑστέρημά μου. Ἐλπίζω νὰ δρεθοῦν μιμητές.

Συγχαρητήρια στὸ «Δαυλό». Συνεχίστε.

Μετὰ τιμῆς

Θεόδωρος Μ. Ράλλης

Δημ. Μόσχα 44, 151 24 Μαρούσι

Ἡ ἐπανασύνδεση τῆς Ἱστορίας μετὰ τὴν Φύση

Ἀποτελεῖ πλέον κοινὴ διαπίστωση, ὅτι εὐρισκόμεθα στὸ μεταίχμιο δύο ἱστορικῶν φάσεων· τῆς «Βιομηχανικῆς Ἑποχῆς», ποὺ πεθαίνει καὶ τῆς ἐποχῆς τῆς «Πληροφορικῆς», ποὺ ἔχει ἤδη γεννηθεῖ. Στὶς παρυφές τοῦ 21ου αἰ. μ.Χ. νέα ἐρωτήματα προσδοκοῦν καινούργιες ἀπαντήσεις. Σ' ὅλους τοὺς σκεπτόμενους ἀνθρώπους ἔχει γεννηθεῖ ἡ ὑποψία, ὅτι ὅλες οἱ μέχρι τώρα ἀπαντήσεις στὰ ἀνθρώπινα προβλήματα καθορίζονταν ἀποφασιστικά ἀπὸ τὶς ἐρωτήσεις ποὺ ἐτίθεντο ἔτσι, ὥστε «...ἡ σωστὴ ἐρώτηση νά'ναι συνήθως σημαντικότερη ἀπὸ τὴ σωστὴ ἀπάντηση σὲ μιὰν λανθασμένη ἐρώτηση». Μ' ἄλλες λέξεις, τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα ἐνώπιον τοῦ «Τρίτου Κύματος»¹, «ἀνακάλυψε» ξανὰ τὴν αἰώνια ἐπικαιρότητα τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Σοφίας (πρβλ. τὸ «πάντων χρημάτων μέτρον ἄνθρωπος» τοῦ Πρωταγόρα). Εἶναι ἐκδηλῆ λοιπὸν παντοῦ στὶς μέρες μας ἡ ἔντονη ἐνασχόληση τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων μετὰ τὴν ἀρχαία Ἑλληνικὴ Σκέψη, ποὺ λάμπει ξανὰ ὁλοζώντανη καὶ ἐπὶκαιρὴ ὅσο ποτέ. Σ' αὐτὴ τὴν ἀναζήτησιν ὁμως ἐλλοχεύουν οἱ (πολλοὶ) κίνδυνοι τοῦ νὰ θεωρηθεῖ ὡς ἑλληνικὸ κάτι ποὺ δὲν εἶναι, κι αὐτὸ γιατί τὰ «γυαλιά», ποὺ φορᾷμε ἀκόμα, εἶναι ἰουδαιοχριστιανικά καὶ παραγνωρίζουν τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ πραγματικότητα διαστρεβλώνοντας τὶς ἀξίες τῆς.

Δύο εἶναι κυρίως οἱ τρόποι σκέψεως, ποὺ ἔχουν ἀποτυπωθεῖ ἀνεξίτηλα (πολλοὶ θά'λεγαν πῶς ἀντιπαλεύουν μετὰξὺ τους) στὴν ἐξέλιξη τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας τὰ τελευταῖα 2.000 χρόνια: Ἡ Ἑλληνικὴ ὀντολογικὴ ἀντίληψη (ὅπως ἀποτυπώνεται κατ' ἐξοχὴν στοὺς Προσωκρατικοὺς ἀλλὰ καὶ στὸν Πλάτωνα, τὸν Ἀριστοτέλη καὶ ὁπωσδήποτε στοὺς Τραγικοὺς) καὶ ἡ Ἰουδαιοχριστιανικὴ παράδοση (ὅπως καθορίζεται στὴν Βίβλο – κατ' ἐξοχὴν στὴν *Παλαιὰ Διαθήκη*).

Γιὰ τὸν (προχριστιανικὸ) Ἕλληνα «...τὸ σύμπαν, τὸ ὁποῖο δὲν εἶχε ἀρχὴ καὶ δὲν θὰ ἔχει τέλος... ἀποτελεῖ μιὰ τάξη, ἕναν κόσμον, ποὺ διατάσσει σὲ μιὰ τέλεια, ἀρμονικὴ, πεπερασμένη ὁλότητα τὴν ἀπειρία τῶν δυνατοτήτων, τὶς ὁποῖες ὑλοποιεῖ ἡ φύσις ὡς αἰώνια κίνησις γέννησης...»². Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἄνθρωπος κατὰ Πλάτωνα πρέπει «...ἔχοντας μελετῆσαι βαθιὰ τὶς οὐράνιες κινήσεις, μιμούμενος τὶς θεῖες κινήσεις, ποὺ δὲν περιέχουν κανένα λάθος, μπορεῖ νὰ σταθεροποιήσῃ τὶς δικές του, ποὺ δὲν παύουν ποτὲ νὰ πλανῶνται...»³. Ἡ ἑλληνικὴ σκέψη, βασισμένη ὁλοκληρωτικά στὴν γεωμετρικὴ σύλληψιν τοῦ κόσμου, «λάτρευε» ὡς θεὸ τὸν Κοσμογονικὸ Νόμον κι ἔχοντας ἀντιληφθεῖ ὡς «Λόγον» τὴ δομὴ τῆς γεωμετρικῆς ἀναλογίας, πάνω στὴν ὁποία ὑπάρχει ἡ Φύσις, μετρᾷ τὴν ἀλήθειαν τῶν ἀνθρωπίνων ἔργων ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ συμμετοχῆς τους στὴ Φύσιν. Ἔτσι ἀποκτᾷ νόημα τὸ «ἀεὶ θεὸς ὁ μέγας γεωμετρεῖ» τοῦ Πλάτωνα, ποὺ «περιγράφει» τὸν «αἰώνιον κόσμον», καθὼς ἐπίσης καὶ τὸ «ὁμολογουμένως τῇ φύσει ζῆν» τῶν Στωικῶν, ποὺ σηματοδοτεῖ τὸ δέον γενέσθαι τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων. «Ἔτσι ὅπως ἐμφανίζεται στὴ κυκλικὴ του πορεία, ὁ κόσμος εἶναι αἰώνιος. Δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει στόχον· μπορεῖ μονάχα νὰ εἶναι. Κάθε δύναμη συγκεντρώνεται σ' αὐτὸν καὶ ὁ ἄνθρωπος μόνον συνειδητοποιώντας

τῇ συμμετοχῇ του στον κόσμο μπορεί ν' αναπτύξει ὅ,τι θεῖο ὑπάρχει μέσα του»⁴.

Γι' αὐτὸ μόνο μὲ τὴν ἐνατένιση τῆς ὑπαρκτῆς τάξης τοῦ σύμπαντος καὶ τὴν μίμησίν της ὁ ἄνθρωπος γίνεται «θεοφιλῆς»· κι ἐπειδὴ ὁ θεὸς εἶναι ἡ ὁμορφιὰ (τὸ «καλὸν» κατὰ Πλάτωνα, ἢ «ἁρμονίη» καὶ ὁ «λόγος» στον Ἡράκλειτο καὶ τοὺς Προσωκρατικούς), μία καὶ μόνη εἶναι στὴν πραγματικότητα ἡ γνώση («ἐπιστήμη») «...ἢ ἐστὶ καλοῦ (= ὠραίου) τοιοῦδε» (Πλάτωνος, *Συμπόσιον* 210 d).

Ἄν γιὰ τὸν Ἕλληνα ἴσχυε τὸ «κόσμον τόνδε, τὸν αὐτὸν ἀπάντων, οὔτε τις θεῶν οὔτε ἀνθρώπων ἐποίησεν, ἀλλ' ἦν αἰεὶ καὶ ἔστι καὶ ἔσται πῦρ αἰείζων...» (Ἡράκλειτος, Diels, I, 157, 10), γιὰ τὸν Ἰουδαιοχριστιανὸ ἴσχυε τὸ βιβλικὸ «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν» (Γεν. 1, 1). Σύμφωνα μ' αὐτὴν τὴν ἀντίληψη ὁ κόσμος εἶναι δημιουργημὰ ἑνὸς θεοῦ ποὺ «κεῖται» ἐκτὸς κόσμου. Κι ὅπως κάθε δημιουργημὰ, ὁ κόσμος εἶχε ἀρχὴ καὶ θάχει καὶ τέλος. Κάθε χθεσινὴ μέρα εἶναι λοιπὸν κατώτερη ἀξιολογικὰ ἀπὸ τὴν αὐριανή. Ἡ ἱστορία ἀκολουθεῖ εὐθεΐα, γραμμικὴ καὶ ἀνοδικὴ πορεία μὲ ἀφετηρία τὴν Ἑδὲμ καὶ προορισμὸ τὴν Δευτέρα Παρουσία. Ὁ ἐκτὸς φύσεως δημιουργὸς θεὸς καθοδηγεῖ τὸν «ἐκπεσόντα» ἄνθρωπο πότε διὰ τοῦ «περιούσιου λαοῦ», πότε δι' ἑνὸς Μεσσία. Ἔτσι νοσηματοδοτεῖται ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξη ὡς πρόοδος δυνάμει τῆς «Θείας Χάριτος».

Ἔτσι, ἐνῶ οἱ Ἕλληνες ἐθεωροῦσαν αἰώνιο τὸν Κόσμο μὴ ἀποδεχόμενοι τὰ περὶ γραμμικῆς ἱστορικῆς προόδου καὶ ἐσχατολογίας, οἱ Ἰουδαῖοι μιλοῦν περὶ γένεσης ex nihilo καὶ περὶ τέλους («Ἡμέρα τῆς ὀργῆς τοῦ Κυρίου»). Κι ἐνῶ «οἱ Ἕλληνες ἀναζητοῦσαν τὴν σωτηρίαν στὴ γνώση καὶ τὴν ἐνατένιση ἑνὸς κόσμου, ὁ ὁποῖος ἦταν ὁλόκληρος ἁρμονία...»⁵, οἱ Ἰουδαῖοι ἀναζητοῦν τὴν λύτρωση στὴν τυφλὴ ὑπακοή στὴν φωνὴ τοῦ Γιαχβέ, ποὺ φυσικὰ ἀναμεταδίδεται πάντα ἀπὸ τὸ ἱερατεῖο: «ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς ἐμῆς φωνῆς καὶ φυλάξῃτε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν» (Ἐξοδος 6,7). Ὅμως ἡ Ἰουδαιοχριστιανικὴ ἀντίληψη περὶ «προφητῶν» καὶ «ἐσχατολογίας», ὅταν δὲν ἔχει Σιωνιστικὸ χαρακτῆρα, παρουσιάζεται ὡς «...ἀντι-φυσικὴ, ἀφοῦ ἡ μέλλουσα Ἡμέρα Κυρίου ἀναγγέλλεται ὡς μιὰ ἀπειλὴ ὁλοκληρωτικῆς καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ σύμπαντος»⁶. Ἡ ἐπικράτηση τοῦ Χριστιανισμοῦ θὰ ἀπογυμνώσει τὴν Φύση ἀπὸ κάθε ἱερὸ στοιχεῖο καὶ ὁ Κλήμης Ρώμης θὰ πῇ ἀπερίφραστα: «ὁ παρὼν αἰὼν καὶ ὁ μέλλον αἰὼν εἶναι δύο ἐχθροί» (Κλήμης Ρώμης, Ὁμιλία περὶ 6' αἰῶνος, 6). Ἡ ἀρχὴ ἔχει γίνεи «τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Παῦλος ἀντιπαρέθεσε τὴν ἀπελευθέρωση μέσω τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὴν ἄλλοτinh δουλεία στὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, ἢ ἀνατροπὴ ὅλων τῶν ἀρχαίων ἀξιών εἶχε ἐπιτέλους θρεῖ τὴν διατύπωσή της. Αὐτὰ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσης, ποὺ ἀπὸ τοὺς Ἰωνες μέχρι τὸν Πλωτῖνο ὁ Ἕλληνισμὸς θεωροῦσε ἀδιάφθορα, ἐγγυητὲς τῆς αἰωνιότητος τοῦ κόσμου θεωροῦνται τώρα δαιμονικὲς δυνάμεις ποὺ ὑποδουλώνουν τὸν ἄνθρωπο...»⁷. Ἀπὸ τότε ποὺ ὁ Ἰουδαιοχριστιανισμὸς ἐπικράτησε στὴν Ρωμαϊκὴ Οἰκουμένη τοῦ Ἑλληνισμοῦ, Κόσμος καὶ Ἀνθρωπος χωρίστηκαν, Φύση καὶ Ἱστορία ἐγιναν ἐχθροί.

“Ομως στη ζωή «οὐδὲν κακὸν ἀμιγὲς καλοῦ». Ἡ Ἰουδαιοχριστιανική αποσκίρτηση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆ Φύση ἔφερε ἀναγκαστικά στὸ προσκήνιο τοῦ πνεύματος τὴν «φιλοσοφία τῆς Ἱστορίας». Ἐνῶ στὴν Ἑλληνική σκέψη ἀπουσιάζει πλήρως ἡ ἰδέα τῆς προόδου⁸ (λόγω τῆς κοσμολογικῆς-ὄντολογικῆς ἀντίληψης περὶ κυκλικοῦ-αἰώνιου γίγνεσθαι), στὴν Ἰουδαιοχριστιανική παράδοση ἀποθεώνεται ἡ ἱστορία, ὁ ἱστορικὸς χρόνος, ἡ ἐξέλιξη, ἡ πρόοδος. Μετὰ τὴν «ἐκκοσμίκευση» τοῦ πνεύματος κατὰ τὴν Ἀναγέννηση καὶ τὸ Διαφωτισμό, ὅλες οἱ ἰδεολογίες μιλοῦν γιὰ πρόοδο ἐσχατολογικά ὄχι πλέον στὸ ἄγνωστο «ἐπέκεινα» ἀλλὰ στὸ «ἐνδοκοσμικὸ» μέλλον. Ἀπὸ τὸν Βολταίρο μέχρι τὸν Μάρξ καὶ ἀπὸ τὸν Ἀνταμ Σμὶθ μέχρι τὸν Νίτσε ὅλοι «ἰουδαΐζουν», ὑπὸ τὴν ἔννοια ὅτι βλέπουν τὴν ἀνθρώπινη πορεία πάνω στὴ Γῆ ὡς γραμμική ἐξέλιξη, ὅπου τὸ μέλλον εἶναι ἀξιολογικά ἀνώτερο τοῦ παρελθόντος.

Ὁ Μάρξ παρατήρησε μὲ τὴ γνωστή του ὀξυδέρκεια: «*Ἡ ἱστορία ἐπιφορτίστηκε μὲ τὴν ἀποστολή, ἀφοῦ τὸ ἐπέκεινα τῆς ἀλήθειας ἐξαφανίστηκε, νὰ ἐπικυρώσει τὴν ἀλήθεια τοῦ κόσμου τούτου*»⁹. Εἶναι μ' ἄλλες λέξεις ἡ διακήρυξη τοῦ «θανάτου τοῦ θεοῦ» τοῦ Νίτσε. Ἐνῶ ὅμως ὁ Διαφωτισμὸς ἀπομυθοποίησε τὸν Ἰουδαιοχριστιανικὸ θεό, ὁ Ἰουδαιοχριστιανιστικὸς τρόπος σκέψης παραμένει.

Σήμερα τὸ οἰκολογικὸ ὁλοκαύτωμα καὶ ὁ πυρηνικὸς ὀλεθρὸς ἔχουν καταρρίψει τὶς ἐνθουσιαστικὲς ἐξάρσεις μας περὶ προόδου. Ἦδη τίθενται ἐρωτήματα τοῦ τύπου: «*μήπως ἡ ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι συγχρόνως ὑπὸ μίαν ἔποψιν καὶ ἡ ἱστορία τῆς ἐκφυλίσεως τοῦ ἀνθρώπου*»¹⁰. Πάντως ἡ «φιλοσοφία τῆς Ἱστορίας» ὅπως τὴν ἐννόησε ἡ Ἰουδαιοχριστιανική ἀντίληψη, ἀπαλλαγμένη ὅμως ἀπὸ τὸν θεοκρατικὸ της χαρακτήρα, εἶναι μὴ κατάκτηση τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος. Φύση καὶ Ἱστορία, Κόσμος καὶ Ἄνθρωπος, μετὰ ἀπὸ δισχιλιετὴ χωρισμὸ ἀποκαθιστοῦν ἐλληνοπρεπῶς τὶς σχέσεις τους.

Διαμαντῆς Κούτουλας

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1. Βλέπε: «*Τρίτο κύμα: Ἡ Ἑλλάδα ἐπιστρέφει*», «*Δαυλός*», τ. 144, Δεκ. 1993 καὶ Alvin Toffler, *Τὸ τρίτο κύμα*, «*Κάκτος*» 1982, σελ. 21.
2. Κώστας Παπαϊωάννου, *Ἡ Ἀποθέωση τῆς Ἱστορίας*, «*Θεωρία*» 1992, σελ. 33.
3. Ὁμοίως, σελ. 64.
4. Ὁμοίως, σελ. 39.
5. Ὁμοίως, σελ. 71.
6. Ὁμοίως, σελ. 76.
7. Ὁμοίως, σελ. 79.
8. Πρβλ. Πλάτωνος, *Πολιτεία* 415, α-δ.
9. K. Marx, *Zur Kritik der Hegelschen Rechtsphilosophie*, (W. 1, Dietz Berlin 1961, σελ. 379).
10. Κ. Παπαπέτρου, *Ἡ Ἰδιοτροπία ὡς πρόβλημα ὄντολογικῆς Ἠθικῆς*, Ἀθῆναι 1973, σελ. 128.

Γιὰ τὸ παρὸν καὶ μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ

Ἔ! Ἀφοῦ κάποιο νεοφανὲς περιοδικὸ βγήκε καὶ ἀνέλαβε ἐργολαβικὰ τὴν προ-
άσπιση τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ Ἑλληνισμοῦ, μπορούμε νὰ κοιμώ-
μαστε ἤσυχoi. Ὁ ἀγῶνας τῶρα δικαιώνεται. Γιατί, πῶς νὰ τὸ κάνουμε, βρὲ ἀδελ-
φέ, ἐμεῖς μέσα στὶς ὑπερβολὰς τοῦ συντηρητισμοῦ μας εἴχαμε γίνει ἀποκροναστι-
κοί. Καὶ στὸ φινάλε-φινάλε τί ἔχουμε προσφέρει ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια σπουδῆς;
Τίποτε! Ὡσπov ἦλθε τὸ νεοφανὲς περιοδικὸ γιὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ Ἑλλη-
νισμοῦ, γιὰ νὰ λάμψη ἢ ἐξ ἀποκαλύψεως ἀλήθεια. Ἔτσι κατέληξε σ' αὐτὸ πὺν ἐμεῖς
οἱ θεόστραβοι δὲν μπορούσαμε τόσον καιρὸ νὰ δοῦμε: «Ἄσπροι σκύλοι, μαῦροι
σκύλοι ὅλοι τὴν ἴδια μούρη ἔχουν». Γιατί, πῶς νὰ τὸ κάνουμε, χωρᾶνε στὸ ἴδιο σακ-
κούλι ἄνετα καὶ ὁ κύριος Σιαμάκης μὲ τὸ περισπούδαστο πόνημά του «Οἱ ἔκφυ-
λοι» καὶ κείνος ὁ ἀνιστόρητος Πλεύρης, πὺν ἐπειδὴ ἔτυχε νὰ γνωρίζῃ μερικὲς
ἐκατοντάδες κλασσικῶν ἀπ' ἔξω, νομίζει ὅτι μπορεῖ νὰ ποντάρῃ καὶ νὰ κἀνῃ
ἐκπομπὲς ἢ νὰ γράφῃ διβλία, ὅπως καὶ ὁ «Δαυλὸς» μὲ τὰ μεσαιωνικά του μυαλά.

Ἐμεῖς δὲν γράφουμε, ὅτι τὸ νεοφανὲς περιοδικὸ γιὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ
Ἑλληνισμοῦ τὸ εὐλόγησε ὁ Γιαχβέ. Ἄπαπα. Νὰ πέση ἢ φωτιά του καὶ νὰ μὰς
κάψῃ. Ἐμεῖς πιστεύουμε, ὅτι εἶναι ἓνα ἀπολύτως ἀνεξάρτητο περιοδικὸ ταγμένο
στὴν ὑπηρεσίᾳ τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς πατρίδος. Ἀλλὰ πάνω ἀπ' ὅλα διαθέτει ἦθος.
Βέβαια! Ὁχι σὰν τὸν «Δαυλὸ» πὺν κυκλοφορεῖ στὴν ἀγορὰ ξέμπαρκος μὲ ρου-
φιάνους καὶ πληροφοριοδότες καὶ μαθαίνει τί λένε στὶς κατ' ἰδίαν συζητήσεις
τους στὰ ἄλλα περιοδικά. Καί, κυρίως, διαθέτει ἀδηλους πόρους. Γιατί, κύριε Λά-
μπρον μου, δὲν λένε στὸν κόσμον, πόσα σᾶς δίνει κάθε μῆνα αὐτὸς ὁ φασίστας ὁ
Πλάτων κι ἐκεῖνη ἢ, ἄντε νὰ μὴ τὴν χαρακτηρίσω, Ὑπατία, γιὰ νὰ κάνετε τὴν
προπαγάνδα τους; Κι ἔπειτα πῶς τολμάτε νὰ ἐπιτρέπετε σὲ μένα τὸν ἀγρόμαστο
νὰ γράφῃ ὅτι τὰ Ὀρφικά εἶναι τοῦ 10.000 π.Χ.; Δὲν ξέρετε ὅτι ὁ Γιαχβέ ἔκτισε τὸν
κόσμον τὸ 5.400 π.Χ.; Καὶ δὲν ξέρετε τάχα ὅτι ἡ ἔρευνα ἔχει κάποια ὅρια καὶ ὅτι
ὅταν ἐνοχλεῖται ὁ Γιαχβέ, πρέπει νὰ σταματᾷ πάραυτα; Καὶ πῶς τολμήσατε νὰ
ὑποτιμῆσετε τὴν προσφορά τῶν ἄλλων λαῶν στὸν Πολιτισμὸ; Δὲν σκεφθήκατε
πόσο θὰ πικράνετε τὸ νεοφανὲς περιοδικὸ γιὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ Ἑλλη-
νισμοῦ;

Κι ἔπειτα, κύριε Λάμπρον μου, τί κάθεσαι καὶ ψάχνεις καὶ σκαλίζεις καὶ κον-
ράζεσαι; Ἀφοῦ ἡ αὐθεντία τοῦ νεοφανοῦς περιοδικοῦ γιὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλ-
λον τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἔχει ἀποφανθῇ: τὸ θέμα ἔκλεισε πρὶν δεκατέσσερις αἰῶνες.
Ἀπὸ τότε ποτὲ πιά δὲν ξανακούστηκε στὶς ἑλληνικὲς ἐκκλησίες τὸ «Σφαγιάσω τὰ
τέκνα τῶν Ἑλλήνων», τὸ «Ἐξολοθρεύσω Κορήτας» καὶ «Τῶν ἁγίων προπατόρων
ἡμῶν Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ». Μόνον Ἑλληνες φιλόσοφοι μνημονεύονται
καὶ στὸ τελευταῖο ἐξωκκλήσι ὡς πρόγονοί μας. Γι' αὐτὸ ἄλλωστε ἐξασφαλίσαμε πιά
ἓνα λαμπρὸ παρὸν καὶ μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἀλλὰ κι αὐτὸς ὁ Πλεύρης, βρὲ παιδί μου, νὰ μὴ μπορεῖ νὰ ἐκτιμῇ τὰ ἀγαθὰ
τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ; Ντροπὴ! Νὰ ξεχνᾷ ἔτσι εὐκόλα ὅτι κοινοβουλευτισμὸς =
ἀρχαία ἑλληνικὴ δημοκρατία; Τέτοια ἀγραμματοσύνη; Δὲν μπόρεσε νὰ μάθῃ ἀκό-
μη, αὐτὸς πὺν κάνει τὸν παντογνώστη, ὅτι τὸ παραμένον τὸ ἀνακάλυψε ὁ Κλει-
σθένης, τὸν κομματισμὸ ὁ Πλάτων, τοὺς ἐκλογικοὺς νόμους ὁ Ἀριστοτέλης, τὸ
ρονοσφῆτὸ ὁ Σόλων, τὶς μίξεις καὶ τὶς προμήθειες ὁ Ὀμηρος, τὴ βουλευτικὴ σύντα-
ξη ὁ Ἡράκλειτος καὶ τὴν ἐκλογικὴ πελατεία ὁ Αἰσχύλος; Ἐπιτέλους πότε θὰ κα-
ταλάβουμε, ὅτι τὰ πάντα εἶναι ρόδινα στὸν τόπον αὐτὸν – καὶ βέβαια πῶς ρόδινο
ἀπ' ὅλα τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ;

Γιώργος Πετρόπουλος

ΚΩΝ. Β. ΚΟΥΤΡΟΥΒΕΛΗΣ

”Ανθρακες ὁ «Θησαυρὸς τοῦ Πριάμου»

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὸ 1990, ἀπὸ τὶς 14 μέχρι τὶς 22 Ἀπριλίου, ἐγίνε στὴν Ἀθήνα ἓνα διεθνὲς συνέδριο μὲ θέμα: «Ἀρχαιολογία καὶ Ἑρρῖκος Σλήμαν, ἑκατὸ χρόνια ἀπὸ τὸν θάνατό του». Σ’ αὐτὸ παρουσιάστηκαν 85 περίπου ἀνακοινώσεις ἐκπροσώπων 16 χωρῶν, πού εἶχαν σχέση μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Σλήμαν καθὼς καὶ τὴν προσφορά του στὸν τομέα τῆς ἀρχαιολογίας, ἀφοῦ μὲ τὴν πίστη του στὸν Ὅμηρο καὶ μὲ τὸ πείσμα του κατῴρθωσε νὰ ξεσχίσει τὸ πέπλο τοῦ δῆθεν «μύθου» τῆς ἑλληνικῆς προϊστορίας καὶ νὰ τὴν παρουσιάσῃ τὸ ἔτος 1873 στὸν ἐκθαμβο κόσμο τοῦ πλανῆτη.

Ἀπὸ τότε πότε-πότε ἐρχεται στὴν ἐπικαιρότητα διὰ τοῦ τύπου τόσο τὸ ὄνομα τοῦ Ἑρ. Σλήμαν ὅσον καὶ ὁ «Θησαυρὸς τοῦ Πριάμου», ὅπως ὀνόμασε ὁ ἴδιος τὰ εὐρήματα τῶν ἀνασκαφῶν του στὸ ὕψωμα Χισσαρλίκ τῆς Τουρκίας.

Ὁ Σ.Β. Σεράμ στὸ βιβλίο του «Θεοὶ-Τάφοι καὶ Σοφοί» (μετ. Α. Πάγκαλος, ἐκδ. Γεμεντζοπούλου 1949, σελ. 46) σημειώνει: «Κάτω ἀπὸ τὰ ἐρείπια τοῦ νέου Ἰλίου (τὰ σχεδὸν ἐπιφανειακά) ὁ Σλήμαν βρῆκε ἄλλα ἐρείπια καὶ κάτω ἀπὸ αὐτὰ ἄλλα. Ὁ λόφος (τοῦ Χισσαρλίκ) ἔμοιαζε μ’ ἓνα τεράστιο κρεμμύδι, πὺν ἔπρεπε νὰ τὸ ξεφυλλίσῃ στρώσῃ μὲ στρώσῃ. Τὸ ξεφύλλισμα παρουνόσισε τὰ ἐρείπια ἐννέα πόλεων, τὴ μία πάνω στὰ ἐρείπια τῆς ἄλλης [...]. Ἦταν φανερό, – συμπληρώνει στὴ σελ. 47 ὁ Σεράμ – πὺς τὸ κατώτατο στρώμα ἦταν τὸ προϊστορικὸ Ἰλιον, τὸ παλαιότερο – τόσο παλιό, πὺν ἡ χρῆση τοῦ μετάλλου ἦταν ἀκόμη ἀγνωστὴ στοὺς κατοίκους του – καὶ πὺς τὸ ἐπάνω στρώμα θὰ ἦταν τὸ νεώτερο καὶ θὰ ἐκρυβε τὰ ἀπομεινάρια τοῦ νέου Ἰλίου, ὅπου εἶχαν θυσιάσει ὁ Ξέρξης καὶ ὁ Ἀλέξανδρος».

Ποία ἀπὸ αὐτὲς τὶς ἐννέα πόλεις, πὺν βρέθηκαν στὸ Χισσαρλίκ, ἦταν τὸ αὐθεντικὸν Ὅμηρικόν Ἰλιον τοῦ Πριάμου; Ὁ Ι. Κορδάτος στὸ βιβλίο του «Ἡ Μεγάλῃ Ἱστορίᾳ τῆς Ἑλλάδος» (ἐκδ. 20ος Αἰῶνας, 1955, σελ. 118) γράφει: «Στὴν ἀρχὴ νομίστηκε πὺς ἀπὸ τὶς ἐννέα πόλεις πὺν βρῆκε ὁ Σλήμαν, τὸ Ὅμηρικόν Ἰλιον ἦταν ἡ “δεύτερη”. Ἀργότερα ἀναθεωρήθηκαν οἱ ἀπόψεις τοῦ Σλήμαν καὶ πιστεύθηκε ὅτι ἡ πόλις τοῦ Πριάμου ἦταν ἡ “ἕκτη”. Σήμερα (1955) οἱ ἀρχαιολόγοι καὶ οἱ ἱστορικοὶ συμφωνοῦν, ὅτι ἡ πόλις γιὰ τὴν ὁποία σκοτώθηκε ὁ Ἐκτορας εἶναι ἡ “ἑβδόμη”, γιὰτὶ αὐτὴ ἤκμασε γύρω στὰ 1200 π.Χ. καὶ καταστράφηκε ἀπὸ φωτιά». Καὶ στὴ σελίδα 116 συμπληρώνει: «Οἱ ἀνασκαφὲς πὺν ἐγίναν στὸ σημερινὸ Χισσαρλίκ, ὅπου ἦταν ἡ πρωτεύουσα τῶν Τρώων, τὸ μόνο πὺν μᾶς πληροφοροῦν εἶναι ὅτι τὸ μέρος αὐτὸ ἐκατοικεῖτο ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνες πρὶν τοῦ Τρωικοῦ πολέμου». Ἀλλὰ ὁ Καναδὸς Edmund F. Bloedow στὴν ἀνακοίνωσιν πὺν ἔκανε στὸ παραπάνω διεθνὲς συνέδριο, καταλήγει: «συνεπὺς ἡ “δευτέρα πόλις τῆς Τροίας” φαίνεται (τὸ 1990) ὅτι ἔχει μίαν ἐξ ὀλοκλήρου ἀποδεκτὴ συνάφεια πρὸς τὸν θησαυρὸ Α (τοῦ Πριάμου), ὁ ὁποῖος κατ’ ἀκολουθίαν βεβαιώνει τὴν χρονολογικὴν καὶ τὴν ἱστορικὴν του σπουδαιότητα».

Τὸ ἀνεδοκατέβασμα τοῦ Ἰλίου τοῦ Πριάμου ἀπὸ τὴ μίαν στρώσιν τοῦ κρεμμυδιοῦ στὴν ἄλλη προξενεῖ μίαν δικαιολογημένη σύγχυση. Ἡ σύγχυση αὐτὴ ἐπεκτείνεται καὶ στὴ χρονολογικὴ κατάταξιν τῶν γεγονότων τόσο τοῦ Τρωικοῦ πο-

λέμου, όσον και τών έτών ίδρύσεως και καταστροφής του «αύθεντικού Όμηρικού Όλίου» και έπανιδρύσεως της πόλεως του Όλίου στο Χισσαρλίκ. Είναι λοιπόν επιβεβλημένον, όλα αυτά να καταταγούν σε μία σειρά, για να ανακαλυφθούν μερικά βασικά στοιχεία, τα όποια θα αποδείξουν κατά πόσον ό «Θησαυρός του Πριάμου» είναι αύθεντικός ή κάλπικος. Διότι ό αποκαλούμενος «Θησαυρός του Πριάμου» συνεκροτήθη από τα εύρηματα του Σλήμαν και στίς έννέα πόλεις του Χισσαρλίκ και όχι από μίαν έξ αυτών.

Άρα σε πρώτη φάση απορρίπτεται ό τίτλος «Θησαυρός του Πριάμου» και παρέχεται νέος τίτλος «Θησαυρός του Χισσαρλίκ» ή «Θησαυρός του Νέου Όλίου», τόν όποϊον ανακάλυψε ό Σλήμαν. Τό συμπέρασμα αυτό πηγάζει από την προσεκτική έρευνα και μελέτη τών ύπαρχόντων και δεδομένων στοιχείων και από τίς μαρτυρίες αυτού τούτου του Όμήρου, τα όποια δέν έλαβε κανείς τόν κόπο να διερευνήση σε βάθος. Τό αποτέλεσμα εκτίθεται εδώ προς ενημέρωση και διάλυση της συγχύσεως, ή όποια επικρατεί εδώ και ένα αιώνα.

2. ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΩΣ ΤΟΥ ΕΡ. ΣΛΗΜΑΝ

«Ο Σλήμαν», όπως γράφει ό Σεράμ στη σελ. 46 και μετά του αναφερθέντος διβλίου του, «άρχισε τίς ανασκαφές στο Χισσαρλίκ τόν Άπρίλιο του 1870. Τό 1871 έσκαψε για δύο μήνες. Στα έπόμενα δύο χρόνια, τό 1872 και 1873 μ.Χ., από τεσσереσήμις μήνες. Είχε ήδη μετακινήσει με τούς εκατό περίπου εργάτες πάνω από 250.000 κυβικά μέτρα χώμα κι έννωσε την ανάγκη να σταματήσει, για να πάρη ανάσα. Τό ένδιαφέρον του άρχισε να στρέφεται προς άλλα καθήκοντα. Καθόρισε την 15ην Όουνίου του 1873 σαν την τελευταία ημέρα τών ανασκαφών. Τό ζεστό πρωινό της 14ης Όουνίου του 1873, της προτελευταίας ημέρας τών ανασκαφών, χωρίς να έλπιζε πως θα εύρισκε κάτι τό ούσιαστικό και σε βάθος 28 ποδών (περίπου 8,5 μέτρων) σ' εκείνο τό σημείο, ή ματιά του έπεσε σε κάτι, πού λαμποκοπούσε. Κι έπειδή φοβόταν τούς εργάτες, οι όποιοι δέν θα διέφεραν πολύ τών ληστών, αν έβλεπαν ό,τι είδε ό Σλήμαν, τούς έδιωξε άρον-άρον. Χρυσάφι, ψιθύρισε στη γυναίκα του. Κι όταν έφυγαν οι εργάτες πήδηξε μέσα "στο λάκκο" και με τό μαχαίρι του έσκαβε σαν τρελλός, άψηφώντας τίς μεγάλες πέτρες του τοίχου, πού κρέμονταν πάνω από τό κεφάλι του, άφου τόν είχε ύποσκάψει. Ο "Θησαυρός του Πριάμου", σκέφθηκε πάνω στον ένθουσιασμό του και στη συνέχεια άπλωσε πάνω σ' ένα χονδροκομμένο ξύλινο τραπέζι διαδήματα, καρφίτσες, αλυσίδες, πλάκες και κονμπιά, χρυσά σύρματα, περιδέραια και βραχιόλια».

Ό Όνδός D.N. Trípathi στο θέμα του με τίτλο «Άρχαιολογία και παράδοση», πού ανακοίνωσε στο διεθνές συνέδριο πού αναφέρθηκε στην αρχή, λέγει: «Τό 1872 (ό Σλήμαν) πιστοποίησε την ταυτότητα του "Παλατιού του Πριάμου" και του "Θησαυρού του Πριάμου", στον όποιο περιελαμβάνοντο δύο διαδήματα, έξη βραχιόλια, έξηντα σκουλαρίκια, όκτώ χιλιάδες έπτακόσια δακτυλίδια, κομβία και κοσμήματα χρυσού, ένα άγγείο από ήλεκτρον και άλλα από άσήμι και όρείχαλκο και πολλά όπλα από όρείχαλκο».

Η Τόνια Μανατέα στο από 4.6.1991 φύλλον της έφημ. «Έλεύθερος Τύπος» σημειώνει: «Τήν αρχική δωρεά του Σλήμαν προς τό Μουσείο του Βερολίνου διαδέχονται κι άλλες με την διαμεσολάθηση του Γερμανού άνθρωπολόγου-προϊστοριολόγου Ρ. Βίρχοφ. Τό Μουσείο του Δ. Βερολίνου βρίσκει να "φιλοξενη" περισσότερα από 7.500 κομμάτια. Μετά τόν θάνατον του Σλήμαν φθάνουν στο

Ἐθνολογικὸ Μουσεῖο τοῦ Βερολίνου 2650 Τρωικὰ ἀγγεῖα, 2205 σφονδύλια, 150 τριβεῖα, 2179 προϊστορικὰ λίθινα ἀγγεῖα, 350 χάλκινα ἐργαλεῖα, ὅστέινα ἀντικείμενα καὶ ἄλλα εὐρήματα, τὰ περισσότερα ἀπὸ τὴν Τροία, ποὺ ὡς τότε βρισκόνταν στὸ ἰσόγειον τοῦ Ἰλίου Μέλαθρου (τῶν Ἀθηνῶν)», ποὺ συνολικὰ ἦσαν 7534 τεμάχια περίπου. Δυστυχῶς ὁ τότε ἀρμόδιος ὑπουργὸς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ ἀρμόδιος τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων ἀρνήθηκαν τὴν αἴτηση τοῦ Σλήμαν νὰ τὰ δωρίσῃ στὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, ὅπως γράφει ἡ κ. Μανათέα στὸ παραπάνω φύλλο. Ὁ δεύτερος τούτων εἶπε: «Ἄς πάρει ὁ κ. Σλήμαν τὰ τσουκαλὰ καὶ τοὺς κι ἂς μᾶς ἀφήσῃ ἡσύχους». Παράλληλα στὸ ἴδιο φύλλο τῆς ἐφημερίδας δημοσιεύεται καὶ ἡ φωτογραφία τῆς «Ἀσπίδας τοῦ Ἀχιλλέου», παρ' ὅλο ποὺ δὲν ἔχει καμμία ὁμοιότητα μὲ τὴν κατασκευὴ καὶ τίς παραστάσεις ποὺ περιγράφει ὁ Ὅμηρος στοὺς στίχους Σ478-608 τῆς Ἰλιάδας.

Τὰ εὐρήματα αὐτὰ κατόπιν «δηλώσεως» τοῦ Σλήμαν ταυτίστηκαν μὲ τὸ Ἴλιον τοῦ Ὁμήρου καὶ ἀποτελέσαν τὸ «Θησαυρὸ τοῦ Πριάμου». Ἡ δήλωση αὕτη «ἐπιβεβαιώθηκε» ἀπὸ δεκατέσσερες (14) ἐπιστήμονες, ποὺ προήρχοντο ἀπὸ τὴν Ἀγγλία, Ἀμερικὴ, Γαλλία καὶ Γερμανία, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦταν καὶ ὁ Ρ. Βίρχοφ. Αὐτοὶ προσεκλήθησαν ἀπὸ τὸν Σλήμαν στὸ Χισσαρλίκ τὸ 1890, ὅπως γράφει ὁ Σεράμ στὴ σελ. 61 τοῦ πιὸ πάνω βιβλίου του. Τὸ ὅτι κατώρθωσε ὁ Σλήμαν νὰ τοὺς πείσῃ ἀποδεικνύει, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἀπόλαυσαν τὸ ταξίδι καὶ τὴ διαμονή τους στὸ Χισσαρλίκ, ἀντὶ «ἐνὸς ΝΑΙ» ἐπὶ τῶν δηλώσεων τοῦ Σλήμαν. Ἦδη, ὅπως ἀναφέρει ὁ Καναδὸς Edmund F. Bloedow στὴν ἀνακοίνωσή του μὲ τίτλο «Ἡ αὐθεντικότης καὶ ἡ ἀκεραιότης τοῦ Θησαυροῦ τοῦ Πριάμου» στὸ διεθνὲς συνέδριο τῶν Ἀθηνῶν γιὰ τὰ 100 χρόνια ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ Σλήμαν, «ὁ θησαυρὸς ἀπαρτίζεται ἀπὸ δύο μέρη χαρακτηριζόμενα Α καὶ Β. Ἐγείρονται δὲ ἀμφιβολίες ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τῆς ἀνευρέσεως τούτου, διότι ἀλλοῦ ἀναφέρεται πλησίον τῶν θεμελίων τοῦ τοίχου, σ' ἓνα λάκκο ἔξω τοῦ τοίχου, καὶ ἀλλοῦ ἐπάνω στὸν τοῖχο». Αὐτὲς εἶναι οἱ ἀστυνομικὲς ἀντιφάσεις ἐνὸς ἀπολογουμένου.

Καὶ ὁ Γερμανὸς Manfred Korfman, ὁ σημερινὸς συνεχιστὴς τῶν ἀνασκαφῶν στὸ Χισσαρλίκ, στὴν ἀνακοίνωσή του στὸ παραπάνω συνέδριο τῶν Ἀθηνῶν μὲ τίτλο «Ἡ ἔρευνα τῆς τσονγκράνας. – Οἱ πρῶτες κανονικὲς ἀνασκαφὲς στὸ Χισσαρλίκ 1871-1873» λέγει: «Ἐπιπροσθέτως μερικὲς πρόσφατες ἔρευνες γιὰ τὸν Σλήμαν ἔχουν ἐγείρει ἐρωτήματα. Κατὰ συνέπειαν τὰ βασικὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ εὐρίσκονται ὑπὸ διερεύνηση, ἐὰν δὲν ἀγνοοῦνται, ἀπὸ τὴν πλειονότητα τῶν ἀσχολουμένων σήμερα μὲ τὴν Τροίαν καὶ τὰ κατορθώματά του, οἱ καινοτομίαι καὶ ἡ εὐρείας ἐκτάσεως ἐπίδραση παραμένει κατὰ ἓνα μεγάλο μέρος χωρὶς ἀναγνώριση ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς ἀρχαιολόγους».

Ταυτόχρονα ὁ Γερμανὸς χρυσοχόος Βόλφγκανγκ Κούγκενμπουργκ, ὁ ὁποῖος κατασκεύασε τὰ πιστότερα ἀντίγραφα τοῦ «Θησαυροῦ τοῦ Πριάμου» γιὰ τὸ Μουσεῖο τῆς Πρώιμης Ἱστορίας τοῦ Βερολίνου ἀπὸ φωτογραφίες τῆς «Ἀτλάντας τοῦ Σλήμαν» τοῦ 1870, εἶπε στὸ παραπάνω συνέδριο, ὅπως ἀναφέρει ἡ ἐφημ. «Ἀπογευματινὴ» στὸ ἀπὸ 18.4.90 φύλλο της: «Πολλὲς ἀπεικονίσεις στὸ Ἴλιον τοῦ Σλήμαν δὲν εἶναι σωστὲς (π.χ. τοῦ μεγάλου διαδήματος). Ἀνέφερε ἐπίσης ὅτι τὰ κοσμήματα τῆς Τροίας ἦταν κατασκευασμένα ἀπὸ ἄργυρο κανονικῆς περιεκτικότητος καὶ ἐπιχρυσώθηκαν».

Τί συμβαίνει; Πότε ἐνεπαίχθη καὶ ἐξαπατήθηκε ἡ διεθνὴς κοινὴ γνώμη; Τὸ 1870, ὅταν ἐκυκλοφόρησε ἡ φωτογραφικὴ «Ἀτλάντα τοῦ Σλήμαν»; Ἡ τὸ 1890,

ὅταν 14 ἐπιστήμονες ἀπὸ τέσσαρες χώρες ἐπιβεβαίωσαν τὶς «δηλώσεις» τοῦ Σλήμαν περὶ τοῦ «Παλατιοῦ τοῦ Πριάμου» καὶ τοῦ «Θησαυροῦ τοῦ Πριάμου»; Ἡ τὸ 1990, ὅταν σὲ διεθνὲς συνέδριο γιὰ τὸν Σλήμαν ἀποκαλύπτεται ἡ ἀμφισβήτηση τοῦ ἔργου του καὶ ὅτι τὰ κοσμήματα τῆς Τροίας ἦταν κατασκευασμένα ἀπὸ ἀσήμι «κανονικῆς περιεκτικότητος» (960 βαθμῶν ἴσως) καὶ ἐπιχρυσωμένα; Ἀραγε δὲν εἶχε ἀτόφιο χρυσάφι ὁ Πρίαμος στὴν πολύχρυση Τροία, γιὰ νὰ φτιάξῃ τὰ κοσμήματα; Μετὰ τὶς παραπάνω ἀποκαλύψεις ἡ ἀναφορὰ ὅτι ὁ Σλήμαν πρῶτος εἶδε τὸ θησαυρὸ στὸ λάκκο ἢ στὸ τεῖχος καὶ ὄχι οἱ ἐργάτες ποὺ ἔσκαβαν ἐκεῖ, δὲν πείθει. Εἶναι γνωστὸν ὅμως, ὅτι ἦταν ἔμπορος καὶ ἐκ τοῦ ἐμπορίου εἶχε κερδίσει πλοῦτη, τὰ ὁποῖα διέθεσε γιὰ τὴν ἐκπλήρωση ἐνὸς παιδικοῦ του ὄνειρου. Τὸ ἔργο του μπορεῖ ν' ἀμφισβητηθῇ ἀπὸ «ἐπιστημονικῆς ἀρχαιολογικῆς πλευρᾶς». Ὅχι ὅμως ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως, γιατί αὐτὸ τὸ μαρτυροῦν οἱ Μυκῆνες, ἡ Τίρυνθα καὶ τὸ Χισσαρλίκ. «Τὸ 1870», ὅπως γράφει ὁ Σεράμ στὴ σελίδα 59 τοῦ ἀναφερθέντος βιβλίου του, «πολλοὶ σοφοὶ καὶ μάλιστα Γερμανοὶ φιλόλογοι κοροῖδεναν καὶ εἰρωνεύοντο τὸν Σλήμαν γιὰ τὶς ἐργασίες του στὴν Ἰθάκη καὶ στὴν Τροία». Τὸ 1890 ὅμως ἄλλοι σοφοὶ ἐπιβεβαίωσαν τὶς δηλώσεις του.

Αὐτὸ εἶναι σὲ συντομία τὸ χρονικὸν τῆς ἀνακάλυψης τοῦ Σλήμαν στὸ Χισσαρλίκ καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ «θησαυροῦ». Τὸ ἂν ἀνῆκε ἢ ὄχι στὸν Πρίαμο θ' ἀποδειχθῇ στὴ συνέχεια.

3. Η ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΙΛΙΟΥ ΣΤΟ ΧΙΣΣΑΡΛΙΚ

Ἡ ἵδρυση τῆς «πρώτης» πόλης στὸ Χισσαρλίκ, ὅπως ἀποδεικνύεται στὸ ἄρθρο μου «Πότε ἔγινε ὁ Τρωικὸς πόλεμος;» («Δαυλός», τ. 121/1992, σελ. 6985-6999), ἀνάγεται στὸν 3ον αἰῶνα (3.000-2900) πρὸ Χριστοῦ, διότι ὁ D.L. Page στὸ ἔργο του «*Ἡ Ἰλιάς καὶ ἡ ἱστορία*» (μετ. Κρ. Πανηγύρη, ἐκδ. Δ. Παπαδήμα 1986, σελ. 63) διαπιστώνει: «Μέχρις ἐδῶ (τὴ σελίδα 63 τοῦ ἔργου του) μπορέσαμε καὶ ἀνιχνεύσαμε τὴν ἱστορία τῆς Τροίας τοῦ Χισσαρλίκ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς (τὴν «πρώτη» πόλη) ὥς τὸ τέλος τῆς «πέμπτης» πόλεως, γύρω περίπου στὰ 1900 π.Χ. Ὅμως ξαφνικὰ χωρὶς κανένα ἕχνος μάχης ἢ φωτιάς φθάνει τὸ τέλος τῆς «πέμπτης πόλεως» καὶ τὸ νῆμα ποὺ συνέδεε τὴν ἀδιάκοπη ἀλυσίδα τοῦ πολιτισμοῦ τῶν πέντε (πρώτων) πόλεων ἐπὶ χίλια χρόνια κόβεται ἀπτότομα». Στὴ σελίδα 6989 τῆς ἰδίας μελέτης μου προσδιορίζεται, ὅτι τὸ 1968 π.Χ. ἡ Τροία τοῦ Χισσαρλίκ προσαρτήθηκε στὸ κράτος τῶν Ἀσσυρίων, ποὺ κατὰ τὸν Πλάτωνα («*Νόμοι*» βιβλ. Γ) ἦταν ἡ δευτέρη κατάληψη. Ἔτσι ἐκ τῶν παραπάνω χρονολογικῶν στοιχείων προκύπτει, ὅτι ἡ «πρώτη πόλη» στὸ Χισσαρλίκ ἰδρύθηκε:

$$1900 \text{ π.Χ.} + 1000 \text{ χρόνια} = 2.900 \text{ π.Χ.}$$

ἢ

$$1968 \text{ π.Χ.} + 1000 \text{ χρόνια} = 2.968 \text{ π.Χ.}$$

Ὅμως ὁ Σεράμ στὴ σελ. 48 τοῦ ἀναφερθέντος βιβλίου του γράφει: «Πρὶν ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Σλήμαν, τὸ 1890 μ.Χ., ἀποδείχθηκε ὅτι τὸ Ἴλιον τῆς Ὀμηρικῆς Τροίας δὲν βρισκόταν οὔτε στὴ «δευτέρη» οὔτε στὴ «τρίτη» ἀλλὰ στὸ στρώμα τῆς «ἑκτης» πόλεως ἀπὸ κάτω πρὸς τὰ ἄνω, καὶ ὁ θησαυρὸς ἀνῆκε σ' ἓνα βασιλιά ποὺ ἔζησε χίλια (1000) χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸν Τρωικὸν πόλεμον». Ἐπίσης καὶ οἱ J.B. Bury καὶ R. Meiggs στὸ βιβλίο τους «*Ἡ ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος*» (μετ. Ρούλη Τατάκη, ἐκδ. Μ. Καρδαμίτσα 1979, σελ. 5) γράφουν: «Ὁ Σλήμαν πίστεψε πὺς εἶχε βρεῖ τὴν Τροία τοῦ Πριάμου, ἀλλὰ σύντομα διαπιστώθηκε πὺς ὁ χρυσὸς τῆς

Τροίας χρονολογούνταν εκατοντάδες χρόνια νωρίτερα από τις παραδοσιακές χρονολογίες για τον Τρωικό πόλεμο».

Αποδεικνύεται, ότι οι «παραδοσιακές χρονολογίες» είναι άχρηστες και δεν έχουν σχέση με την αλήθεια, αφού κατά τον D.L. Page και άλλους έρευνητές «είναι καθαρά θεωρητικές εικασίες κι εκείνη του Έρατοσθένη (που λέγει ότι ο Τρωικός πόλεμος έγινε στη περίοδο 1193-1183 π.Χ.) δεν είναι παρά μία εικασία δασισμένη σε χαλαρές υποθέσεις». Το λάθος των προϊστορικών χρονολογήσεων έξηγήθηκε στην παραπάνω αναφερθείσα μελέτη μου, που δημοσιεύθηκε στο τ. 121/1992 του «Δαλού». Όποτε τί άπομένει;

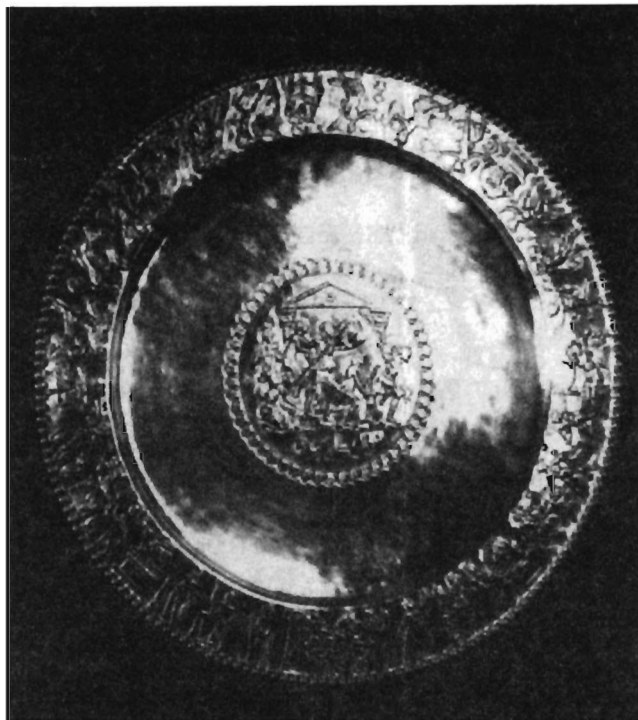
Απορρίπτονται όλες οι παραδοσιακές χρονολογίες, και πρέπει να διαγραφούν, από όπου και αν είναι καταχωρημένες. Η πρώτη πόλη στο Χισσαρλίκ παρουσιάζεται από του 300υ αιώνας (3000-2900) πρό Χριστού. Ίδρύεται εκεί υπό των έπιξηάντων Τρώων μετά την καταστροφή του «αυθεντικού Ίλιου του Όμηρου». Τής δίδεται το ίδιο όνομα και άποτελεί έκτοτε το διοικητικό κέντρο της περιοχής. Έτσι άποδεικνύεται, ότι ή θέση του Χισσαρλίκ κατοικείται επί πολλούς αιώνες ή εκατοντάδες χρόνια. Όχι όμως πριν από τον Τρωικό πόλεμο αλλά μετά. Είναι φυσικό, μία πόλη με τόση μεγάλη χρονική διαδρομή στην ίδια θέση, να δημιουργήση στοιχεία πολιτισμού σαν αυτά που βρήκε ο Σλήμαν και αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Δηλαδή το «αυθεντικόν Ίλιον του Όμήρου» και ο Τρωικός πόλεμος προηγούνται του 300υ αιώνας πρό Χριστού, όπως θα άποδειχθ ή στην συνέχεια.

4. ΤΟ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΝ ΙΛΙΟΝ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

«Τό επάνω στρώμα» (των πόλεων του Χισσαρλίκ), όπως αναφέρει ο Σεράμ, «θα ήταν το νεώτερο και θα έκρυβε τα άπομεινάκια του Νέον Ίλιον (του ίδρυθέντος μετά τον Τρωικόν πόλεμον), όπου είχαν θυσιάσει ο Ξέρξης και ο Άλέξανδρος». Λάθος. Τόσον ο Ξέρξης όσον και ο Μέγας Άλέξανδρος, όπως φαίνεται από τις διηγήσεις του Έροδότου («Πολύμνια» παρ. 42, 43) και του Άρριανού (Άνάβασις Άλεξάνδρου, βιβλ. Α παρ. ΧΙ/7), δεν πέρασαν από το Ίλιον του Χισσαρλίκ, αν ήλθαν στη Πέργαμον του «αυθεντικού Ίλιου», όπου υπήρχε ο ναός της Ιλιάδας Άθηνάς. Εκεί προσέφεραν τις ανάλογες θυσίες, έρχόμενος ο ένας εξ ανατολών και ο άλλος εκ δυσμών. Όμως επί της Περγάμον, του «αυθεντικού Ίλιου», ο Όμηρος αναφέρει, ότι υπήρχαν και οι ναοί του Διός (Ίλιάς Ζ 257) και του Άπόλλωνος (Ίλιάς Ε 446), εκτός του τοιούτου της Άθηνάς (Ίλιάς Ζ 297). Η Πέργαμος ήτο ένα ξεχωριστό ύψωμα, που έδέσποζε του «αυθεντικού Όμηρικού Ίλιου», και γι' αυτό οι πρώτοι-πρώτοι Τρώες είχαν ιδρύσει εκεί τους τρεις ναούς. Εκεί ο Μέγας Άλέξανδρος άφησε μέρος της πανοπλίας του κι έπηρε μέρος των ιερών όπλων. Εάν ή Πέργαμος του «αυθεντικού Ίλιου» είχε οποιαδήποτε σχέση με το Ίλιον του Χισσαρλίκ, έπρεπε ήδη να είχαν βρεθ ή τα όπλα του Άλεξάνδρου. Άλλά δεν βρέθηκαν. Η προσωνομία της Άθηνάς «Ίλιάς» δεν είναι Όμηρική. Αυτό σημαίνει, ότι ο ναός είχε επανιδρυθ ή μετά τον Τρωικό πόλεμο από τους διασωθέντες Ίλιεις, που άρχισαν να δημιουργούν το νέον Ίλιον στο Χισσαρλίκ, και του έδωσαν την προσωνομία «Ίλιάς Άθηνά». Δεν έφτιαξαν όμως νέους ναούς επ' όνόματι του Διός και του Άπόλλωνος, διότι δεν αναφέρονται υπό του Έροδότου και του Άρριανού.

Η γεωγραφική και ή τοπογραφική περιγραφή του «αυθεντικού Ίλιου» και

Ἐκ τῶν «Θησαυρῶν τοῦ Πριάμου»: Ἡ «Ἀσπίδα τοῦ Ἀχιλλεύου», πού ὅμως εἶναι ἀσπίδα κάποιου ἄλλου πολεμιστῆ τῶν ἀπωτάτων χρόνων τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας. Περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν εὐρημάτων τοῦ Γερμανοῦ ἐμπόρου τείον Ἐρρίκου Σλήμαν, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν «Ἰλιάδα» ὑπὸ μάλης καὶ τὴν ἀπόλυτη βεβαιότητα ὅτι ὁ Ὅμηρος εἶναι πέρα γιὰ πέρα ἀληθινὸς ἀνέσκαψε τὶς Μυκῆνες καὶ τὸ Χισσαρλίκ τῆς Τρωάδος καὶ κατεξευτέλισε ἔτσι ὅλες τὶς προηγούμενες γενεές τῶν μεγαλοσχημῶν ἀρχαιολόγων καὶ ἱστορικῶν καθηγητῶν, οἱ ὁποῖοι θεωροῦσαν (καὶ θεωροῦν ἀκόμη σήμερα!) τὰ Ὀμηρικὰ Ἔπη παραμύθια (ἀκόμη καὶ τὰ σχολικὰ βιβλία πού ἐκδίδει σήμερα τὸ Ρωμαῖκο Κρατίδιο χαρακτηρίζουν τὸν Ὅμηρο «ἐξαιρετικὰ ἀναξιόπιστη ἱστορικὴ πηγή»). Ἡ ἄποψη τοῦ ἐνθουσιώδους Γερμανοῦ ἐμπόρου, ὅτι τὸ Χισσαρλίκ εἶναι τὸ Ἴλιον τοῦ Πριάμου (πιθανότατα τὸ ὄχυρὸ τοῦ Χισσαρλίκ ἀποτελοῦσε «συζυγές» ὄχυρὸ τοῦ Ἰλίου) δὲν μειώνει καθόλου τὴ μέγιστη προσφορά του στὴν προσπάθεια ἀναγωγῆς τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας σὲ ἀληθινὲς χρονολογικὲς τῆς διαστάσεις, πράγμα πού ὁ Ἐξ-ουσιασμός μὲ κάθε τρόπο θέλει νὰ ἀποκρύνῃ, ἐπικουρούμενος χωρὶς προσχήματα ἀπὸ τὸ μισελληνικὸ Ρωμαῖκο Κρατίδιο. Ὑπενθυμίζεται, ὅτι, ὅταν τὸ 1837 ὁ Σλήμαν ζήτησε νὰ προσφέρῃ τὰ εὐρήματά του στὸ Ρωμαῖκο, ὁ τότε ὑπουργὸς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων τὸν ἀπέπεμψε, ὁ δὲ τότε πρόεδρος τῆς Βουλῆς Ἰωάννης Βασιλόπουλος δὲν τὸν δέχθηκε καν, λέγοντας χαρακτηριστικὰ: «Ἄς πάρει ὁ κ. Σλήμαν τὰ τσονκαλάκια του κι ἂς μᾶς ἀφήσῃ ἡσυχους»... Ὁ «Θησαυρὸς» φυλάχθηκε στὸ Βερολίνο, ἀπ' ὅπου μεταφέρθηκε τὸ 1945 ἀπὸ τοὺς Ρώσους στὴν Σοβιετικὴ Ἐνωση. Σήμερα τὸν διεκδικοῦν Γερμανοί, Ρῶσοι, διάφοροι ἰδιώτες Ἀμερικανοί, Ἰάπωνες καὶ Εὐρωπαῖοι καὶ κυρίως οἱ... Τοῦρκοι – πλὴν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κρατιδίου, πού μόνον ὡς τρίτος ἀσχολεῖται μὲ τὴν ὑπόθεση αὐτή.

τῆς Τροίας παρέχεται ἀπὸ τὸν Ὅμηρον σὲ 550 στίχους τῆς *Ἰλιάδας* του. Δὲν ἀναφέρει τίποτα γιὰ τὶς ἀλλεπάλληλες καταστροφές καὶ ἀνοικοδομήσεις, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ «δικό» τοῦ Ἰλίου δὲν ἔχει καμμία σχέση ἢ συνάφεια μὲ τὸ Ἰλίον ποῦ δρέθηκε στὸ Χισσαρλίκ. Ἀπὸ αὐτὸ ἀποδεικνύεται, ὅτι τὰ ἔπη τοῦ Ὀμήρου ἀναφέρονται σὲ χρόνους πρὸ τοῦ ἔτους 3.000 πρὸ Χριστοῦ, ἀφοῦ τὸ χρονικὸν ὄριον ἰδρύσεως τῆς «πρώτης» πόλης στὸ Χισσαρλίκ φθάνει περίπου σ' αὐτὴν τὴν χρονολογίαν.

Τὰ αὐθεντικὰ τοπογραφικὰ στοιχεῖα τοῦ Ὀμήρου ἀποτελέσαν τὴν αἰτία τῆς δημοσιεύσεως στὸ «Δελτίο» τῆς Γεωγραφικῆς Ὑπηρεσίας Στρατοῦ (τεῦχος 134/1988) τῆς μελέτης μου «*Τὸ Ὀμηρικὸν Ἰλίον τῆς Τροίας*», ἀποτελουμένης ἀπὸ 116 σελίδες. Μερικὰ στοιχεῖα τῆς μεταφέρθηκαν στὰ ἄρθρα μου «*Τὰ σφάλματα τοῦ Ἐ. Σλήμαν στὸν ἐντοπισμὸ τῆς Ἰθάκης καὶ τοῦ Ἰλίου*», ποῦ δημοσιεύτηκε στὸν «*Δαυλός*», τ. 103/1990 καὶ «*Πότε ἐγινε ὁ Τρωικὸς πόλεμος*», ποῦ δημοσιεύθηκε ἐπίσης στὸν «*Δαυλός*», τ. 121/1992.

Ἐκ τῆς τοπογραφικῆς ἀναλύσεως τῶν στοιχείων τοῦ Ὀμήρου καὶ τῆς συγκρίσεως μὲ τὴν τοπογραφικὴ μορφολογία τοῦ σήμερα καὶ τὶς προσοδευτικὲς τοπογραφικὲς μεταβολές τῆς μορφολογίας τῆς ὅλης περιοχῆς προσδιορίσθη, ὅτι τὸ αὐθεντικὸν Ἰλίον τοῦ Ὀμήρου εὐρίσκετο ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τοῦ ὀνομαζομένου σήμερον «*Οὐλοῦ Τεπέ*», 15 χιλιόμετρα ἀνατολικά τοῦ Ἰλίου τοῦ Χισσαρλίκ, ὅπως δείχνει ὁ τοπογραφικὸς χάρτης. Αὐτὸ ἀποδεικνύει, ὅτι δὲν ἦταν ποτὲ δυνατόν ὁ θησαυρὸς τοῦ Πριάμου νὰ βρισκόταν σὲ καμμία ἀπὸ τὶς ἑννέα πόλεις ποῦ δρέθηκαν στὸ Χισσαρλίκ.

Ἀπομένει νὰ δρεθῇ, πότε εἶχε ἰδρυθῇ τὸ «αὐθεντικὸν Ἰλίον τοῦ Ὀμήρου». Ὅπως λέγει ὁ ἴδιος στὴν *Ἰλιάδα* (Υ216-240), τὸ Ἰλίον ἰδρύθη ἐπὶ τῶν ὑπωρείων τῆς Ἰδης πρὸς τὴν Δαρδανίαν καὶ ὄχι στὸν κάμπο, ἀπὸ τὸν Ἴλο, τὸν γιὸ τοῦ Τρώα. Ἀπὸ τότε μέχρι τῆς καταστροφῆς τοῦ ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν παρῆλθαν ἡ γενεὰ τοῦ Ἰλίου, τοῦ γιου τοῦ Λαομέδοντα, τοῦ Πριάμου, ποῦ ἦταν γιὸς τοῦ Λαομέδοντα καὶ βρισκόταν στὴ γερωνική του ἡλικία, καὶ εἶχαμε φθάσει στὴ γενεὰ τοῦ Ἐκτορα, ὁ ὁποῖος, ὅταν σκοτώθηκε, πρέπει νὰ ἦταν περίπου 30 χρονῶν. Ἀρα ἀπὸ τοῦ Ἰλίου μέχρι καὶ τοῦ Ἐκτορα μεσολάβησαν τέσσαρες γενεές ἢ 120 περίπου χρόνια. Αὕτη ἦταν ἡ ἡλικία τῆς πόλεως.

Ἡ χρονολόγησις τῆς καταστροφῆς τοῦ «αὐθεντικοῦ Ἰλίου» εἶχε προσδιορισθῇ σὲ παλαιότερη μελέτη μου μὲ τίτλο «*Ἡ χρονολόγησις τῆς Ἑλληνικῆς προϊστορίας (ἀπὸ τοπογραφικὰ, ἀστρονομικὰ καὶ ἱστορικὰ στοιχεῖα)*» («*Δελτίο*» Γεωγρ. Ὑπηρε. Στρατοῦ τεῦχος 131/1987), στὸ ἔτος 2941 πρὸ Χριστοῦ. Στους ἀντίστοιχους ὑπολογισμοὺς ἡ ἐτήσια μετατόπισις τοῦ σημείου τῆς ἑαρινῆς ἰσημερίας, ποῦ εἶναι, ὡς γνωστόν, 50,27 δευτερόλεπτα μοίρας ἐπὶ τοῦ κύκλου τῆς ἐκλειπτικῆς, δὲν μετετράπη στὴν ἀντίστοιχη μετατόπισις ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ, ἡ ὁποία εἶναι 3,07 δευτερόλεπτα χρόνου καὶ ὄχι 3,35 δευτερόλεπτα χρόνου. Ἐτσι προέκυψε ἓνα ἀνθρώπινο λάθος, τὸ ὁποῖο τώρα πρέπει νὰ διορθωθῇ. Ὁ ὑπολογισμὸς βασίζεται ἐπὶ τῶν ἀστρονομικῶν δεδομένων τοῦ Ὀμήρου (*Ἰλιάς* Σ 483-489), μὲ τὸ σκεπτικὸ ὅτι, ἀφοῦ ὁ Ὅμηρος γνωρίζει, ἂν καὶ δὲν εἶναι ἀστρονόμος, τὰ περὶ ἰσημερίας (*Ὀδύσσεια* σ 367 καὶ χ 301) καὶ γιὰ «*τὸ τέλος τοῦ μεγαλώματος τῶν ἡμερῶν*», τὴν θερινὴ τροπὴ (*Ὀδύσσεια* ο 403-404) καὶ περὶ τοῦ στεφανιοῦ τῶν Θηρίων (*Ἰλιάς* Σ 485), τὴν ἐκλειπτικὴν, ὁ στίχος Σ 486 ποῦ ἀναφέρεται «*στὶς Πλειάδες καὶ στὶς Ὑάδες καὶ στὸν Ὠρίωνα*» εἶχε κατὰ τοὺς ἀστρονόμους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἰδικὴν

σημασίαν, θέλοντας νὰ μᾶς δείξῃ ὅτι οἱ Ὑάδες εἶχαν σχέση μετὰ τὴν ἑαρινὴν ἰσημερίαν. Σήμερα, τὸ 1994, τὸ ἄστρον (γ) τῶν Ὑάδων, ποὺ εἶναι τὸ πρῶτον μετὰ τὴς Πλειάδες, ὅπως προσδιορίζεται ἀπὸ τὴς ἀστρονομικῆς ἐφημερίδες, ἔχει ὀρθὴ ἀναφορὰ (μία τῶν συντεταγμένων τῶν ἄστρον) $OA = 4\omega 19\lambda 27\delta$, ἡ ὁποία μετατρεπομένη σὲ δευτερόλεπτα ὥρας εἶναι 15.567 δ. ὥρας. Διαιρῶντας διὰ τῆς ἐτησίως μεταπτώσεως τοῦ ἑαρινοῦ σημείου ἐπὶ τοῦ οὐρανίου ἰσημερινοῦ τῶν 3,07δ. ἔχομε:

$$\begin{aligned} 15567 \delta. : 3,07\delta &= 5071 \text{ χρόνια καὶ} \\ 1993 \mu.Χ. - 5.071 \chi\rho. &= - 3078 \eta \\ &3.078 \text{ πρὸ Χριστοῦ} \end{aligned}$$

Τὸ ἔτος 3.078 πρὸ Χριστοῦ κατεστράφη ἡ πόλις ποὺ ἔκτισε ὁ Ἴλος πρὶν ἀπὸ 120 χρόνια. Ἄρα ἡ ἵδρυσις τῆς πόλεως ἐγένετο τὸ ἔτος 3.198 πρὸ Χριστοῦ καὶ ὁ Τρωικὸς πόλεμος ἄρχισε τὸ ἔτος 3.087 πρὸ Χριστοῦ. Εἶναι φυσικόν, ὅτι μετὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ «αὐθεντικοῦ Ἰλίου» τὸ ἔτος 3.078 π.Χ. οἱ διασκορπισμένοι κάτοικοι περὶ τὸ 3.000 περίπου πρὸ Χριστοῦ ἦ καὶ ἐνωρίτερα νὰ ἄρχισαν τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ Νέου Ἰλίου στὴ καινούργια θέσις, τοῦ Χισσαρλίκ. Ἡ ἐξέλιξις αὐτὴ εἶναι τελείως φυσιολογική, διότι, ὅπως ἀπεδείχθη ἤδη, ἡ «πρώτη» πόλις στὸ Χισσαρλίκ φθάνει σ' αὐτὸ τὸ βάθος τοῦ χρόνου καὶ συνδέεται χρονολογικὰ καὶ πραγματικὰ μετὰ τὸ «αὐθεντικὸν Ὀμηρικὸν Ἴλιον».

5. ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΠΛΟΥΤΗ ΤΗΣ ΤΡΟΙΑΣ

Ὁ Ὀμηρὸς στὴν *Ἰλιάδα* του πολλὰς φορὰς ἀναφέρεται στὰ μέταλλα χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ, σιδήρου, κασιτέρου καὶ μολύβδου. Παρουσιάζει ὅλες τὴς χρήσεις τῶν μετάλλων τούτων τόσο γιὰ τὴν κατασκευὴν ὀπλῶν, ὅσο καὶ γιὰ τὴν κατασκευὴν σκευῶν οἰκιακῆς χρήσεως καθὼς καὶ ἐργαλείων καὶ κοσμημάτων. Σὲ ἀκατέργαστη μορφή τὰ τέσσαρα πρῶτα μέταλλα ἀποτελοῦσαν σημαντικὸν πλοῦτον, καὶ γι' αὐτὸ κάθε νοικοκυριὸ φρόντιζε νὰ ἔχῃ ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερες ποσότητες στὴς ἀποθήκες τοῦ σπιτιοῦ του. Χαρακτηριστικὲς εἶναι οἱ ἀναφορὰς τοῦ Ὀμήρου γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ στὴν *Ἰλιάδα*, ὅπου στοὺς παρακάτω στίχους ὁμιλεῖ:

- α. Β871-875 γιὰ τὸν πλοῦτον τοῦ Νομίονα στὴ Μίλητον,
- β. Ζ47-48 γιὰ τὸν πλοῦτον τοῦ Ἀδρήστου στὴν Περκώτη,
- γ. Κ379-380 γιὰ τὸν πλοῦτον τοῦ Εὐμήδη στὴν Τροία,
- δ. Λ133-134 γιὰ τὸν πλοῦτον τοῦ Ἀντιμάχου στὴν Τροία,
- ε. Χ50-51 γιὰ τὸν πλοῦτον τοῦ Ἀλτή στὴν Πήδασσον,
- ζ. Ω232-234 γιὰ τὸν πλοῦτον τοῦ Πριάμου στὴν Τροία.

Ἀπὸ χρυσὸν ἦσαν κατασκευασμένα διάφορα σκεύη, ὅπως κρατῆρες, ποτήρια, στάμνες, κύπελλα καὶ φιάλες. Ἀλλὰ μέσα στὸ Ἴλιον τὰ μόνα χρυσὰ σκεύη ποὺ ἐχρησιμοποιοῦντο ἦσαν μόνο δύο κύπελλα τοῦ Πριάμου (*Ἰλιάς* Γ 247-248) καὶ τίποτε, μὰ τίποτε ἄλλο. Ἐπίσης ἀπὸ χρυσὸ ἦσαν κατασκευασμένα τὰ ὅπλα τοῦ Γλαύκου (*Ἰλιάς* Ζ235), ποὺ ἀξίζανε 100 βόδια, ἀλλὰ προήρχοντο ἀπὸ τὴν Λυκία. Ὁμοίως ἦσαν κατασκευασμένα τὰ ἄρματα καὶ ἡ ἄμαξα τοῦ Ρήσου (*Ἰλιάς* Κ438-439), ἀλλὰ προήρχοντο ἀπὸ τὴ Θράκη.

Ὅπου ὁ Ὀμηρὸς κάνει λόγον γιὰ κοσμήματα καὶ στολίδια γυναικῶν, ὅπως ἄμυνες (διαδήματα), ἀναδέσμες (κορδέλες), πόρπες (καρφίτσες ἢ παραμάνες), ὄρμους (περιδέματα), ἰσθμία (περιλαίμια), δέσματα (κεφαλοδέσμονες), ἔλικες (ἐλι-

κοιδη κοσμήματα), ἐνετάς (περόνες ἢ καρφίτσες), ἔρματα (σκουλαρίκια), ζῶνες (ζωστήρες), σειρές (άλυσίδες), ἔχουν σχέση με τίς θεές Ἥρα, Ἀθηνᾶ, Εὐρυνόμη καὶ Θέτιδα καὶ ἦσαν κατασκευασμένα ἀπὸ τὸν Ἥφαιστο. Ἡ μόνη περίπτωσις ποὺ ἀναφέρεται σὲ κοινὴ θνητὴ, εἶναι ὁ ἄμπυκας (τὸ διάδημα) τῆς Ἀνδρομάχης, συζύγου τοῦ Ἑκτορα (*Ἰλιάς* X469) καὶ κόρης τοῦ Ἡτίωνα. Ἦταν ὅμως κατασκευασμένος στὴν Κιλικία, τὴν πατρίδα τῆς Ἀνδρομάχης.

Ἀπὸ ἄργυρο ἦσαν κατασκευασμένα οἱ λαβές καὶ οἱ θήκες τῶν ξιφῶν, οἱ περόνες γιὰ τίς περικνημίδες, οἱ τελαμώνες, οἱ λάρνακες καὶ οἱ κρατῆρες. Γιὰ κοσμήματα καὶ γιὰ στολίδια κατασκευασμένα ἀπὸ ἀσήμι ὁ Ὅμηρος δὲν κάνει καμμία, μὰ καμμία ἀναφορὰ.

Ἀπὸ χαλκὸ ἦσαν κατασκευασμένα ὅλα τὰ εἶδη τῶν χρησιμοποιουμένων στὸν πόλεμο ὅπλων, ὅπως δόρατα, κράνη, δέλη, θώρακες, ἀσπίδες, λόγχες, ξίφη καὶ μαχαίρια. Ἐπίσης πολλὰ εἶδη ἀγγείων, κανίστρων, λεβήτων, κιβωτίων καὶ τριπόδων. Ἀκόμη καὶ τρίφτης γιὰ τὸ τυρί, ὅπως λέγει ὁ Ὅμηρος στὴν *Ἰλιάδα* Λ640.

Ἐκ σιδήρου ἀναφέρονται οἱ κατασκευές ἑνὸς ἄξονος τοῦ ἄρματος τῆς θεᾶς Ἥρας (*Ἰλιάς* E722) καὶ ἑνὸς ροπάλου τοῦ Ἀρηθόου (*Ἰλιάς* H141), ποὺ τὸ χρησιμοποίησε ὁ Ἑρευθαλίων στὸν πόλεμο Πυλίων καὶ Ἀρκαδίων. Ἦταν ὅμως ἑλληνικῆς – ἀχαικῆς – κατασκευῆς. Ἀναφέρεται ὅμως καὶ ὡς μέρος τοῦ πλούτου τῶν νοικοκυριῶν, ἀλλὰ σὲ ἀκατέργαστη μορφή. Χαρακτηρίζεται ὡς δυσκολοκατέργαστος, ἀλλὰ ἡ χρῆσις του χρονολογεῖται πρὸ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου, πρὸ τοῦ 3.100 πρὸ Χριστοῦ καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ ἔτος 1100 πρὸ Χριστοῦ, ὅπως λένε οἱ ἱστορικοὶ καὶ οἱ ἀρχαιολόγοι, ἀποδίδοντας τὴν ἀνακάλυψή του καὶ τὴν ἐπεξεργασία του στοὺς Δωριεῖς.

Αὐτὰ εἶναι ὅσα ἀναφέρει ὁ Ὅμηρος γιὰ τὰ τέσσαρα κύρια μέταλλα, ποὺ εἶχαν στὴν κατοχὴ τους καὶ τὰ χρησιμοποιοῦσαν στὴν περίοδο τοῦ Τρωικοῦ πολέμου οἱ δύο ἀντίπαλοι. Πουθενὰ δὲν ἀναφέρεται, ὅτι οἱ Τρῶες τῆς αὐθεντικῆς πόλεως τοῦ Ἰλίου διέθεταν χρυσοχόους καὶ χαλκουργούς γιὰ τὴν ἐπεξεργασία τῶν τριῶν κυρίων μετάλλων τῆς ἐποχῆς. Οἱ ἀναφορὲς στὴν εἰδικότητα τοῦ χαλκουργοῦ (*Ἰλιάς* Δ187, M295 καὶ O309) ἔχουν σχέση με ἕναν Ἀχαιο, με ἕναν ἐκ τῆς Λυκίας καὶ με τὸν χαλκουργὸ Ἥφαιστο. Εἶναι λοιπὸν σαφές, ὅτι οἱ Τρῶες τοῦ Ἰλίου δὲν ἐπεξεργάζοντο τὰ παραπάνω μέταλλα, καὶ τὰ διατιθέμενα ὑπὸ τούτων ὅπλα καὶ σκεύη προήρχοντο ἀπὸ τίς γειτονικὲς χῶρες καὶ πόλεις διὰ ἀγορᾶς ἔναντι ἀκατεργάστων μετάλλων ἢ ἄλλων εἰδῶν. Αὐτὸ ἀποδεικνύεται χωρὶς περιστροφές ἀπὸ τὸν Ὅμηρο, ὁ ὁποῖος στὴν *Ἰλιάδα* Σ288-292 λέγει: «γιατὶ πρὶν τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου ὅλοι οἱ θνητοὶ ἄνθρωποι τὴν ἔλεγαν πολὺ χρυσὴ καὶ πολὺ χαλκὴ· τώρα ὅμως οἱ καλοὶ θησαυροὶ ἐξαφανίστηκαν ἀπὸ τὰ σπῖτια καὶ πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς στὴ Φρυγίᾳ καὶ στὴν ὠραία Μηονίαν φθάνουν γιὰ πούλημα». Τὸ τί ἀγόραζαν εἶναι αὐταπόδεικτο. Ἀγόραζαν ὅ,τι δὲν εἶχαν, καὶ αὐτὰ ἦσαν τὰ εἶδη πρῶτης ἀνάγκης, τροφίμα, ὅπλα καὶ οἰκιακὰ σκεύη. Τὰ κοσμήματα καὶ τὰ στολίδια ὅπωςδὴποτε δὲν ἐχρειάζοντο σὲ μιὰ περίοδο πολέμου καὶ ἀποκλεισμοῦ.

Ὁ πλοῦτος τοῦ Πριάμου περιγράφεται ἀπὸ τὸν Ὅμηρο στὴν *Ἰλιάδα* X46-50, ὅπου λέγει διὰ αὐτοῦ τούτου τοῦ Πριάμου: «γιατὶ τώρα τὰ δύο παιδιὰ, τὸν Λυκάονα καὶ τὸν Πολύδωρο (τὰ στερνοπαῖδια του), δὲν μπορῶ νὰ τὰ ἰδῶ ἂν μπῆκαν στὴ πόλιν τῶν Τρώων, ποὺ μοῦ τοὺς γέννησε ἡ Λαοθόη, ἡ ὑπέροχη γυναῖκα. Ἀλλ' ἂν μὲν ζοῦν στὸ στρατό, μπορῶ μετὰ νὰ τοὺς ἐξαγοράσω με χαλκὸν καὶ χρυσόν· γιατί ὑπάρχουν στ' ἀνάκτορο· γιατί πολλὰ ἔδωσε στὴ κόρη του (Λαοθόη) ὁ ξα-

κουστός γέρος Ἄλτης (ὁ βασιλεὺς τῶν Λελέγων στὴ Πήδασο)». Καὶ τὰ δύο παιδιὰ σκοτώθηκαν ἀπὸ τὸν Ἀχιλλέα (*Ἰλιάς* Φ91 καὶ 117), ὁπότε, ἐπειδὴ δὲν χρειάστηκε ἡ ἔξαγορά τους, ἔμεινε στὸν Πρίαμο ὁ παραπάνω πλοῦτος.

Ἀλλὰ ἦλθε ἡ δεύτερη πίκρα γιὰ τὸν Πρίαμο. Ὁ θάνατος τοῦ Ἑκτορα καὶ ἡ ἀνάγκη ἔξαγορᾶς τοῦ νεκροῦ ἀπὸ τὸν Ἀχιλλέα. Τότε ὁ Πρίαμος (*Ἰλιάς* Ω228-235) κατέβηκε στὴν ἀποθήκη τοῦ ἀνακτόρου καὶ πῆρε μαζί του ὡς λύτρα: «δῶδεκα περικαλλὴ πέπλα, δῶδεκα ἀπλὲς χλαῖνες καὶ ἄλλους τόσους τάπητες καὶ ἄλλα τόσα πανωφόρια καὶ χιτῶνες. Ἀκόμη ζύγισε καὶ ἐπῆρε χρυσὸν δέκα ὀλοκλήρων τάλαντων, δύο ἀστραφτεροὺς τριπόδες καὶ τέσσαρα καζάνια καὶ ἓνα ὑπέροχο ποτήρι, δῶρο τῶν Θρακῶν, πολὺτιμο ἀπόκτημα». Κανένα κόσμημα ἢ στολίδι ἀπὸ χρυσό, ἄργυρο ἢ χαλκὸ δὲν ὑπῆρχε στὴν ἀποθήκη τοῦ Πριάμου, παρ' ὅλο πὺ ἐφημίζετο στὴ Λέσβο, στὸν Ἑλλήσποντο καὶ στὴ Φρυγία γιὰ τὰ πλούτη του, ὅπως τοῦ λέγει ὁ Ἀχιλλεὺς στὴν *Ἰλιάδα* Ω543-546. Ἄρα πρὸς τὸ τέλος τοῦ Τρωικοῦ πολέμου τὰ πλούτη τοῦ Πριάμου καὶ ὅλων τῶν Τρώων εἶχαν μειωθῇ. Ὅποτε ἡ ἄλωση τῆς Τροίας ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν καὶ ἡ μεγαλοκαρδία τους νὰ ἐπιτρέψουν στοὺς φεύγοντες Τρῶες νὰ πάρουν μαζί τους ὅ,τι πολὺτιμο ἤθελαν, δὲν ἄφησε μεγάλη περιθώρια γιὰ λάφυρα.

Ὁ κύριος ὄγκος τῶν λαφύρων εἶχε προέλθει ἀπὸ τὴν ἄλωση τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρῶν πὺ εὐρίσκοντο πέριξ τοῦ αὐθεντικοῦ Ἰλίου, τὸν ὁποῖον εἶχαν μοιρασθῇ οἱ Ἀχαιοὶ καὶ τὸν εἶχαν στίς σκηνές τους, ὅπως ἀποδεικνύεται στοὺς στίχους H470-475, T243-248, Ψ548-550 κ.ά. τῆς *Ἰλιάδας*. Ἐὰν ὅμως καταστρέφοντες οἱ Ἀχαιοὶ τὴν «αὐθεντικὴ πόλη», λαφυραγώγησαν καὶ ὅ,τι εἶχε ἀπομείνει μέσα στὴν πόλη, τότε κανονικὰ δὲν πρέπει νὰ ἔμεινε τίποτα, γιὰ νὰ βρῇ σήμερα ἡ ἀρχαιολογικὴ σκαπάνη, ἂν ποτὲ γίνουν ἀνασκαφές γιὰ τὴν ἀνακάλυψη τοῦ «αὐθεντικοῦ Ὀμηρικοῦ Ἰλίου τῆς Τροίας», πὺ βρίσκεται 15 χιλιόμετρα ἀνατολικώτερα τοῦ Χισσαρλίκ, ἐπὶ τῶν λόφων τοῦ Οὐλοῦ Τεπέχ, ὅπως δείχνει ὁ χάρτης.

6. Ο ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ἡ ὅλη ὑπόθεση τοῦ Τρωικοῦ πολέμου, τοῦ «Παλατιοῦ τοῦ Πριάμου» καὶ τοῦ «Θησαυροῦ τοῦ Πριάμου» ἐνεπλάκη σὲ πολλὲς παγίδες, πὺ ἦταν ἀδύνατον νὰ ἐντοπισθοῦν ἀπὸ τίς ἄπειρες φιλολογικὲς ἐρμηνεῖς καὶ ἐρευνες. Οἱ κυριώτερες ἀπὸ αὐτὲς ἦσαν:

α. Ἡ πλήρης ἀγνόηση ἢ παρανόηση τῆς ἀναλυτικῆς τοπογραφίας τοῦ Ὀμήρου, ἀποτελουμένη ἀπὸ 550 στίχους τῆς *Ἰλιάδας*.

β. Ὁ ἐτεροχρονισμὸς τοῦ γεγονότος βασισθέντος ἐπὶ τῶν ἀχρήστων πλέον παραδοσιακῶν χρονολογήσεων.

γ. Ἡ ἐμμονὴ ὅλων ὅσοι ἀνέμιχθησαν στὴν ὑπόθεση Τροία, ὅτι αἱ πόλεις τοῦ Χισσαρλίκ καὶ ἡ «αὐθεντικὴ πόλη τοῦ Ἰλίου τοῦ Ὀμήρου» εὐρίσκοντο στὴν ἴδια θέση.

Γιὰ τίς δύο παραπάνω πρῶτες περιπτώσεις ἔχουν δημοσιευθῇ ἀνάλογες μελέτες μου σὸ «Δελτίο» τῆς Γεωγραφικῆς Ὑπηρεσίας Στρατοῦ. Εἰδικὰ ὅμως γιὰ τὴν χρονολογικὴ κατὰταξη τοῦ πολέμου παρέχεται μιὰ ἀναγκαῖα διόρθωση στὴν παρ. 4 πὺ πάνω. Γιὰ τὴν τρίτη περίπτωσι ἀπὸ τὰ στοιχεῖα πὺ ἀναφέρθηκαν πὺ πάνω προκύπτει, ὅτι:

α. Τὸ «αὐθεντικὸν Ἰλιον τοῦ Ὀμήρου» ἰδρύθη ἀπὸ τὸν Ἴλο στὴ σημερινὴ θέ-

ση Ούλου-Τεπέχ 120 χρόνια πριν από την καταστροφή του υπό των Ἀχαιῶν, δηλαδή περί τὸ ἔτος 3.198 πρὸ Χριστοῦ. Στὸ διάστημα μέχρι τῆς καταστροφῆς του τὸ ἔτος 3.078 π.Χ. ἐπεξετάθη σὰν πόλη καὶ ὀχυρώθη διὰ τειχῶν. Δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ προχωρήσῃ στὴ δημιουργία ἐγκαταστάσεων ἐπεξεργασίας τῶν μετάλλων, ὅπως ἀποκαλύπτεται ἀπὸ τὴν Ἰλιάδα. Παράλληλα, ἐνῶ σὲ κάθε νοικοκυριὸ ὑπῆρχαν ἀποθέματα ἀκατεργάστου χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ καὶ σιδήρου, δὲν ὑπῆρχαν κοσμήματα καὶ στολίδια οὔτε χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ οἰκιακὰ σκευῆ. Ἄλλωστε τὰ ἀποθέματα αὐτὰ εἶχαν μειωθῇ σὲ μεγάλο βαθμὸ γιὰ ἀνταλλαγὴ μὲ εἶδη πρώτης ἀνάγκης, προερχόμενα ἀπὸ τὴν Φρυγίαν καὶ Μηονίαν. Εἶναι λοιπὸν φανερόν, ὅτι τὴν «αὐθεντικὴ πόλιν τοῦ Ἰλίου» δὲν ἦταν δυνατόν νὰ ὑπῆρχαν τὰ 8768 κοσμήματα καὶ τὰ ἄλλα εἶδη ποὺ ἀναφέρει ὁ D.N. Tripathi, ὅτι ἀποτελοῦσαν τὸν «Θησαυρὸ τοῦ Πριάμου».

6. Μετὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ «αὐθεντικοῦ Ἰλίου» οἱ ἐπιζήσαντες Τρῶες, ποὺ εἶχαν διασκορπισθῇ, ἄρχισαν νὰ οἰκοδομοῦν τὴν νέα πόλιν τους σὲ καινούργια θέσιν, στὸ Χισσαρλίκ, μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα. Ἡ χρονολογία ἐνάρξεως τῆς ἰδρύσεως τῆς νέας πόλεως φθάνει στὸ 3.000 περίπου πρὸ Χριστοῦ ἢ καὶ ἐνωρίτερον. Εἶναι ἐνδεικτικὸν καὶ ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον, ὅτι στὰ ἐρείπια τῆς «πρώτης» πόλεως τοῦ Χισσαρλίκ δὲν βρέθηκαν ἴχνη ἐπεξεργασίας μετάλλων. Τοῦτο ἄρχισε ἀπὸ τὴ «δεύτερη» πόλιν καὶ μετὰ, δηλαδή περὶ τὸ ἔτος 2800-2700 πρὸ Χριστοῦ. Δείγματα τῆς ἐπεξεργασίας τῶν μετάλλων ἀπὸ τὴ «δεύτερη» πόλιν μέχρι καὶ τὴν «ἐνάτην» βρῆκε ὁ Σλήμαν τὸ 1870-1890 μ.Χ., νομίζοντας ὅτι μία ἐκ τούτων ἦταν τὸ Ἰλιον τοῦ Ὀμήρου. Ἀλλὰ ἀτύχησε. Διότι βρῆκε τὸ νέον Ἰλιον στὸ Χισσαρλίκ, τὸ ὁποῖον γινώριζαν καὶ ὁ Ἡρόδοτος καὶ ὁ Στράβων. Δὲν ἦταν ὅμως τοῦ Ὀμήρου, ὅποτε ὁ «Θησαυρὸς τοῦ Πριάμου», ὅπως ὀνόμασε τὰ εὐρήματά του, ἀποδεικνύεται «ἄνθρακες».

γ. Ἡ «αὐθεντικὴ πόλιν τοῦ Ὀμηρικοῦ Ἰλίου», ὅπως ἀποδείχθηκε, δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ μὲγάλον πλοῦτον σὲ χρυσὸ κ.λπ. Ὅμως εἶναι ἀναγκαῖο, γιὰ νὰ ἔλθῃ στὸ φῶς τοῦ σήμερα, νὰ λυθοῦν χιλιάδες προβλήματα τῆς προϊστορίας.

Σήμερα ὁ «Θησαυρὸς τοῦ Χισσαρλίκ» βρίσκεται στὴ Ρωσία καὶ τὸν διεκδικοῦν ἡ Γερμανία καὶ ἡ Τουρκία. Ἡ Ἑλλάδα κατὰ δήλωσιν τῶν ἀρμοδίων (ἐφημ. «Ἀπογευματινὴ» 5-9-93) «δὲν ἔχει πρόθεση νὰ ζητήσῃ τὸν θησαυρό». Μὰ ἀφοῦ δὲν ἦταν ἱκανὴ νὰ τὸν κρατήσῃ τότε, ποῦ τῆς τὸν πρόσφερε ὁ Σλήμαν!.. Τώρα εἶναι ἀργὰ γιὰ δάκρυα καὶ διεκδικήσεις. Εἶναι ὅμως νωρὶς νὰ διεκδικήσῃ πάσῃ θυσίᾳ τὰ ὑπάρχοντα στὸ «αὐθεντικὸν Ἰλιον τοῦ Ὀμήρου», γιατί εἶναι ὑπόλοιπα τῶν λαφύρων ποὺ δὲν πῆραν οἱ Ἀχαιοὶ τὸ ἔτος 3.078 πρὸ Χριστοῦ. Ἐπίσης δικαιούμεθα νὰ λάβουμε ὅ,τι ὑπάρχει θαμμένο στὸ πεδίο τῶν μαχῶν, τὸ ὁποῖον βρισκότανε ἀνάμεσα στὰ ρέματα τοῦ Σιμόντα, ποὺ ξεκινᾶνε δίπλα ἀπὸ τὸ ὕψωμα τῆς Καλλικολώνας (Ἰλιάδα Υ53) καὶ τοῦ Σκαμάνδρου ἢ Ξάνθου (Ἰλιάδα Ζ4). Δὲν πρέπει ἀκόμη νὰ ξεχασθοῦν τὰ ὑλικά τοῦ στρατοπέδου τῶν Ἀχαιῶν στὴν παραλία τοῦ Ἑλλησπόντου, ὅπου σαφῶς τὸ προσδιορίζει ὁ Ὀμηρὸς στὴν Ἰλιάδα (H86, I360, M30, O233, P432, Σ150 καὶ Ψ2). Ὅλ' αὐτὰ φαίνονται στὸ χάρτη καὶ ἀποτελοῦν μία πραγματικότητα ἀναμφισβήτητη.

Θὰ ἦταν ἐπιτυχία, οἱ ἀνάλογες ἀνασκαφές, ἂν ποτὲ γίνουν, νὰ γίνουν ἀπὸ Ἑλληνες ἀρχαιολόγους σὲ συνεργασία μὲ Τούρκους συναδέλφους τους.

Γεωγραφική επανελληνίσις

Σχεδόν όλα τὰ Ἑλληνικά τοπωνύμια ἔχουν ἱστορική προέλευσι. Ἐπιβάλλεται –ἐκ τῆς ἀποστολῆς του– τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ νὰ κάνῃ δύο πράγματα:

Πρῶτον, νὰ ἐπαναφέρῃ τὰς ἀρχαιοελληνικάς ὀνομασίας τῶν τοποθεσιῶν, ὁρέων, ποταμῶν, πόλεων κ.τ.λ. τῆς Ἑλλάδος. Διότι αἱ ἀρχαιοελληνικαὶ ὀνομασίαι εἶναι αἱ πρωταρχικαί, αἱ γνήσιαι καὶ ἔχουν ἄμεσον σύνδεσιν μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς χώρας καὶ τοῦ λαοῦ. Ἀπεναντίας αἱ ξενόφερτοι ὀνομασίαι δὲν ἀνταποκρίνονται στὴν ἱστορικήν πραγματικότητα, ὅπως αὐτὴ πρέπει καὶ ἀξίζει νὰ ἀντανακλᾶται ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ γεωγραφικοῦ χώρου.

Δεύτερον, νὰ ἐκδώσῃ γεωγραφικὸν χάρτην τῆς Ἑλλάδος (περιλαμβανομένης τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, Μυσίας, Β. Ἡπείρου, Ν. Ἰταλίας, Β. Ἀφρικῆς κ.τ.λ.) μετὰ τὰς ἀρχαιοελληνικάς ὀνομασίας, ὥστε νὰ ἐπικοινωνήσουν αἱ νέαι γενεαὶ μὲ τὸ ἱστορικὸν παρελθὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου καὶ νὰ συνειδητοποιήσουν τὴν ἑκτασίαν του.

Αὐτοὶ οἱ γεωγραφικοὶ χάρτες πρέπει νὰ ἀναρτηθοῦν στὰ σχολεῖα, πανεπιστήμια κ.τ.λ., διὰ νὰ αἰσθάνωνται οἱ νέοι Ἕλληνες ὅτι εἶναι ἀπόγονοι ἐνὸς αὐτοκρατορικοῦ ἔθνους, πὺν ἵδρυσε αὐτοκρατορίαν καὶ παντοῦ διὰ τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων του ἀπεδείκνυε τὴν πολιτιστικὴν δύναμίν του. Στὶς χιλιάδες τῶν ἀρχαιοελληνικῶν πόλεων, πὺν καλύπτουν ὅλας τὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου, τῆς Μαύρης Θαλάσσης, τοῦ Εὐξείνου Πόντου, τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῆς Ἰταλίας, τῆς Νοτίου Γαλλίας, τῶν ἀκτῶν τῆς Ἰσπανίας, τῆς Πορτογαλίας, τῶν νήσων τῆς Μεσογείου κ.τ.λ., τί ἔχουν νὰ ἀντιτάξουν οἱ ἄλλοι λεγόμενοι ἀρχαῖοι λαοί; Ποίαι πόλεις ἐκτὸς τοῦ χώρου των ἵδρυσαν οἱ Ἀσσύριοι, Σονμέριοι, Χαλδαῖοι, Πέρσαι, Ἑβραῖοι, Αἰγύπτιοι, Βαβυλώνιοι, Σκύθαι, Κιμμέριοι κ.τ.λ.; Οὐδὲμίαν.

Νὰ καταργηθοῦν

Πολλὰ χρόνια ταλαιπωροῦνται τὰ Ἑλληνόπουλα μὲ τὰ ἄχρηστα λατινικά. * Ἦταν ἐπιθυμία τοῦ Πάπα, νὰ διδάσκωνται τὰ λατινικά, καὶ μὲ τὴ γνωστὴ του ὑποτέλεια τὸ νεοελληνικὸ κράτος ἐπέβαλε τὴν διδασκαλίαν τῶν λατινικῶν στὰ σχολεῖα καὶ στὶς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν. Τελείως ἄχρηστο μάθημα. Οὐδεὶς μαθαίνει λατινικά, ἀλλὰ κι ἂν ἐμάθαινε, εἰς τί θὰ τοῦ ἐχρειάζοντο; Ἡ ἀποψις, ὅτι ὅποιος μάθῃ λατινικά μαθαίνει εὐκολώτερα κάποια λατινογενὴ ξένη γλῶσσα, εἶναι λανθασμένη. Ἄλλως τε ὁ χρόνος πὺν θὰ διαθέσῃ νὰ μάθῃ λατινικά –ἂν μάθῃ– ὑπεραρκεῖ, γιὰ νὰ μάθῃ κάποια ξένη γλῶσσα. Οὔτε στὴ νομικὴ ἐπιστήμῃ χρειάζονται τὰ λατινικά οὔτε πονθενὰ ἄλλου. Διατὶ λοιπὸν τὸ κράτος ἐπιμένει στὴν διδασκαλίαν τους καὶ βασανίζει τοὺς μαθητάς;

Εἶναι ἀναγκαῖον, ἔστω κι ἂν δυσαρεστηθῇ ὁ Πάπας, νὰ καταργηθοῦν τὰ λατινικά, καὶ ὁ χρόνος διδασκαλίας τους νὰ δοθῇ στοῦ μάθημα τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας.

Καταχωσθήτω!

Στὴ λίμνη τῆς Καστοριᾶς καὶ συγκεκριμένα στοῦ χωριὸ Διοσπηλιὸ ἀνεκαλύφθη μιὰ θάρκα τῆς ἑκτης π.Χ. χιλιετίας. Σύμφωνα μὲ τὸν κ. Χονρμουζιάδῃ «ἡ θάρκα αὕτῃ θὰ δώσῃ σημαντικὰ στοιχεῖα γιὰ τὴν τεχνογνωσίαν τῆς νεολιθικῆς ἐποχῆς» («Τὰ Νέα», 11-2-93).

Ἐπειδὴ ἡ ἐνοχλητικὴ αὕτῃ θάρκα μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ σοβαρὰ προβλήματα στὴν ἀρχαιολογικὴ ὑπηρεσία, προτείνομε νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ θέματος ἡ Ὑπηρεσία Καταχώσεως Ἀρχαιοτήτων καὶ νὰ μπαζώσουν τὴ λίμνη τῆς Καστοριᾶς, ἐνταφιάζοντας

ἔτσι καὶ τὴν ἐνοχλητικὴ αὐτὴ βάρκα. Δὲν πρόκειται νὰ ἀντιδράσῃ κανεὶς. Ὡς δὲν ἔκαναν καὶ στὸ Πλατινιάλι τοῦ Ἀστακοῦ πρὶν ἀπὸ τρία χρόνια, Τώρα ποίος ἀσχολεῖται πιά μ' αὐτό;

Ἡ ἐξάπλωση τῶν Κρητῶν

Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1992 ἀνεκαλύφθη στὰ Κύθηρα ἓνα μινωϊκὸ ἱερὸ κορυφῆς ἀσύλητο. Ἡ ἀνακάλυψις εἶναι μεγάλης ἱστορικῆς καὶ ἀρχαιολογικῆς ἀξίας, διότι εἶναι τὸ πρῶτο μινωϊκὸ ἱερὸ ἐκτὸς Κρήτης («Ἐλ. Τύπος» 28-11-92). Μέσα στὸ ἱερὸ εὐρέθησαν 31 χάλκινα εἰδώλια, ἀριθμὸς ποὺ θεωρεῖται σημαντικὸς, ἀφοῦ στὰ ἱερὰ κορυφῆς τῆς Κρήτης δὲν εὐρέθησαν οὔτε δέκα εἰδώλια. Ὅπως δὲν εἶναι ἀπὸ τὴν ἀρχαίολογικὴν ἀποδείξει, οἱ Μινωῖτες ἔλληνες δὲν ἐπῆγαν μόνον στὰ Κύθηρα. Αἱ πληροφορίες τοὺς φέρουν κυριαρχοῦν εἰς ὁλόκληρον τὸ Αἰγαῖον. Τώρα ἔρχονται αἱ ἀρχαιολογικαὶ ἀποδείξεις, αἱ ὁποῖαι πείθουν, ὅτι ἡ ἐξάπλωση τῶν Κρητῶν καλύπτει τὸν Ἑλληνικὸν ὠκεανόν. Ὅπως κατὰ καιροὺς ἐκκυριάρχησαν διάφορα φύλα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς στὸν εὐρύτερον γεωγραφικὸν ὠκεόν τῆς Ἑλλάδος, ὅπου ἐπέβαλον τὴν ἡγεμονίαν τους, ἔτσι κάποτε ἦσαν καὶ οἱ ὁμόφυλοι Κρητες.

Ἐδῶ ἀκριβῶς μᾶς δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ὑπογραμμίσωμεν, ὅτι οἱ Μινωῖτες ἔλληνες εἶχαν γιὰ ἓνα διάστημα κυριαρχήσει στὴν Σικελίαν (ἀρχ. Σικανία, ἐκ τοῦ Σικανοῦ νιοῦ τοῦ Βριάρεως) καὶ πολὺ ἀργότερα (8ος π.Χ. αἰών) μετέβησαν ἐκεῖ οἱ Κορίνθιοι κ.τ.λ. καὶ ἐδημιούργησαν τὸν ἀποικισμόν στὴν λεγόμενη Μεγάλῃ Ἑλλάδι.

Προστασία

Στὸ «Ποντίκι» (φ. 765 τῆς 13/1/1994) διαβάζομε ἐντὸς παισίων:

«Σὰν νὰ μὴν ἔφτανε ὁ Κιτσιόκης, τώρα ἔχουμε καὶ ἓναν Κοσμά Μεγαλομμάτη, ποὺ δηλώνει ἱστορικὸς καὶ τὸν ὕμνου οἱ τοῦρκοι. Κατὰ τὴν τούρκικη ἐφημερίδα «Τουρκία» ὁ θαυμάσιος αὐτὸς ἐπιστήμων ὑποστήριξε, ὅτι ἡ Ἑλλάδα πρέπει νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ ψευδοκράτος τοῦ Ντενκτάς. Καὶ προσθέτει, ὅτι γιὰ τὴν ιδέαν τοῦ Μεγαλομμάτης πετάχθηκε ἔξω ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ἀθήνας παλιότερα. Ὡς πού ὁ ἄνθρωπος προβλέπει ἑλληνοτουρκικὸν πόλεμον, ἀν προχωρήσῃ ἡ σύσφιξη τῶν σχέσεων Ἑλλάδας-Σερβίας. Γι' αὐτὸ καὶ κέρδισε πρωτοσέλιδο στὴν «Τουρκία»».

Γνωρίζετε τὸν ἐν λόγῳ κύριον; Οἱ παλιότεροι ἀναγνώστες τοῦ «Δαυλοῦ» θὰ θυμούνται ἀσφαλῶς, ὅτι ἀπὸ τὴν στήλιν τῆς «Ἐλευθεροτυπίας» εἶχε χαρακτηρίσῃ τὴν ἐρευναν τοῦ περιοδικοῦ μας γιὰ τὴν ἑλληνικότητα τοῦ Ἀλφάδην «ψευδολογία» (πιστεύοντας ἀκράδαντα ὅτι τὸ Ἀλφάδην εἶναι «χαναανικὴς προελεύσεως») καὶ τὸν ἴδιον τὸν «Δαυλὸν» ὡς «ἐντυπο ἀνισόρροπον καὶ ὑποστάθμης» καὶ εἶχε ζητήσει ταυτόχρονα «νὰ προσχωρήσῃ ὁ Ἑλληνισμὸς στὸν Ἐκλεκτὸ Λαὸ χάριν τῆς τελικῆς σωτηρίας του». Ὅταν δὲ ὁ εἰσαγγελεὺς Πρωτοδικῶν κ. Πλωμαρίτης ἄσκησε ποινικὴ δίωξιν ἐναντίον του γιὰ συκοφαντικὴν δυσφήμιση καὶ ἐξύβριση τοῦ «Δ», ὁ εἰσαγγελεὺς τῆς ἐδρας κ. Κολοκώστας ζήτησε τὴν ἀθώωσίν του, διότι οἱ χαρακτηρισμοὶ «ἐντυπο ἀνισόρροπος καὶ ὑποστάθμης» «ἐντάσσονται μέσα στὰ πλαίσια μιᾶς ἐπιστημονικῆς διαμάχης» – καὶ πράγματι τὸ Α' Τριμελὲς Πλημμελειοδικεῖον Ἀθηνῶν τότε τὸν ἀθώωσε. Ὁ ἴδιος αὐτὸς κύριος εἶχε ὑμνολογήσῃ ἀπὸ τὴν στήλιν τοῦ «Οἰκουμενικοῦ Ταχυδρόμου» τὸν περίφημον τότε ἀπὸ πλῆθος ἐπιστολῶν ἄλλα καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν «Ο.Τ.» – ἀλλὰ ὁ ἐν λόγῳ κύριος συνέχισε καὶ συνεχίζει ἀπτόητος, ἀφοῦ καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἑβραϊκοῦ Μουσείου κ. Ροζάν, ὅταν κάποιος τοῦ ζητήσῃ νὰ μιλήσῃ σὲ κάποια διάλεξη, στὴ σοφίαν τοῦ ἐν λόγῳ ὑποκειμένου παραπέμπει τὸν ἐνδιαφερόμενον. Καὶ θὰ συνεχίσῃ – νὰ εἴτε δέβαιον – τὴν «θεάρεστη» δραστηριότητά του ἕως αἰῶνος, χωρὶς κανέναν στὸ Ρωμαϊκὸ νὰ τολμήσῃ ποτὲ νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ. Τὸν προστατεύει ὁ Γιαχβέ.

Αἴσα

Τὰ «καρτέλ» καὶ ἡ σύγχρονη πολιτικὴ

Ἡ ἐποχὴ μας πέρα τῶν ἄλλων χαρακτηριστικῶν τῆς φέρει ἔντονα τὰ σημάδια μιᾶς βαθεῖας ἀπογοήτευσης στὸν χῶρο τῆς λεγομένης «πολιτικῆς» ἰδιαίτερα. Εἰδικὰ στὴν Ἑλλάδα τὴν τελευταία 30ετία ἔγιναν πολὺ συχνὰ ὁρατὲς κάποιες συγκρούσεις ξένων γεωπολιτικῶν συμφερόντων: Κυπριακὸς ἀγῶνας '55-'59, δολοφονία Γ. Λαμπράκη, Ἰουλιανὰ '65, δικτατορία '67, Πολυτεχνεῖο '73, Κυπριακὴ τραγωδία '74, μεταπολίτευση κ.λπ. Ἀλλὰ καὶ στὸν παγκόσμιο χάρτη συνέδρσαν ὀρισμένα κοσμοϊστορικά γεγονότα, ποὺ ἄλλαξαν τὶς ἱστορικὲς ἰσορροπίες: δολοφονία Κέννεντυ, πόλεμος στὸ Βιετνάμ, «Περεστρόικα» κ.λπ. Πρὶν τὴν πτώση τοῦ λεγομένου «ὕπαρκτοῦ σοσιαλισμοῦ» πολλοὶ ἄνθρωποι μέσ' στὴν ἀγνόητα ἢ τὴν ἀφέλειά τους πίστευαν, ὅτι στὴν πολιτικὴ συγκροῦνταν «ἰδεολογίες» καὶ «θεωρίες», κυρίως: δεξιὰ-ἀριστερά, φιλελεύθεροι-σοσιαλιστές, ἐθνικόφρονες-κομμουνιστές κ.λπ. Βέβαια γινόταν ἀντιληπτὸ σὲ κάποιους, ὅτι οἱ δὴθεν ἀντίπαλες ἰδεολογίες τῶν διαφόρων -ισμῶν εἶχαν τελικὰ τὸ ἴδιο χρῶμα, τὸ χρῶμα τοῦ χρήματος. Μετὰ τὴν «Περεστρόικα» ὁμως καὶ τὴν κατάρρευση τοῦ ἀνατολικοῦ μπλόκ ἦρθε γιὰ πολλοὺς ἄνθρώπους ἡ ὥρα τῆς ἀποκάλυψης: τὰ τεξανικὰ «καρτέλ τοῦ πετρελαίου» μὲ προεξέχοντα τὸν Ἀρμάνδο Χάμμερ τῆς «Οxy» ἦσαν οἱ ἐντολοδότες –καὶ ὄχι μόνο– τοῦ «ἰδεολόγου» Γκορμπατσώφ!

Ὁ «κόκκινος» Φιντέλ Κάστρο ἀναφέρεται σὲ δημοσιεύματα ὡς πράκτορας τῆς NSA (National Security Agency, Ὑπηρεσία Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας – ἀποτελεῖ τὸ «ἀφεντικὸ» ὅλων τῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ΗΠΑ, ὅπως τῆς CIA, DIA κ.λπ.)². Ἀλλὰ καὶ στὴν χώρα μας τὴν τελευταία 5ετία εἶδαμε πολιτικὰ γεγονότα, ποὺ καταφανῶς ἀποτελοῦσαν τὶς «κορυφὲς κάποιων παγόδουνων» (π.χ. κρίση τοῦ Μαρτίου τοῦ '87, σχέδια δολοφονίας ὑψηλῶν πολιτειακῶν παραγόντων, ποὺ εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος πρόσφατα, σκάνδαλα '89-'93, ἀποκαλύψεις χρηματοδότησης κομμάτων ἀπὸ ξένες μυστικὲς ὑπηρεσίες ἢ ἐταιρεῖες, «ξαφνικὲς» πρόωρες πτώσεις κυβερνήσεων κ.λπ.).

Ὁ σκεπτόμενος καὶ χωρὶς παρωπίδες ἄνθρωπος προβληματίζεται γιὰ τὰ τεκταινόμενα καὶ ἀναζητᾷ τὴν ταυτότητα τῶν διεθνῶν κέντρων ἐξουσίας, ποὺ συγκροῦνται καὶ δημιουργοῦν ἔτσι, ὡς ἀντίπαλο, τὶς παγκόσμιες πολιτικὲς ἀνακατατάξεις. Ἐχουν ἀντιληφθεῖ πιά σχεδὸν οἱ πάντες, ὅτι τελικὰ πίσω ἀπὸ τοὺς πολιτικὸς ὀργανισμοὺς κάθε χώρας δὲν κρύβονται μόνον «ἰδεολογικὲς» ἀντιπαραθέσεις, ἀλλὰ κυρίως διεθνὴ καρτέλ³. Καὶ τὸ κυριότερο· τὸ ἴδιο καρτέλ συνήθως ἔχει ἄνθρώπους του σὲ περισσότερους τοῦ ἑνὸς κομματικὸς σχηματισμοῦ. Ἔτσι ἐξηγοῦνται καὶ πολλὰ φαινομενικὰ παράδοξα τοῦ πολιτικοῦ γίγνεσθαι· π.χ. βλέπουμε δύο ἐξ ἀντιθέτου ἀκραίους πολιτικὸς σχηματισμοὺς –ποὺ ὁμως ἐλέγχονται ἀπὸ τὸ ἴδιο καρτέλ τῇ δεδομένη στιγμῇ– νὰ συμπράττουν κυβερνητικά.

Ποιά ὁμως εἶναι αὐτὰ τὰ διεθνὴ κέντρα ἀποφάσεων; Πόσα εἶναι καὶ σὲ ποιὸν χῶρο κινοῦνται; Αὐτὸ δὲν εἶναι μυστικόν. Εἶναι γνωστὰ σχεδὸν ὅλα τὰ διεθνὴ καρτέλ καὶ κέντρα ἐξουσίας στὴν παγκόσμια βιβλιογραφία. Ὁ ἀνελέητος ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ τους τὰ ἔκανε γνωστὰ στοὺς ἐρευνῶντες καὶ τὰ ἀλληλοκατηγορούμενα δημοσιεύματα ἀποκάλυψαν τὸ ποιὸν καὶ τοὺς σκοποὺς τους. Τὰ διεθνὴ κέντρα ἐξουσίας δὲν εἶναι πολλὰ· τὸ Βατικανὸ μὲ τὴν τράπεζά του I.O.R. (ποὺ φέρει τὸν ἁθῶο τίτλο «Ἰνστιτοῦτο Θρησκευτικῶν Ἔργων», κι ἂς ἐπιδίδεται σὲ ἐμπόριο

όπλων και σὲ «ξέπλυμα» θρώμικου χρήματος)⁴, τὸ λεγόμενο «Ίουδαϊκὸ Πρακτορεῖο»⁵, ἡ στοὰ «Benen-Berith»⁶, ἡ «Λέσχη Μπίλντερμπεργκ» καὶ ἡ «Τριμερὴς Ἐπιτροπὴ»⁷, ἡ «International Bank»⁸ κ.λπ.

Ὅμως τὰ πιὸ σπουδαῖα διεθνῇ κέντρα ἐξουσίας εἶναι τὰ καρτέλ τοῦ «μαύρου χρυσοῦ». Τὰ τελευταῖα 100 χρόνια ὅλες οἱ πολιτικὲς ἀνακατατάξεις στὸ παγκόσμιον χάρτη εἶχαν ὡς βασικὴ γενεσιουργὸ αἰτία τοὺς ἀνταγωνισμοὺς μεταξὺ τῶν «7 Ἀδελφῶν»⁹ τοῦ πετρελαίου. Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ μᾶς ξενίζει, ἀν σκεφτοῦμε ὅτι ἀπὸ τὶς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰ. τὸ πετρέλαιο ἀποτελεῖ τὴν κύρια πηγὴ ἐνέργειας, κυριολεκτικὰ τὸ «αἷμα» στὸν παγκόσμιον οἰκονομικὸ ὄργανισμό. Ἡ πρώτη ἀνακάλυψη τοῦ «μαύρου χρυσοῦ» ἔλαβε χώραν τὸ 1859 στὴν Πενσυλβανία τῶν Η.Π.Α. ἀπὸ τὸν Ἑντγουϊν Ντράιηκ. Σὲ μὴ δεκαετία σχεδόν, τὸ 1870, ὁ Τζῶν Ροκφέλλερ ἰδρύει τὴν πρώτη μεγάλη ἐταιρεία πετρελαίου, τὴν «Στάνταρτ Ὀйл». Μέσα σὲ μὴ εἰκοσαετία ὁ Ροκφέλλερ χάρις στὶς μυστικὲς του συμφωνίες μὲ τοὺς σιδηροδρόμους γιὰ χαμηλὸ κόστος μαζικῆς μεταφορᾶς πετρελαίου γίνεται τὸ πρῶτο μονοπώλιο τῶν ΗΠΑ, καὶ ὄχι μόνο. Αὐτὸ προκαλεῖ τὴν ἀντίδραση ἄλλων βιομηχανικῶν γιγάντων καὶ τὸ 1890 ὁ πρόεδρος τῶν Η.Π.Α. Χάρρισον ὑπογράφει τὸν ἀντι-τραπεζικὸ νόμο τοῦ γερουσιαστῆ Τζῶν Σέρμαν. Σύμφωνα μὲ τὸ νόμο Σέρμαν «*κηρύσσονται παράνομα ὅλα τὰ τράστ καὶ οἱ κοινοπραξίες πὺν περιορίζουν τὴν ἐλευθερίαν τῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ ἐμπορίου*»¹⁰. Μετὰ ἀπὸ μὴ σειρὰ πολύχρονων δικαστικῶν ἀγώνων τὸ 1911 ὁ Ροκφέλλερ ἀναγκάζεται νὰ «διαλύσει» τὴν αὐτοκρατορίαν του, ἀποδεσμεύοντας τὶς θυγατρικὲς ἐταιρεῖες του. Ἐτσι γεννιοῦνται οἱ πετρελαιοκοί γίγαντες τῆς ΕΣΣΟ (ἢ ΕΧΧΟΝ), τῆς Μόμπιλ, τῆς ΣΕΒΡΟΝ (ἢ ΣΟΚΑΛ).

Τὶς τρεῖς αὐτὲς «θυγατέρες» τοῦ Ροκφέλλερ, δηλαδὴ τὴν ΕΣΣΟ, τὴν Μόμπιλ καὶ τὴν ΣΟΚΑΛ, ἐξακολούθησαν, χρόνια μετὰ τὴν διάλυση τοῦ μονοπωλίου, νὰ τὶς ὀνομάζουν «Ὁμάδα τῆς Στάνταρτ Ὀйл» καὶ νὰ τὶς κατηγοροῦν, ὅτι «*δροῦν συνεταιρικὰ... ἐπίσης κυριότερος μέτοχός τους ἐξακολουθοῦσε νᾶναι ὁ Τζῶν Ροκφέλλερ...*»¹¹. Οἱ ἐταιρεῖες αὐτὲς μαζὶ μὲ τὴν ΤΕΧΑΚΟ θὰ συγκροτήσουν μετὰ τὸν Α' Παγκόσμιον Πόλεμον τὸ ὑπερχολοσσιστικὸ καρτέλ τῆς ΑΡΑΜΚΟ (Arabian American Company), πὺν θ' ἀποτελέσει στὴ συνέχεια ἓνα ἀπὸ τὰ τρία σημαντικότερα κέντρα ἀποφάσεων τοῦ κόσμου.

Τὴν ἴδια περίοδον πὺν μεσουρανοῦσε ὁ Ροκφέλλερ στὶς Η.Π.Α., στὴν Βρετανία ἓνας Ἑβραῖος, ὁ Μάρκ Σιάμουελ, ἰδρυσε τὴν SHELL, πὺν ἀποτελοῦσε τὸν κύριον ἐκφραστὴ τῶν βρεττανικῶν συμφερόντων σ' ὅλα τὰ μήκη καὶ τὰ πλάτη τοῦ κόσμου. Ὅταν δὲ ἡ βρεττανικὴ κυβέρνησις «ἀγόρασε» τὴν «Ἀγγλο-Ἰρανικὴ Ἐταιρεία Πετρελαίου» καὶ ἰδρύθηκε ἡ BP (British Petroleum), ἡ Βρεττανικὴ Αὐτοκρατορία, ὅπου «ὁ ἥλιος δὲν ἔδυε ποτέ», ἀπέκτησε δύο παντοδύναμους «πρεσβευτὲς» μὲ οἰκουμενικὴ δραστηριότητα¹². Σήμερα ἡ BP καὶ ἡ SHELL ἀποτελοῦν τὸ δεῦτερον ἀπὸ τὰ τρία πιὸ σημαντικὰ κέντρα ἐξουσίας στὸν κόσμον καὶ τὸ Λονδίνο ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκπέμπει δύναμιν σ' ὅλη τὴν ὑφήλιον καὶ σ' ὅλους τοὺς πολιτικούς.

Πέρα ἀπὸ τοὺς προαναφερόμενους πετρελαϊκοὺς γίγαντες μετὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον ἀρχίζουν ν' ἀναφαίνονται στὸν ἀμερικανικὸ νότον διάφορες «ἀνεξάρτητες» καὶ ἀντι-μονοπωλιακὲς ἐταιρεῖες, πὺν δημιοῦργησαν τὸ λεγόμενο «τεξανικὸ καρτέλ». Πρόκειται γιὰ τοὺς «Independents» τοῦ Τέξας μὲ κύριον ἐκπρόσωπό τους τὸν Ἀρμάνδο Χάμμερ τῆς «Ὁξυντένταλ Πετρόλεουμ»¹³. Διάφορες ἐταιρεῖες, ὅπως ἡ ΑΡΑΜΚΟ καὶ ἡ «Κοντινένταλ», δημιουργοῦν τὸν «Σύνδεσμον τῶν Ἀνεξαρτήτων», πὺν μὲ ὀρμητήριον τὸ πετρελαιοῦχο Τέξας ἐκφράζει τὰ «ἀντιμο-

νοπωλιακά» συμφέροντα των εταιρειών του έσωτερικού των ΗΠΑ, έναντι των αμερικανικών πολυεθνικών του Βορρά και κυρίως της ARAMCO. Η άνηλεής σύγκρουση μεταξύ του καρτέλ των πολυεθνικών της ARAMCO και των τεξανικών καρτέλ πήρε παγκόσμιο χαρακτήρα με συνέπεια κοσμοϊστορικά γεγονότα, όπως η δολοφονία του προέδρου Κέννεντυ ή η δικτατορία (και τα μετέπειτα) στην Ελλάδα.

Ας σημειωθεί, ότι «συνήθως» τα τεξανικά καρτέλ συμμαχούν με τα καρτέλ του Λονδίνου της BP-SHELL έναντι του κοινού έχθρου, της ARAMCO.¹⁴ Τα «τεξανικά καρτέλ του πετρελαίου» λοιπόν αποτελούν το τρίτο διεθνές κέντρο εξουσίας. Όπωςδήποτε πέρα από αυτά τα 3 καρτέλ, που αποτελούν ταυτόχρονα και πηγές («κρυφές» φυσικά) πολιτικής εξουσίας, υπάρχουν και άλλα μικρότερα κέντρα όπως ή εταιρεία ΓΚΑΛΦ, ή C.F.P. (= Γαλλική Έταιρεία Πετρελαίων), ή IBM, ή ΙΤΤ, τα καρτέλ των όπλων κ.λπ. Όμως αυτά –αν και οικονομικά μεγαθήρια– συνήθως εντάσσονται στα 3 κύρια μεγάλα πετρελαϊκά καρτέλ και (αλλάζοντας, κατά τα συμφέροντα, στρατόπεδο) διαπλάθουν τις κάθε φορά γεωπολιτικές παγκόσμιες ισορροπίες.

Όλα ή σχεδόν όλα τα πολιτικά γεγονότα που έλαβαν χώραν στο παγκόσμιο προσκήνιο μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έχουν ως καθοριστικό σημείο αναφοράς τις συγκρούσεις μεταξύ της ARAMCO, της BP-SHELL και των «τεξανικών καρτέλ». Έτσι σήμερα, για παράδειγμα, σε μία μεγάλη χώρα του Νότιου Ειρηνικού τα δύο μεγάλα κόμματα (όπου, ως είθισται, το ένα εκπροσωπεί τους «προοδευτικούς» και το άλλο τους «συντηρητικούς») εκφράζουν στην πραγματικότητα τα συμφέροντα της ARAMCO και της BP-SHELL αντίστοιχα. Το «άριστερό» κόμμα αυτής της χώρας υποστηρίζει την έξοδο της από την Βρετανική Κοινοπολιτεία και την ανάκληση της σε ανεξάρτητη δημοκρατία, εξυπηρετώντας έτσι τα αμερικανικά συμφέροντα, ενώ το «δεξιό» κόμμα εξυπηρετεί τα μείζονα συμφέροντα του Βρετανικού Στέμματος.

Αλλά και ή γεωπολιτική θέση της πατρίδας μας την έκανε την τελευταία 30ετία θέατρο των συγκρούσεων των τριών προαναφερθέντων καρτέλ πετρελαίου. Τη δεκαετία του '60 ο θρόνος εξέφραζε τα βρετανικά συμφέροντα στην Ελλάδα και ή λεγόμενη «Ένωση Κέντρου» τα αμερικανικά συμφέροντα της ARAMCO¹⁵. Βέβαια τα καρτέλ είχαν ανθρώπους τους σ' όλα τα κόμματα. Έτσι προέκυψαν τα Ίουλιανά του '65 και ενώπιον του αναμενόμενου τότε ισραηλinoαραβικού πολέμου (κρίσιμου για τα πετρελαϊκά καρτέλ) επήλθε «κοινή ισορροπία» και των τριών καρτέλ με την επιβολή δικτατορίας στην Ελλάδα το '67 «κοινή συναινέσει»¹⁶.

Όσον όμως κι αν «τά 'βρίσκουν» συχνά τα καρτέλ, ο ανταγωνισμός τους παραμένει λυσσαλέος, όπως όλοι οι ανταγωνισμοί του κέρδους. Αυτό το δείχνει ή εξυφανθείσα συνωμοσία των τεξανικών καρτέλ κατά του προέδρου Κέννεντυ (που εξέφραζε την ARAMCO), που κατέληξε στην άποτροπαι δολοφονία από την CIA και τους αντικαταρτικούς Κουβανούς της «Acción 40» στο Ντάλλας το '63 (όπως απέκάλυψε το 1977 στην έπιτροπή του Κογκρέσσου ή έρωμένη του Φ. Κάστρο και υπάλληλος της CIA Μαρίτα Λόρεντς)¹⁷.

Το κωμικοτραγικό σ' όλα αυτά είναι, ότι τα τρία βασικά καρτέλ εκφράζουν και κάποια «πολιτική ιδεολογία». Για παράδειγμα τα τεξανικά καρτέλ των «Independents» είναι γνωστά για τον «αντισιωνισμό» και «έθνικισμό» τους και πάντα έδειχναν προτίμηση στα λεγόμενα «έθνικά» κόμματα της άπανταχού «δεξιάς»

μὲ ἐκπεφρασμένα «ἀντισημιτικά» ἰδεώδη. Ὁ ἐκλεκτὸς τῶν τεξανικῶν καρτέλ Ρίτσαρντ Νίξον δήλωσε στὸ συνέδριο τοῦ Ρεπουμπλικανικοῦ Κόμματος: «Εἶμαι ὁ μόνος πολιτικὸς ποὺ δὲν πῆρε οὔτε σέντς ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους»¹⁸.

Ἀντίθετα ἡ ARAMCO ἐκφράζει τοὺς «προοδευτικούς» καὶ στηρίζει οἰκονομικῶς τὰ ἐργατικά καὶ σοσιαλιστικά κόμματα καθὼς καὶ πολλὰ ἐθνικοαπελευθερωτικά κινήματα (κυρίως ἐκεῖνα ποὺ στρέφονταν κατὰ τοῦ Βρετανικοῦ ζυγοῦ, δηλ. κατὰ τοῦ καρτέλ BP-SHELL: πρβλ. τὰ σχετικὰ μὲ τὸν Κυπριακὸ ἀγῶνα τῆς ΕΟΚΑ τὸ 1955-59¹⁹, καθὼς καὶ τὸ φύλλο τῆς τουρκοκυπριακῆς ἐφημερίδας «Χαλκὶν Σεσί» τῆς 10/8/1961). Ἐπίσης ἡ ARAMCO «ὑποθάλλει» τοὺς σιωνιστικούς πόθους, ἐκμεταλλευόμενη τὶς εὐαισθησίες τοῦ Ἑβραϊκοῦ λαοῦ, ἐνῶ τὸ μόνο ποὺ τὴν ἐνδιαφέρει εἶναι ὁ ρόλος τοῦ κράτους τοῦ Ἰσραὴλ ὡς χωροφύλακα τοῦ πετρελαίου τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τοῦ Περσικοῦ Κόλπου. Τὰ ἀγγλικά (ἢ ἀκριβέστερα: τὰ ἀγγλο-ολλανδικὰ) καρτέλ τῆς BP καὶ τῆς SHELL τέλος ἐκφράζουν τὰ πατροπαράδοτα συντηρητικά ἰδεώδη τῶν θρόνων καὶ τῆς προτεσταντικῆς ἠθικῆς. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὰ ἄλλα «μικρότερα» κέντρα ἐξουσίας, ὅπως τὸ Βατικανὸ καὶ ἡ «Σιών», εἶναι γνωστὲς οἱ ἰδεολογικὲς τους πεποιθήσεις.

Εἶναι προφανὲς στὸν ἀναγνώστη, ὅτι κοινὸς παρονομαστής ὅλων τῶν παραπάνω καρτέλ εἶναι ἡ ἐξουσιαστικὴ «λογικὴ» τοῦ συνεχῶς αὐξανόμενου οἰκονομικοῦ κέρδους· ἡ μονολιθικὴ δογματικὴ ἀντίληψη τοῦ ἀνθρώπου ὡς homo oeconomicus, ποὺ μετατρέπει τὴν ἀνθρωπότητα σὲ ἓνα ἀπέραντο «ὀρνιθοτροφεῖο» εἰσάγοντάς τον στὸν φαῦλο κύκλο τοῦ «διπολισμοῦ» ἐξουσίας-μάζας, ποὺ συντηρεῖ τὸ δόγμα καὶ συντηρεῖται ἀπὸ τὴν ἀντιγνώση, τὸ παρὰ-φύσιν καὶ τὸ παρὰ-λόγο. Ἔτσι ἐξηγοῦνται καὶ τὰ τρομακτικὰ ἀδιέξοδα, στὰ ὁποῖα ἔχει συρθεῖ σήμερα ἡ ἀνθρωπότητα, ὅπου ἡ ἐξουσιαστικὴ «λογικὴ» εἶναι ἐξ ὀρισμοῦ ἀνίκητη νὰ δώσῃ διεξόδους.

Ἡνίοχος

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ:

1. Ἀθανάσιος Στριγάς, «Παγκόσμιος Ἐντολοδόξες», Ἀθήναι 1993, σελ. 314.
2. Ὁμοίως, σελ. 365-366.
3. Γκονζάλες Μάτα, «Οἱ Ἀληθινοὶ Ἀφέντες τοῦ Κόσμου», σελ. 11-16.
4. David Yallor, «In God's Name», Λονδίνο 1984.
5. Γιάννης Φουράκης, «Σιωνιστικὲς Συνωμοσίαι», Ἀθήναι 1978.
6. Webster Nesta, «Secret Societies and Subversive Movement», 1924.
7. Γκονζάλες Μάτα, «Οἱ Ἀληθινοὶ Ἀφέντες τοῦ Κόσμου», Ἀθήναι 1989.
8. Allen Gary, «None Dare Call it Conspiracy» 1972.
9. Antony Samson, «Οἱ Ἑπτὰ Ἀδελφές», Ἀθήναι 1979.
10. Ὁμοίως, σελ. 45.
11. Ὁμοίως, σελ. 58.
12. Ὁμοίως, 69-87.
13. Ὁμοίως, σελ. 201-206.
14. Νίκος Βεργίδης, «Ἡ Συνωμοσία τῆς Σιωπῆς», Ἀθήναι 1992.
15. Ὁμοίως.
16. Ὁμοίως.
17. Ὁμοίως, ὅπως ἐπίσης καὶ Γ. Μάτα, «Οἱ ἀληθινοὶ ἀφέντες τοῦ Κόσμου», Ἀθήναι 1989, σελ. 54.
18. Hilaire du Berrier: «L' échec américain au Vietnam», Paris 1967.
19. Σπύρος Παπαγεωργίου, «Ἀπὸ τὴ Ζυρίχη στὸν Ἀττίλα», τ. Α', Ἀθήναι 1979.
20. Κορνήλιος Καστοριάδης, «Ἡ ἀρχαία ἐλληνικὴ δημοκρατία καὶ ἡ σημασία της γιὰ μᾶς σήμερα», ἐκδ. «Υψίλον».

“Υβριν χρή σβεννύναι

Ήταν μιὰ ἐποχή, κατὰ τὴν ὁποία οἱ ἄνθρωποι ζοῦσαν, σκέπτονταν καὶ ἐνεργοῦσαν «σὺν θεοῖς». Αὐτοὺς ἐπεκαλοῦντο κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, πρὶν ἀρχίσουν τὸ ἔργο τους καὶ σ’ αὐτοὺς ἔδιναν ἀναφορὰν τῶν πράξεών τους κατὰ τὴν δύση του. Καὶ δὲν ἦταν νὰ πῆς, πῶς τοὺς φοβοῦνταν, ἂν κρίνη κανεὶς ἀπ’ τὸ ἀποκαλυπτικὸ ἀπόσπασμα τοῦ Θεόγνιδος, ποὺ λέγει τὸ καταπληκτικόν: «Ζεῦ, φίλε, θαυμάζω σε»!

Τότε στὶς πόλεις τῆς Ἑλλάδος ὁ ἀριθμὸς τῶν γλυπτῶν ξεπερνοῦσε πολλὰς φορὲς τὸν ἀριθμὸ τῶν κατοίκων τους. Ἀγάλματα θεῶν καὶ ἡμιθέων, προτομὲς ἡρώων καὶ δαημόνων, κεφαλὲς προσωποποιημένων δυνάμεων καὶ ἰδεῶν κοσμοῦσαν τὶς ὁδοὺς, τὶς ἀγορὲς, τὰ δημόσια καταστήματα καὶ τὶς οἰκίαις, παρέχοντας αἰσθητικὴν ἀπόλαυση ἀλλὰ καὶ πραγματικὴν παιδεία στοὺς πολίτες.

Τὴν κάθε πόλιν προστάτενε ὁ πόλιος θεὸς τῆς, ἐνσάρκωση τῶν ἰδανικῶν τῶν πολιτῶν καὶ ἔκφραση τοῦ νόμου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὁ δῆμος ἐμάχετο «ὄκωσπερ τεῖχος». Κάθε λειτουργημα ἢ ἐπάγγελμα εἶχε ἐπίσης τὸν ξεχωριστὸ θεό του: Οἱ πολιτικο-στρατιωτικοὶ ἡγέτες εἶποντο τοῦ βασιλέως Διός, οἱ ποιητὲς τοῦ Ἀπόλλωνος, οἱ δάσκαλοι τῆς Ἀθηνᾶς καὶ οἱ τραγωδοποιοὶ τοῦ Διονύσου. Οἱ γεωργοὶ ἰκέτευαν τὴν Δήμητρα, οἱ ναυτικοὶ τὸν Ποσειδῶνα, οἱ τεχνίτες τὸν Ἥφαιστο καὶ οἱ ποιμένες τὸν Πᾶνα. Ἀκόμα καὶ οἱ κλέφτες εἶχαν τὸν θεό τους, τὸν Ἀγοραῖο Ἑρμῇ!

Καὶ τὰ φυτὰ ὥστόσο, καὶ τὰ ζῶα, καὶ τὰ ὄρη, καὶ οἱ ποταμοὶ δὲν ἐστεροῦντο τῆς ἱερότητος καὶ τοῦ προστάτη θεοῦ τους: Ὁ Πᾶν ἐπέβλεπε ὅλα τὰ ζωντανά, τὴν παν-ίδα, προκαλώντας τὸν παν-ικὸ στοὺς ἐπίδοξους λυμεῶνες τῆς, καὶ ἡ Δήμητρα μὲ τὴν Περσεφόνη ἐπιθεωροῦσαν τὴν χλωρίδα. Οἱ Ἀμαδρυνάδες προστάτεναν τὰ δάση καὶ τὰ φυτὰ, καὶ οἱ λευκοφόροι Νηρηίδες ἀπεμάκρυναν ἀπ’ τὶς πηγὰς καὶ τοὺς ποταμοὺς τοὺς κακόβουλους λυμαντήριους ἀγροίκους.

Μπροστὰ σ’ ἓνα τόσο μεγάλο ἀριθμὸ ἀθανάτων οὐδεὶς διενεοῖτο νὰ διαπράξη τὸ μεγάλο ἔγκλημα, γιατί ἦσαν βέβαιοι ὅλοι ὅτι «Ἐρινύες μιν Δίκης ἐπίκουροι ἐξευρήσονται». Βλέπετε, οἱ θεοὶ ἐκεῖνοι δὲν ἦσαν χλωμοὶ καὶ ἀναιμοὶ, ἀόμματοι καὶ κωφοὶ σὰν τοὺς ἐξωγήινους τοῦ καιροῦ μας, ἀλλὰ ζωντανοὶ καὶ δραστήριοι, ὅλο μάτια καὶ αὐτιά, ἀφοῦ τὰ μάτια καὶ τ’ αὐτιά τῶν πολιτῶν πρὸς αὐτοὺς ἐνατένιζαν, πρὸς τὰ ἰδανικά τους, τὰ ὁποῖα οἱ ἴδιοι ἔθεσαν μὲ σκοπὸ τὴν κατάκτηση καὶ τὸν ἐξανθρωπισμὸ τους.

Τοιοιτοτρόπως τ’ ἀγάλματα καὶ τὰ γλυπτὰ διαρκῶς ἐπληθύνοντο χωρὶς κανένα κίνδυνο κλοπῆς ἢ καταστροφῆς: τὰ δάση αὐξάνονταν ὁσημέραι, αὐξάνοντας συγχρόνως τὶς δυνατότητες καλῆς ζωῆς: οἱ πηγὰς ἐδροσίζαν τοὺς ἀνθρώπους, ἀπολαμβάνοντας τὸν σεβασμὸν τῶν θνητῶν, καὶ τὰ ζωντανὰ ἀπειρίοπαστα ἔδιναν τὸν κατὰ φύσιν ὑπὲρ τῆς ὑπάρξεώς τους ἀγῶνα.

Ὡσπου κάποτε ἤλθαν οἱ διάστροφοι ἐξ-ουσιαστές, φέρνοντας μαζί τους τὸν δικὸ τους ἐξωγήينو θεό, δορυφορούμενο ἀπ’ τοὺς δικούς του «ἥρωες» καὶ «σοφούς», ποὺ «ἔφεραν δίδλους γραμμάτων καὶ ἀριθμῶν, τὴν πᾶσαν Ὑποταγὴν καὶ Δύναμη, τοὺς Νόμους τοὺς θεοπίζοντας τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα», ὅπως λέγει ὁ Ἐλύτης. Οἱ δορυφόροι τῆς ἐξ-ουσίας καὶ τοῦ «ζηλωτῆ» θεοῦ τῆς, ἔχοντας γεμᾶτες τὶς τσέπες χρυσό, «καθεῖλον τοὺς βωμοὺς τῶν Ὀλυμπίων καὶ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν κατέκαυσαν πυρὶ καὶ ἐσκύλευσαν τὰ σκύλα τῶν πόλεων καὶ ἐς γῆν ἔφερον πᾶν τὸ ὠραῖον, τὸ ἐλληνικόν». Καὶ οἱ μὲν ὀλίγοι (;) καὶ ἄριστοι ἔπεσαν, δίδοντας τὸν ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα, οἱ δὲ πολλοὶ καὶ ἀνόητοι, ἂν δὲν

στοιχήθηκαν με τούς καταστροφείς, ξμεναν άπραγοι θεατές και «τυφλοί σάν τὰ ζά», ώδηγήθηκαν στο λογοκρατικό σπήλαιο, όπου βωλοδέρνουν μέχρι και τώρα.

Φτωχοί και κακοδαίμονες άνθρωποι, ποτέ δέν έννοήσατε τήν αλλόκοτη αυτή άρνηση, πού λέγεται λογοκρατία· ποτέ δέν αισθανθήκατε τόν αδιάλειπτο πόλεμο τής 'Ασίας κατά τής Εύρώπης (= 'Ελλάδος), τού δόγματος κατά τής αλήθειας, τού σκοταδισμού κατά τού πνεύματος, τής έξ-ουσίας κατά τού ελεύθερου ανθρώπου. Ποτέ δέν έννοήσατε, ότι όφείλτε να υπερασπίζεσθε όχι τούς 'Ολυμπίους θεούς και τήν 'Ελλάδα –πού άλλωστε δέν χρειάζονται κάτι τέτοιο– αλλά τόν έαυτό σας, ότι, πολεμώντας για τήν 'Ελλάδα, υπερασπίζεσθε έναν τρόπο ζωής και σκέψης, πού άφετηριάν έχει τόν ανθρωπισμό και σκοπόν τήν ευδαιμονία τού ανθρώπου. Ποτέ δέν έννοήσατε, ότι με τόν τρόπον πού σκέπτεσθε και ενεργείτε, πού ζητε και πεθαίνετε, καθορίζετε αποφασιστικά, αν ό κόσμος τού μέλλοντος θα εξακολουθή να κυδερνάται άπ' τούς άφύσιους, παράλογους και μυστικοπαθείς κανόνες τής λογοκρατίας, «πού εισήγαγον οι μελαγχολικοί μυστικοπαθείς, οι όποιοι έδιωξαν κάθε ανθρωπινή χαρά άπ' τή ζωή και τήν έξόρισαν στις ούράνιες έκτάσεις» ή θα παραδώσθαι και πάλι τήν σκιά τήν στή φύση και στους κατά φύσιν νόμους, πού οι άγαθοί 'Ελληνες, οι πρόγονοί σας, ανέκάλυψαν κι όριοθέτησαν.

Σήμερα ό Γιαχβέ τής λογοκρατίας άποτελεί τόν αδιαμφισβήτητο νικητή τού στίβου· «ούκ εισί θεοί έτεροι πλὴν αὐτοῦ», σύμφωνα με τή θέλησή του. Κάθε άλλος θεός, κάθε άλλη ιδέα, κάθε άλλο ιδανικό, πού αντίκειται στην έξ-ουσία, σκοφαντεΐται και πατάσσεται. 'Ο όλοκληρωτισμός έχει θριαμβεύσει.

Σήμερα δέν υπάρχουν αξίες και θεσμοί. Θεσμοί είναι οι ανεξέλεγκτες θελήσεις τών έξ-ουσιαστών κι αξία μοναδική τὸ χρῆμα. Στο δωμό τών συμφερόντων δάση θυσιάζονται, λίμνες άποξηραίνονται, ποταμοί έκτρέπονται και θάλασσες οίκοπεδοποιούνται. Οι τρελλοί κηφήνες τής λογοκρατίας δέν διαστάζουν να παρεμβαίνουν στις έξελικτικές διαδικασίες τής φύσεως, εξαφανίζοντας γένη όλόκληρα «έπιβλαδών» και «άχρηστων» φυτῶν και ζῶων ή υποβάλλοντας άλλα σε «μαραθώνιους» γεννήσεων και διασταυρώσεων.

Σήμερα οι άνθρωποι δέν χαΐρουν ίερότητος, δέν ιδεοφορούνται, δέν έχουν τόν θεό τους. Οι έξ-ουσιαστές τούς υπεδίδαξαν στο έπίπεδο τού ύπηκόου, τού μαζοπολτοῦ, τού καταναλωτή. Δέν είναι άνθρωποι, με τήν έννοια ότι δέν υπέχουν τού είναι τους, ότι δέν είναι υπεύθυνοι για τόν έαυτό τους και τὸ κοινωνικό σύνολο. Κανείς δέν είναι υπεύθυνος, κανείς δέν είναι ελεύθερος. Μιμούμενοι τόν «Κύριο» και τούς έξ-ουσιαστές, έχουν γίνει άλογοι και άκριτοι, άναρχοι και άδέλτεροι. Χωρίς άναστολές σκοτώνουν, χωρίς φραγμούς πυρπολούν, χωρίς φόβο ρημάζουν, άνερυθρίαστα κλέβουν.

Σήμερα τύραννοι –δοῦλοι και δοῦλοι– τύραννοι ύποφέρουν άπό αισθήματα άνασφάλειας και ένοχής· όλοι βασανίζονται άπ' τὰ αισθήματα τού άγχους και τής άναξιότητας. Τρέμουν στην σκέψη ότι κάποιος όμοίός τους πιθανόν να τούς δολοφονήσθ· ότι κάποιος «τρελλός» πιθανόν να πυρπολήσθ τόν πλανήτη. Γι' αυτό κι έχουν σε μόνη επιφυλακή τούς πυροσβεστικούς μηχανισμούς τους...

Όμως αυτό πού προέχει δέν είν' ή κατάσβεση τής πιθανής έκείνης φωτιάς, αλλά τής ύδρεως· «Υδριν χρη σθεννύναι ή πυρκαϊήν», παραγγέλλει ό 'Εφέσιος.

Πάν Αϊολος

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΚΟΒΙΣΤΑΣ

Α. Κοραΐς και Ι. Καποδίστριας: Ἀπὸ τὴν ὁμοφροσύνη στὴ ρήξη

Ὅταν στίς 24 Φεβρουαρίου τοῦ 1821 ὁ Ἀλ. Ὑψηλάντης καὶ οἱ ἱερολοχίτες του διέβαιναν τὸν Προῦθο, ἓνας ἄνδρας θὰ πρέπει νὰ εἶχε καταληφθῇ ἀπὸ ὀργή· ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας. Τόση δὲ ἦταν ἡ ὀργή του ἐναντίον τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας, ποὺ ὑπεκίνησε τὴν ἐπανάστασιν καὶ παρέσυρεν τὸν ὀλιγόφρενον (κατὰ ἱστορικὴν ἀξιολόγησιν) Ὑψηλάντην, ὥστε χρόνια μετὰ σὰν Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος ν' ἀπαγορεύσῃ μὲ νομοθέτημα τὴν λειτουργία τῶν μυστικῶν ἐταιρειῶν. Καὶ εἶναι ἀλήθεια· ἡ ἐνέργεια αὐτῆ τῶν φιλικῶν παρ' ὀλίγον νὰ σταθῇ νεκροθάπτης ὀνειρώων. Ὅπως ὁ Κοραΐς γράφει στὴν ἐμπιστευτικὴν ἐπιστολὴν του πρὸς τοὺς Ἕλληνες ταγούς: *«Ἡ ἀποστασία μας, ἂν καὶ κατὰ πάντα δικαία, ἐγενεν ὁμως πρὸ τοῦ πρέποντος καιροῦ· τὸ κατὰ τῶν Τούρκων μῖσος ἦτον ἐκ γενετῆς φυτευμένον εἰς ὅλων ἡμῶν τὰς ψυχάς· ἀλλ' ἐχρειάζοντο ἀκόμη ὀλίγοι χρόνοι, διὰ νὰ φυτευσωμεν εἰς αὐτὰς καὶ παιδεῖαν ἱκανὴν νὰ μᾶς φέρῃ εἰς ἀποστροφὴν καὶ μῖσος πάσης τουρκικῆς πράξεως. Αὐτὴ τῆς ἀποστασίας ἡ ψυχὴ ἔδειξε τὸ ἄωρον τῆς ἐπιχειρήσεως· καὶ αὐτοὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῆς δὲν μᾶς συγχωροῦν πλέον νὰ ἀμφιβάλλωμεν, ὅτι ἐκινήθησαν εἰς αὐτὴν ὄχι ἀπὸ ἔρωτα πατρίδος, ἀλλὰ...»*. Τ' ἀποσιωπητικά ὑπάρχουν στὸ κείμενο τῆς ἐπιστολῆς στὴν ἔκδοσιν «Μπίρη» τοῦ 1970 (6' τόμος, σ. 255-256). Δὲν γνωρίζω, ἂν τὰ ἀποσιωπητικά εἶναι τοῦ ἰδίου τοῦ Κοραΐ ἢ κάποιων ἐρασιπτῶν τοῦ ἔργου του καὶ ἐτοῖς παρεδόθηκε σὲ μᾶς. Σημασία ὁμως ἔχει ἡ βαρεῖα κατηγορία, ποὺ ὁ Κοραΐς ἀπευθύνει πρὸς τοὺς ἰδίους τοὺς Ἕλληνες ἐπαναστάτες: ὅτι δὲν ἐκίνησαν τὸν ἀγῶνα ἀπὸ ἔρωτα πρὸς τὴν πατρίδα, ἀλλὰ (προφανῶς) δι' ἴδιον συμφέρον. Καὶ συνεχίζει πρὸς καυστικὸς ἀμέσως μετὰ: *«Διὰ τὴν ἄωρον καὶ μωρὰν αὐτῶν ταύτην ἐπιχείρησιν ἤθελ' ἀφανισθῇν ὁλότελα ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν γῆν καὶ αὐτὸ τῶν Ἑλλήνων τὸ ὄνομα, ἂν ἡ Θεῖα Πρόνοια δὲν μᾶς ἐσπλαχνίζετο, παραβλέπουσα τὰς ἀφροσύνας μας διὰ τὰς πολὺν θαρντέρας ἀνομίας τῶν τυράννων μας»*. Καταπέλτης σωστὸς ὁ γέροντας Κοραΐς, ὅταν ἔγραφεν αὐτὰ τὸ 1825, μόλις δηλαδὴ εἶχε τελειώσει ὁ ἐμφύλιος πόλεμος ἐξ αἰτίας φυσικὰ τῆς ἐμφανίσεως τῶν ὀρδῶν τοῦ Ἱμπραήμ.

Ἄλλωστε καὶ ὁ Καποδίστριας πίστευε, ὅτι ἡ ἐκρηξίς τῆς ἐπανάστασεως ἦταν ἄκαιρη καὶ μάλιστα ἐχαρκτηρίζε τοὺς φιλικούς «τυχοδιῶκτες». Καὶ ὄχι μόνον αὐτὸ, ἀλλὰ τοὺς κατηγοροῦσε, ὅτι σφετεριζόμενοι τοὺς σκοποὺς τῆς Φιλομούσου Ἑταιρείας (τῆς Βιέννης, ὅπως ἔχει ἐπικρατήσῃ νὰ λέγεται πρὸς ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν ὁμώνυμη τῆς Ἀθῆνας) διενεργοῦσαν ἔρανον καὶ συνέλεγαν χρήματα μὲ ἄγνωστη χρῆσιν. Γιὰ τοῦτο ἐκνευρισμένος ἀπὸ τὶς πληροφορίες ποὺ ἔφταναν γιὰ τὴν δρᾶσιν τῶν φιλικῶν, ἀποστέλλει ἀπόρρητο ἐγγράφο στὸν Α. Α. Πίνη, γενικὸ πρόξενο τῆς Ρωσσίας στίς παραδουνάβιες χώρες καὶ τοῦ ζητᾷ νὰ παρακολουθήσῃ τοὺς δύο πρώην ἐμποροῦπαλλήλους τυχοδιῶκτες Ἐμμ. Ξάνθο καὶ Παν. Ἀναγνωστόπουλο (ποὺ παρουσιάζεται μὲ τὸ ψευδώνυμο Ἀθανασιάδης). Γιατὶ αὐτοί, ὅπως χαρακτηριστικὰ γράφει ὁ Ἀπ. Βακαλόπουλος στὸ ἀρθρο του τοῦ τε-

τραδίου «Ευθύνης» (Δάφνη στὸν Κυβερνήτη Ἰωάννη Καποδίστρια, 1978): «χωρὶς ἐπάγγελμα καὶ θέση βρίσκονται ἄλλοτε στὸ Βουκουρέστι καὶ ἄλλοτε στὸ Ἰάσιο, ὅτι παρουσιάζονται ὡς ἀρχηγοὶ μυστικῆς ὁργανώσεως, ὅτι ἀργυρολογοῦν τοὺς ἀπλοὺς ἀνθρώπους καὶ ὅτι καταχρῶνται τὸ ὄνομα τῆς Φιλομούσου· ἔμμεσα ἴσως ἀφήνουν νὰ ὑπονοηθεῖ, ὅτι ἡ ἀποστολή τους δὲν εἶναι ἄγνωστη στὸν Καποδίστρια καὶ ὅτι αὐτὸς σιωπηρὰ τὴν ἐπιδοκιμάζει ἢ τὴν ἐνθαρρύνει. Ἀναθέτει λοιπὸν ὁ Καποδίστριας στὸν Πίνη νὰ τοὺς παρακολουθεῖ, νὰ τοὺς καλέσει, νὰ τοὺς ζητήσῃ ἐξηγήσεις γιὰ τὶς πράξεις τους, χωρὶς ὅμως νὰ γίνῃ εὐρύτερα γνωστὴ ἡ ὑπόθεσις, καὶ νὰ τοὺς συστήσῃ νὰ πάψουν τὶς μηχανορραφίες τους». Ἀπὸ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Πίνη μαθαίνουμε, ὅτι μόνον γιὰ τὸν Ἀναγνωστόπουλο κατώρθωσε νὰ λάβῃ πληροφορίες, ὅτι συνέλεξε λεφτὰ γιὰ τὴν ἰδρυσιν, ποὺ βέβαια ποτὲ δὲν ἔγινε. Ὅσο γιὰ τὸν Ξάνθο, ἀπὸ πουθενὰ δὲν κατώρθωσε νὰ συλλέξῃ πληροφορίες. Καὶ μάλιστα γιὰ νὰ ξεκαθαρίσῃ τὴν κατάστασιν γύρω ἀπὸ τ' ὄνομά του γράφει στὸν καθηγητὴ τῆς Ἀκαδημίας Βουκουρεστίου Κ. Βαρδαλάχο καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ κάνῃ χρῆσιν τῆς ἐπιστολῆς του, ὥστε ν' ἀποκαλυφθῇ ἡ σὲ βάρος του πλεκτάνη.

Αὐτὰ συνέβαιναν τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1820, λίγο πρὶν ὁ Ξάνθος ἐπισκεφθῇ τὸν Καποδίστρια στὴν Πετρούπολιν. Γνωστὸς εἶναι ὁ τρόπος ἀποπομπῆς του. Ὅμως οἱ κατ' ἐπάγγελμα ψευδολογοῦντες ἐσκόρπισαν νέα σύγχυσιν γιὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς ἀρχηγίας τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας ἀπὸ τὸν Ἀλ. Ὑψηλάντη. Ἐτσι στὸ προαναφερθέν ἄρθρο ὁ Ἀπ. Βακαλόπουλος δέχεται, ὅτι τυχαῖα ὁ Ξάνθος, μετὰ τὴν ἀποπομπή του ἀπὸ τὸν Καποδίστρια, συνήντησε τὸν Ι. Μάνο, ποὺ τὸν παρουσίασε στὸν ἐξάδελφόν του Ὑψηλάντην. Ἐνῶ ὁ Κ. Δεσποτόπουλος στὸ ἴδιο ἀφιέρωμα γράφει, ὅτι τὸν Ὑψηλάντην ὑπέδειξε γιὰ ἀρχηγὸ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας ὁ Καποδίστριας. Ἀκόμα εἶναι γνωστὴ ἡ φήμη (ἀπὸ πουθενὰ δὲν ἐπιβεβαιοῦται), ὅτι ὁ Καποδίστριας ἐνεθάρρυνε τὸν Ἀλ. Ὑψηλάντη καὶ τοῦ ὑποσχέθηκε βοήθεια, τὴν στιγμὴ μάλιστα ποὺ ὁ Καποδίστριας εἶχεν ἀρνηθεῖ νὰ μιλήσῃ γιὰ τὴν Φιλικὴν Ἑταιρείαν στὸν Τσάρο. Πιὸ πιθανὴ εἶναι ἡ ἐκδοχὴ τοῦ ἴδιου τοῦ Καποδίστρια, μὲ τὸ ὑπόμνημά του πρὸς τὸν Τσάρο Νικόλαο Β', ὅτι τοῦναντίον τὸν ἀπέτρεψεν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ θέσις τοῦ Καποδίστρια, ὅτι ἡ ἐπανάστασις ἐναντίον τῶν Τούρκων πρέπει νὰ βραδύνῃ καὶ ἡ ἴδια θέσις τοῦ Κοραῖ δὲν ἦταν ὀψιμες. Καὶ ὁ μὲν Καποδίστριας τοποθετοῦσε τὴν ἐναρξιν τοῦ ἀγῶνα περίπου στὸ 1830, ὁ δὲ Κοραῖς 20 χρόνους ἀργότερα. Κοινὴ ἦταν ἡ πεποίθησις καὶ τῶν δύο ἀνδρῶν, ὅτι προεῖχε ἡ μόρφωσις τῶν Ἑλλήνων. Ὁ δὲ Καποδίστριας, πολιτικὸς ἔμπειρος, διέβλεπε καὶ πιθανότητες νὰ μὴ χρειαστῇ πολὺ χρόνος καὶ ἔντονος ἐνοπλος ἀγῶνας γιὰ τὴν ἐλευθερίαν· ἐπίστευε, ὅτι τὸ ἀνατολικὸ ζήτημα θὰ λυθῇ κυρίως μὲ συνθήκες, ὅπως κι ἔγινε. Τὸ πόσον δίκαιον εἶχε ὁ Καποδίστριας ἐφάνηκε μὲ τὴν ἐξέλιξιν τῶν γεγονότων. Ἐκτὸς τῆς πολὺχρονης ἁκαιρῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως κανένας ἐνοπλος ἀγῶνας δὲν ὑπῆρξεν μακροχρόνιος, ἀλλὰ καὶ κανένας πόλεμος δὲν εἶχε ἀποτέλεσμα στὸν καθορισμὸ τῶν συνόρων τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς. Τὰ συμφέροντα τῶν μεγάλων δυνάμεων καὶ ὁ συσχετισμὸς τῶν μεταξύ τους ἰσορροπιῶν ὠδήγησαν μὲ συνθήκες καὶ στὸν ὀρισμὸ τῶν συνόρων, ἀλλὰ καὶ στὴν δημιουργίαν νέων κρατῶν. Ἀλλωστε καὶ τὸ ἀνεξάρτητο νέο ἐλληνικὸ κράτος εἶναι ἀποτέλεσμα συνθηκῶν, γιὰτὶ ἀκόμα καὶ μετὰ τὴν ναυμαχίαν τοῦ Ναυαρίνου ὁ Ἰμπραήμ ἦταν κύριος τῆς Πελοποννήσου, ἀλλὰ καὶ ὁ Κιουταχῆς τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Καὶ πολὺ ἀμφιβάλλω, ἂν οἱ ἀγγλογάλλοι θὰ ἔστελναν τὸν Μαιζῶνα μὲ

14.000 στρατό να διώξη τὸν Ἱμπραήμ, ἂν τὰ στρατεύματα τοῦ Τσάρου Νικολάου Β' δὲν εἶχαν φθάσει στὴν Ἀδριανούπολιν. Καὶ βέβαια δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγη, ὅτι ἄλλα σύνορα καθώριζαν ἀκόμα καὶ τὸ πρῶτο Πρωτόκολλο τοῦ Λονδίνου (1829) καὶ τὸ δεῦτερο (1830). Γιὰ τοῦτο, ὅπως ἀφηγεῖται ὁ Ν. Δραγούμης, ὁ Καποδίστριας ἐθλίβετο, γιατί τόσοσ ἀγῶνας καὶ τόσοσ αἷμα εἶχαν τόσο μικρὸ ἀποτέλεσμα.

Ἀντίθετα μὲ τὸ πολεμικὸν μένος τῆς προεπαναστατικῆς ἐποχῆς καὶ ὁ Καποδίστριας καὶ ὁ Κοραῆς εἰργάσθησαν γιὰ τὴν πνευματικὴν ἀνάστασιν τῶν Ἑλλήνων, ὁ καθένας μὲ τὸν τρόπον του. Καὶ ἀπ' ὅ,τι φαίνεται ἀπὸ σειρὰ στοιχείων, ἡ μεταξὺ τους ἐκτίμησις ἦτο ἀμοιβαία καὶ μεγάλη. Τὸ 1818 σ' ἐπιστολὴν του πρὸς τὸν Παντ. Βλαστό στὸ Ἀμστερνταμ ὁ Κοραῆς ἀποκαλεῖ τὸν Καποδίστρια «*καύχημα τῆς Ἑλλάδος*». Ἀλλὰ ἀκόμα καὶ τὸ Μάιο τοῦ 1830 μ' ἐπιστολὴν του πρὸς τὸν Καποδίστρια ὁ Κοραῆς τὸν ἐπιδοκιμάζει καὶ τὸν ἐπαινεῖ γιὰ τὴν πολιτικὴν του στὴν παιδεία. Κι ὅμως αὐτὴ ἡ ἐκτίμησις καὶ ὁ ἐπαινος μετετράπηκε σὲ λυσσαλέο ἀγῶνα τοῦ Κοραῆ ἐναντίον τοῦ Καποδίστρια ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1830 μέχρι τὴν δολοφονία τοῦ Κυβερνήτη ἓνα χρόνον μετὰ, ἀλλὰ καὶ πιὸ ὕστερα. Ἐνα τετράμηνο στάθηκε ἱκανό, γιὰ νὰ μεταβάλλῃ τὴν γνώμην του ὁ Κοραῆς γιὰ τὸν Καποδίστρια. Καὶ εἶναι ἀπορίας ἄξιον, ὅτι ὁ Κοραῆς ὑπῆρξεν ὀψιμος πολέμιος τοῦ Καποδίστρια· γιατί δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε, ὅτι ὁ Καποδίστριας ἀντιμετώπισε ἰσχυρὰν ἀντίδρασιν ἀπὸ τὸ πρῶτο ἔτος τῆς διακυβερνήσεώς του.

Ὁ ἑρηνιστὴς τῶν Ἀπάντων τοῦ Κοραῆ Γ. Βαλέτας ἰσχυρίζεται, ἰδιαιτέρα στοὺς προλόγους τῶν ἀντικαποδιστριακῶν διαλόγων του, ὅτι ὁ Κοραῆς εἶχε δώσει περιόδον χάριτος εἰς τὸν Κυβερνήτην, γιὰ νὰ προχωρήσῃ σὲ ἓνα πολίτευμα συνταγματικὸ καὶ δημοκρατικόν. Πιστεύω, ὅτι αὐτὴ ἡ ἐξήγησις δὲν στέκει. Γνωρίζουμε, ὅτι ὁ Κοραῆς δὲν ἔκανε συμβιβασμοὺς μὲ τίς ἰδέες του. Ἀντίθετα μάλιστα παρὰ τὴν εὐθραυστὴν ὑγεία του, μὲ αἰμοπτύσεις ἀπὸ 13 χρονῶν, ἔδινε πάντα σθεναρὲς μάχες γιὰ τὴν ὑποστήριξίν τους. Κι αὐτὸ εἶναι ὀλοφάνερο ἀπὸ τὸ ἀπόσπασμα τῆς ἐπιστολῆς του *Πρὸς τοὺς Ἑλλήνας Ταγοὺς*, πού παρέθεσα στὴν ἀρχή, ὅτι δὲν διστάζει νὰ πετάξῃ κατὰ πρόσωπον τὴν κατηγορία στοὺς Ἕλληνες ἐπαναστάτες, ὅτι ἐκίνησαν τὴν ἀποστασίαν δι' ἴδιον συμφέρον. Δὲν εἶναι λοιπὸν τοῦ χαρακτήρα τοῦ Κοραῆ νὰ δίνῃ περιόδους χάριτος. Τὴν στιγμὴν μάλιστα, πού στὴν Ἑλλάδα ὁ Καποδίστριας ἀπὸ τὴν ἀρχὴν σχεδὸν κατηγορήθηκε σὰν τύραννος. Κι ἐδῶ ἀξίζει νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὴν προσωφυμίαν τοῦ τυράννου τὴν ἀπέδωσαν στὸν Καποδίστρια, ὅταν σὲ μία ἐπιδημία χολέρας ἀπηγόρευσε τίς μετακινήσεις ἀπὸ τόπου σὲ τόπον, γιὰ νὰ μὴ διαδοθῇ ἡ νόσος. Ἐ λοιπόν, αὐτὰ τὰ εὐεργετικὰ μέτρα (ἡ ἐπιδημία ἔκανε μικρὸ κακὸ καὶ περιορίστηκε δραστικά) οἱ ἀντιπολιτευόμενοι τὸν Κυβερνήτη τὰ ἐθεώρησαν ἄκρως ἀντιδημοκρατικά καὶ τὸν ἀπεκάλεσαν τύραννον.

Τὸ κυριώτερον ὅμως εἶναι, ὅτι ὁ Κοραῆς δὲν ἤρchiσε τὴν πολεμικὴν του κι ὅταν ἀκόμη τὸ 1828 ὁ Καποδίστριας διέλυσε τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν. Ἀντίθετα μάλιστα στὴν ἐπιστολὴν πού ἀπέστειλε στὸν Καποδίστρια καὶ ἔγραψε στίς 2 Μαΐου 1830 λέει κατὰ λέξιν: «*Ἐπαιῶ ὅσα ἔπραξες περὶ τῆς παιδείας τοῦ γένους, καὶ ἀποδίδω εἰς τὰς περιστάσεις τὴν ἀναβολὴν τῶν ὅσων ἀκόμη ἐπιθυμοῦς νὰ πράξῃς*». Καὶ αὐτὲς τίς περιστάσεις ὁ Κοραῆς τίς ἐγνώριζε καλά. Σὲ ἓνα παραινετικὸ ἄρθρον περὶ πατρίδας καὶ ἐλευθερίας (1831) πιστεύει, ὅτι παρὰ τοὺς ἀγῶνες οἱ Ἕλληνες δὲν ἀπέκτησαν οὔτε τὸ ἓνα οὔτε τὸ ἄλλο, διότι: «*δὲν ἐκαταλάβαμεν τί σημαί-*

νον αι λέξεις 'Ελευθερία και Πατρίς». Για να συνεχίση πιδ κανστικός: «Διά τήν άγνοιαν ταύτην και πριν άκόμη άφήσωμεν τά όπλα, πριν άκόμη να στεφανώσωμεν τούς ιερούς ήμών άγώνας, φίλοι όμογενείς, έδαιρέθημεν εις φατρίας, και πασα φατρία εις πρόσωπα, εκ των όποιων πας ένας έφαντάσθη ν' άποκτήση ιδίαν προσωπικήν έλευθερίαν και πατρίδα, και αντί δεσμίον, όποϊός ήταν άρχήτερα με συνδεσμίονς πολλούς άλλονς άδελφούς του, να κατασταθῇ τώρα δεσμοφύλαξ των άδελφών του και δήμιος τής κοινής έλευθερίας και μητροκτόνος τής κοινής πατρίδος...». Άρα ό Κοραής δέν έδωσε καμμίαν περίοδο χάριτος στον Καποδίστρια· απλώς κατανοούσε τις περιστάσεις, που υπεχρέωναν τον Καποδίστρια να κυβερνά με τον τρόπον του.

Ό Άπ. Δασκαλάκης στο έργο του «Κοραής και Καποδίστριας» πιθανολογει δύο αιτίες τής άλλαγής του Κοραή. Η πρώτη ήταν ή μεροληπτική και συκοφαντική πληροφόρησις του στο Παρίσι από τούς αντικαποδιστριακούς κύκλους· και ή δεύτερη, ότι ό Κυβερνήτης δέν έφρόντισε να συμπεριληφθῇ και ή Χίος στο ανεξάρτητο έλληνικόν κράτος. Και μάλιστα κατηγορεί τον Κοραή, ότι στον άγώνα του έναντίον του Καποδίστρια συνεμάχησε με τούς φαναριώτες. Άξίζει να δοϋμε πιδ αναλυτικά αυτές τις θέσεις. Είναι σίγουρο, ότι ό Κοραής δέν έπαυσε ποτέ να λαμβάνη πληροφορίες από τήν Ελλάδα και είναι άκόμα πιδ σίγουρο, ότι οι αντικαποδιστριακοί πάντα ειχαν πρόσβαση προς αυτόν. Ό Κοντόσταυλος, αλλά και άλλοι ειχαν τακτική άλληλογραφία με τον Κοραή. Κι όμως ό Κοραής γράφει στις 29 Μαΐου 1829 στον Θεόδ. Πρασκάκη: «Δέν είναι άμφιβολία, ότι ό Κυβερνήτης απ' όσα έπραξεν έως τώρα έδειξεν, ότι είναι και τίμιος άνηρ και πολίτης φιλόπατρις». Μάλλον μετά τον Μάιον του 1830 ό Κοραής απέφασισε να δώση πίστιν στις κατηγορίες έναντίον του Καποδίστρια. Και μάλιστα ανάμεσα στις άλλες κατηγορίες ή πλέον συκοφαντική ήτο, ότι ό Καποδίστριας δέν έφρόντισε για τήν παιδεία. Κι όμως στο σημείο αυτό ό Κοραής ήταν ό καλύτερα πληροφορημένος από τον ίδιο τον Καποδίστρια. Με δύο έπιστολές του ό Καποδίστριας τον έχει πληροφορήσει για τó υπέρ τής παιδείας έργον του. Στη μία με ήμερομηνία 5 Νοεμβρίου 1829 γράφει: «Πολλά σχολεία έυστήθησαν πολλαχού, και 6.000 περίπου παίδες γνωρίζουν ήδη τήν άνάγνωσιν, τήν γραφήν και τας πρώτας πράξεις τής αριθμητικής. Άμα πορισθώσι τά αναγκαία μέσα προς οικοδομήν, θέλω αύξήσει τον αριθμόν των Τυπικών Σχολείων, και επί τούτω ήδη άσχολούμαι, διά να συλλέξω τά αναγκαία χρηματικά βοηθήματα. Τας λεπτομερείας ταύτας έκρινα αναγκαϊον να σε περιγράψω, διά να γνωρίσης ότι κατορθώθη τι καλόν, άλλ' όχι όσον εγώ εύχομαι και σν επιθυμείς». Και με τήν έπιστολήν του τής 16ης Ιουλίου 1830 ό Καποδίστριας πληροφορεί τον Κοραή, ότι έχει συσταθῇ και Κεντρικό Σχολείο με διβλιοθήκη και ότι υπάρχουν Έλληνικά Σχολεία, «τα όποια καταγινόμεθα ήδη να συστήσωμεν, άφου οργανίσωμεν συστηματικώτερον τά Σχολεία τής Άλληλοπαράδοτου διδασκαλίας».

Άλλά και ή δεύτερα αιτία δέν πολυστέκει. Και ό Κοραής, που έκαυτηρίαζε τις έπεμβάσεις των μεγάλων δυνάμεων, έγνώριζε πολύ καλά, ότι τα σύνορα τής Έλλάδος δέν ήτο δυνατόν να τα καθορίση ή έπιθυμία κανενός Κυβερνήτη, αλλά μόνον ή άπόφασις τής Άγγλίας, τής Γαλλίας και τής Ρωσίας. Έτοι λοιπόν ή απελευθέρωσις τής Χίου δέν ήταν στο χέρι του Καποδίστρια. Όπως δέν ήταν οϋτε ή ένσωμάτωσις τής Έπτανήσου. Και άκόμα γνωρίζουμε, ότι ό Καποδίστριας δέν είδε με «καλό μάτι» τήν άπόδασιν των Χίων για τήν έλευθέρωσιν του νησιού

πολύ πιό πριν. Γιατί λοιπόν δεν εξανέστη από τότε ο Κοραΐς; Δεν είναι εύκολο να συναγάγουμε κάποιο συμπέρασμα μετά θεβαιότητας, διότι ούτε ο Καποδίστριας ήθελε να έλθει σέ σύγκρουσιν με τόν Κοραΐ, πού, όπως φαίνεται, ποτέ δεν έπαυσε να τόν σέβεται, αλλά ούτε και ο Κοραΐς προσεχώρησε στο αντίπαλο στρατόπεδο. Μάλλον οί άντικαποδιστριακοί έχρησιμοποίησαν τήν πολεμικήν του έναντίον του Κυβερνήτη. Καί σίγουρα δεν συνεμάχησε με τούς φαναριώτες. 'Ο ίδιος ό 'Απ. Δασκαλάκης δέχεται τήν θέσιν του Α. Παπαδόπουλου-Βρεττού, πού κατηγορεί τόν Α. Πολυζωΐδη, ότι «*παρά τήν άφοσίωσίν τον εις τήν 'Ελευθερίαν του Τύπου, διέπραξεν άπιστίαν εις τήν ανατύπωσιν του Διαλόγου του γέροντος Κοραΐ, δεδομένου ότι άφήρεσεν πάν ό,τι ήτο αντίθετον και ύδριστικόν προς τούς Φαναριώτας, προφανώς έκ του λόγου ότι ό 'Αρχηγός της 'Αντιπολιτεύσεως ήτο Φαναριώτης...*».

Βεβαίως ό έξω από κάθε πραγματικότητα Γ. Βαλέτας στόν πρόλόγό του του Δ' Διαλόγου γράφει: «*Χτυπώντας ο Κοραΐς τόν Καποδίστρια, χτυπούσε στο πρόσωπό τον τόν όπαδό και πρόμαχο τών άρχών της 'Ιερής Συμμαχίας, τόν εγκάθετο του Τσαρικού άπολυταρχικού φεουδαρχισμού...*». Δυστυχώς ό Γ. Βαλέτας ή δεν είχε μελετήσει άρκετά για τόν Καποδίστρια ή σκόπιμα παρακινούμενος από τό άριστερό «δημοκρατικό» μένος του ψευδολογεί. Διότι είναι κοινόν μυστικόν, ότι οί φιλελεύθερες ιδέες του Καποδίστρια όχι μόνον έφεραν έμπόδια στην πολιτικήν της 'Ιερής Συμμαχίας, αλλά προεκάλεσαν και τό άνοικτό μίσος του Μέντερνιχ. "Όσο για τούς χαρακτηρισμούς «όπαδός και πρόμαχος της 'Ιερής Συμμαχίας» του συγγραφέα, αυτοί θα μέινουν για να χαρακτηρίζουν τόν Βαλέτα. Γιατί ό Καποδίστριας, δυστυχώς για έμάς, ήταν ό πρώτος και ό τελευταίος Έλληνας Κυβερνήτης.

'Αλλού λοιπόν πρέπει ν' αναζητήσουμε τις αίτιες της επιθέσεως του Κοραΐ έναντίον του Καποδίστρια. Κατ' άρχάς πιστεύω, ότι δύο ήταν οί συκοφαντίες, πού πρέπει να έξώργισαν τόν Κοραΐ. 'Η μία, ότι ό Διάλογός του (Δ') κατεσχέθη και ή δεύτερη, ότι ό Καποδίστριας έντέχνως απέτρεψε τόν Λεοπόλδο να δέχθι τό στέμμα της 'Ελλάδος, για να γίνη ό ίδιος βασιλεύς. Βεβαίως ούτε ό Διάλογος κατεσχέθηκε ούτε τόν έμοίρασε ό Ν. Λεβίδης μετά από έντολή του Καποδίστρια. "Αλλωστε πόσα αντίτυπα ήταν σέ θέσι να εκδώση και να άποστείλι ό Κοραΐς στην 'Ελλάδα; Και άφού κατεσχέθηκε, πώς ήταν δυνατόν να διαδαστή, ή άγαπηθή και να άπορροφηθή από τούς συγχρόνους του Κοραΐ φιλελεύθερους, όπως γράφει ό Γ. Βαλέτας; Είναι όμως σίγουρο, ότι οί δύο αυτές αίτίες μαζί με τήν πικρίαν του για τόν άποκλεισμόν της Χίου από τό έλεύθερον κράτος και τήν επανάστασιν τών βοναπαρτιστών έναντίον τών Βουρβόνων, πού άνεθέρμανε τό επαναστατικόν μένος του Κοραΐ, έστάθηκαν οί αίτίες της μεταστροφής του. Καί καλόν θα είναι να μη λησμονούμε, ότι ό Κοραΐς ήταν τότε 83 χρονών.

"Ας είναι όμως, γιατί ό Καποδίστριας δυστυχώς έδικαιώθη με τα όσα έπηκολούθησαν. "Όσο για τις τιμές, πού άπεδόθησαν μετά θάνατον στις δύο μεγαλύτερες προσωπικότητες του Νέου Έλληνισμού, καλύτερα να σιωπήσω. 'Αρκεί να θυμηθούμε, ότι τό Πανεπιστήμιο τών 'Αθηνών, ένώ έπρεπε να όνομάζεται Καποδιστριακόν σύμφωνα με τήν διαθήκην του ευεργέτη Ι. Δόμπολη, στην άρχή όνομάσθηκε 'Οθωνικόν, έπειτα 'Εθνικόν και τέλος κατά συγκεκρισμόν 'Εθνικόν και Καποδιστριακόν. "Ό,τι άποφασίσουν οί κρατούντες.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΕΛΑΣΓΟΣ-ΓΟΥΣΙΟΣ Γρηγόριος Δικαῖος ἐν ἔτει 1818 μ. ἂ.τ.

Ἔγινε καὶ ὁ Δικαῖος φιλικός,
ὄρκον βαρὺν ὡς ὤμοσε στὸν ἱερὸν ναὸν μας,
ἡμῶν τῶν Φιλικῶν, τὸν Ἑλευσινίων Μυστηρίων.
Ὅλοι, ὡς ἐσυνάχθημεν, οἱ Ἱερεῖς,
οἱ Ἀδελφοποιτοί, οἱ Συνστημένοι, οἱ Ποιμένες,
ὁ Ἀρχιποιμένας, οἱ Ἀφιερωμένοι καὶ οἱ τούτων Λαφαγέται,
μέσ' ἀπ' τὴν συστοιχίαν μας ἐπέρασεν σιωπηλός,
γεμᾶτος συγκινήσεως, δακρύων.
Καὶ ὅταν πρὸ τοῦ ἱερέως μυσταγωγοῦ
τοὺς σκληροὺς μας ὄρκους ὤμοσεν,
«Ἄξις-πανάξιος»,
ὅλοι ἐφωνάξαμεν,
«ὁ Δικαῖος - ὁ Εὐαγόρας».

Ο 12ος ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ «ΔΑΥΛΟΥ»

Ὁ 12ος τόμος τοῦ «Δαυλοῦ» (τεύχη 133-144, Ἰανουάριος-Δεκέμβριος 1993) ὠλοκληρώθηκε καὶ διδλιοθετημένος καλλιτεχνικά (μαυρόδετος μὲ χρυσοτυπία) διατίθεται μόνο στὰ Γραφεῖα τοῦ Περιοδικοῦ. Περιέχει:

- Τὴ συνέχεια τῶν ριζοσπαστικῶν, σὲ παγκόσμιο ἐπίπεδο, ἐρευνῶν γιὰ τὴ γένεση τῆς γλώσσας καὶ τῆς γραφῆς κατὰ τὴν αὐγὴ τοῦ Πολιτισμοῦ.
- Τὴν σὲ παγκόσμια κλίμακα καὶ ἀποκλειστικότητα ἐρευνα ἀποκρυπτογραφήσεως τῶν Γραμμικῶν Γραφῶν καὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν παραλλαγῶν τους.
- Τὴ σύγκριση τῆς Ἑλληνικῆς μὲ τὶς ἄλλες εὐρωπαϊκῆς γλώσσες καὶ τὶς ἀποδείξεις γιὰ τὴν τεράστια γονιμοποιὸ ἐπίδραση ποὺ ἄσκησε πάνω σ' αὐτές.
- Τὰ ἀνακαλυπτόμενα στοιχεῖα γιὰ τὴν ἐξάπλωση τῶν Ἑλλήνων σ' ὅλη τὴν Ὑδρόγειο κατὰ τὴν προϊστορικὴ περίοδο.
- Πληθώρα σχολίων, ἀναλύσεων, μελετῶν καὶ πληροφοριῶν γιὰ τὴν πνευματικὴ καὶ πολιτικὴ κατάσταση τοῦ καιροῦ μας καὶ τὴν κοσμοϊστορικὴ καμπὴ ποὺ διανύει ἡ ἀνθρωπότητα. Στὸν τομέα αὐτὸν ἡ ἀνατομία τῆς ἐποχῆς μας καὶ οἱ προβλέψεις ποὺ ἐπεχείρησε κατὰ τὰ τελευταῖα 12 χρόνια ὁ «Δ» ἐπαληθεύθηκαν πλήρως.

— Μὴν γεμίζετε τὶς διβλιοθηῆκες σας μὲ ἄχρηστο τυπωμένο χαρτί. Βάλτε στὰ ράφια τους τοὺς 12 ἐτήσιους τόμους τοῦ «Δαυλοῦ» ἐξασφαλίζοντας ἓνα κρίσιμο δοῆθημα, γιὰ νὰ ἐρμηνεύετε, σεῖς καὶ οἱ ἀπόγονοί σας, καίρια καὶ χωρὶς ψευδαισθήσεις καὶ ἀυτπάτες τὰ συμβᾶντα – παρελθόντα, παρόντα ἀλλὰ καὶ μέλλοντα.

ΤΙΜΗ ΤΟΜΟΥ (ΣΕΛΙΔΕΣ 720-860): ΔΡΧ. 10.000

• Οἱ ἐτήσιοι τόμοι τοῦ «Δ» ἀποστέλλονται καὶ ταχυδρομικῶς κατόπιν τηλεφωνήματος στὰ τηλ.: 3223957 ἢ 9841655.

6-Ρωμιοσύνη

Μά τί θέλουν ἐν τέλει; Ποῦ ἀποσκοπεῖ ἡ συνεχὴς αὐτὴ ἐκθείσας τοῦ Ρωμαίου, τῆς Ρωμιοσύνης, τῆς ...«Ρωμανίας» καὶ ὅλων τῶν ἄλλων συναφῶν παραγῶγων τους; Ποιὸς εἶναι ἐπιτέλους αὐτὸς ὁ περιδότης πιά τοπικιστικὸς Ρωμαῖκος πολιτισμός, πὺν δύναται νὰ σταθῇ μπροστὰ στὴν οἰκουμενικὴ Ἑλληνικὴ παρουσία καὶ πνεῦμα, καὶ πὺν χάριν τοῦ ὁποῖου θὰ ἤθελαν οἱ γνωστοὶ μας κύκλοι τῶν ψευδοταπεινῶν καὶ «δυσίων», πὺν τὸν σήκωσαν σημαία καὶ καμάρι τους, νὰ ἀποβάλουμε ἀπ' τὸ λεξιλόγιό μας, ἀπ' τὴν ἱστορία μας, ἀπ' τὴν ταυτότητά μας τὶς λέξεις Ἑλλάς, Ἑλληνικό, Ἑλληνας; Τί προσέφεραν οἱ δονκόλοι καὶ εἰλωτες τῶν Ρωμαίων, οἱ Ρωμιοσυνιστές, στὴν ὑπόθεση τοῦ Ἑλληνισμοῦ πέρα ἀπὸ ὑποχωρήσεις καὶ ταπεινώσεις;

Γιατὶ ἡ μνήμη δὲν εἶναι συνώνυμο τῆς λήθης, ἀν καὶ μερικοὶ στὴν Ρωμαϊκὴ γραμματικὴ προσπάθησαν αὐτὰ τὰ δυὸ νὰ τὰ ταυτίσουν. Ρώμη γιὰ τὸν Ἑλληνα ἄνθρωπο σημαίνει κατοχή, ὑποδούλωση, ταπεινώση, ἄρνηση τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἑλληνα, νὰ κινηθῇ ὅπως αὐτὸς θέλει, νὰ ἐκφρασθῇ ὅπως αὐτὸς κρίνει ἑλληνικά μέσα σ' ἓναν ἐλεύθερο ἄλλοτε χώρο ἀλλὰ μετέπειτα ὑπὸ Ρωμαϊκὴ κατοχή, ὁδηγώντας τον νὰ γίνῃ ἔρμαιο στὶς ὁρέξεις τοῦ κάθε ἀνθρώπου καὶ ψυχοσθενῇ Ρωμαῖον αὐτοκράτορα. Κατάντια καὶ ὄχι κλέος. Κατρακύλα καὶ ὄχι κορύφωσις. Κορύφωσις τοῦ δράματος μόνο, ἄλιμονο, ναί. Καὶ ἐθεοποιούντο ἀπ' τοὺς Ρωμιοσυνιστὲς τῆς ἐποχῆς τους οἱ Ρωμαῖοι αὐτοκράτορες, οἱ ὕπατοι καὶ οἱ ἐρωμένοι τῶν αὐτοκρατόρων. Ἡ ἔσχατη παρακμὴ ἐνός Ρωμαίου-Ρωμαίου ποιμνίου, πὺν ἄλλοτε σὰν Ἑλληνικὸ ἔθνος καὶ πνεῦμα ὄριζε τὶς τύχες τῆς οἰκουμένης ὡς ταγὸς τοῦ ἀνθρώπινου εἶδους.

Ἀλλὰ ὑπῆρχαν ἀκόμα καὶ Ἑλληνες, ὑπῆρχαν καὶ οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι, πὺν πολέμησαν τὸν δεσποτισμὸ, τὴν ἀπολυταρχία, τὴν προσπάθεια τῶν Ρωμαίων καὶ τῶν ὑπάρχοντων τους Ρωμιοσυνιστῶν, πὺν ἤθελαν καὶ αὐτοὶ νὰ σῇσιν τὸ Ἑλληνικὸ, ἡ Ἑλλάδα. Καὶ ἀκόμα καλύτερα, νὰ διαστρεβλώσουν τὴν ἔννοια Ἑλληνικότητα, ὑποτάσσοντας ἔτσι στὸ δικὸ τους πρότυπο οἰδιόποτε τοὺς συνέφερε καὶ μπορούσαν νὰ ἐκμεταλλευθοῦν. Ἦταν οἱ πρωτοπόροι στὴ σύλληψη τοῦ μεγαλοφυοῦς σχεδίου, πὺν αἰῶνες θὰ ἀπεδείκνυναν πόσο ἐπιφελὲς θὰ μπορούσε νὰ ἀποβῇ, ὥστε νὰ κορέσῃ τὴν ἐξουσιαστικὴ μανία τῶν διαδόχων καὶ μιμητῶν τους (Ἑβραῖοι, Βυζαντινοί, Ρωμαῖκο κρατίδιο). Γνωστὴ ἡ συνταγὴ καὶ οἰγουρη ἡ ἐπιτυχία.

Ἐπαρχία τῆς Ἀχαΐας λοιπὸν ἡ Ἑλλάδα καὶ Ρωμαῖο πολῖτες οἱ κάτοικοι τῆς, ὑπόδουλοι τοῦ Ρωμαίου Κράτους καὶ ἐξουσίας, πὺν χρυσώνει βέβαια ταυτόχρονα καὶ τὸ χάπι, ὅπως καὶ οἱ περιστάσεις ἀπαιτοῦν, μὲ κάποιες ὑποψίες προνομίων πὺν δικαιολογεῖ ὁ τίτλος τοῦ Ρωμαίου – Ρωμιοῦ πολίτη. Καὶ ἐγένοντο λοιπὸν οἱ πρῶτοι Ρωμιοί, οἱ κατ' εὐφημισμὸν καὶ μόνο Ἑλληνες, τὴν ἴδια χρονικὴ στιγμή πὺν οἱ Ἑλληνες, αὐτοὶ πὺν εἶχαν διαλέξει τὸν δρόμο τῆς ἀξιοπρέπειας, τὸν δρόμο τοῦ ἀγῶνα καὶ ὄχι αὐτὸν τῆς ταπεινώσεως καὶ τῆς φυγῆς, ἐπεφταν στὰ πεδία τῶν μαχῶν ἀντιστεκόμενοι στὸν κατακτητὴ, ποτίζοντας τὸ χῶμα αὐτῆς τῆς γῆς μὲ αἷμα Ἑλληνικὸ καὶ ὄχι Ρωμαῖκο.

Ποιοὶ Ρωμιοί, ἀπ' αὐτοὺς τοὺς σύγχρονους, θὰ ἐφευγαν ἀπ' τὴν Κωνσταντινούπολη, ἀν δὲν γινόντουσαν οἱ διώξεις ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς ἀφεντάδες τους, τοὺς Τούρκους; Γκιαούρηδες καὶ Ρωμιοὶ ἦταν μιὰ ζώῃ, καὶ εὐχάριστα ἀπεδέχοντο τὸν τίτλο, ἀφοῦ σὲ ὅλα τὰ εἶχαν ὀρεῖ μὲ τοὺς Τούρκους. Τὶς ἐκκλησίες τους τὶς εἶχαν, τὸ Πατριαρχεῖο τους (ἀλήθεια, τί ἀντίφαση, καταπίεση τοῦ Ρωμαίου στοιχείου καὶ διαρκὲς λειτουργία τοῦ Πατριαρχείου!), τὰ μαγαζιά τους καὶ τὶς δουλειές τους.

Ρωμιοί; Ναί, Ρωμιοί. Ἑλληνες; Τί δουλειὰ ἔχουμε ἐμεῖς μὲ τοὺς εἰδωλολάτρες; Καὶ βλέπουμε τοὺς πολυχρονισμούς τοῦ Σουλτάνου ἀπ' τὸ Πατριαρχεῖο, γιὰ νὰ διαφυλάξῃ ὁ Ὑψιστος ὑπὸ τὴν σκεπὴ του τὸν ἀγαθοποιὸ αὐτὸν ἄνακτα, καὶ ἓνα πλῆθος ἄλλων ὕμνων παρομοίου περιεχομένου, πὺν ὀρισμένοι μάλιστα ἐψάλλοντο καὶ κατὰ τὴν περιφορὰ τοῦ ἐπιταφίου («Δαυλός», τεύχος 135). Αὐτὴν τὴν ντροπὴ θέλετε νὰ διαφυλάξετε λοιπὸν; Χάρισμα σας. Ἀλλὰ μὴν ὑποχρεώνετε τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ νὰ ἀναγνωρίσῃ προπάτορές του τὸν Κα-

ρακάλλα και τὸν Λούκουλλο, νὰ ἀποβάλῃ τὴν ὀνομασία "Ἑλληνας ἀπ' τὴν ταυτότητά του καὶ νὰ γράψῃ Ρωμαῖος, νὰ ὀνομάσῃ Ρωμαῖκο τὸν Ἑλληνικὸ ἐθνικὸ ὕμνο καὶ νὰ πῇ «ἀπ' τὰ κόκκαλα θγαλμένη τῶν Ρωμαίων τὰ ἱερά». Τί ξέρετε ἐσεῖς ἀπὸ κόκκαλα καὶ ἐλευθερία; Ἐσεῖς ποὺ θέλετε νὰ περιορίσετε τὸ Ἑλληνικὸ στὸν ρόλο τοῦ φτωχοῦ συγγενῆ, τὸν Ἑλληνικὸ πολιτισμὸ στὸ ἐπίπεδο τοῦ πρωτογόνου καὶ νὰ θέλετε τὴν «λαμπρά» Ρωμαϊκὴ ἱστορία, ποὺ ξεκινᾷ ἀπ' τὴν ἐπαύριον τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τῆς καταλήψεως τῆς Ἑλλάδος ἀπ' τοὺς Ρωμαίους, τὴν ἱστορία τῆς ντροπῆς, νὰ τὴν κάνετε καὶ ἱστορία τῶν Ἑλλήνων. Γιατὶ αὐτὸ θέλουν νὰ πετύχουν τὸν παραλογισμό, τὴν ἐκτροπὴ, τὴν ὕδρη.

Καὶ εἶναι ἐνδιαφέρον ἐδῶ, νομίζω, νὰ παραθέσω ἓνα συγκλονιστικὸ πειστηρίο τεκμηρίωσης τῶν ἀνωτέρω, σχετικὰ μὲ τὴν προσπάθειά τους αὐτὴ. Ἐνα ἀπόσπασμα ἀπὸ ἐπιστολὴ ποὺ ἀπέστειλε ὁ πρῶν Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Χρ. Σαρτζετάκης πρὸς γνωστὸ οἰκονομικὸ περιοδικὸ στὶς 18 Σεπτεμβρίου 1993 καὶ ποὺ οὐδέποτε εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας, παρὰ μόνον σήμερα ἀπὸ τὶς στήλες τοῦ «Δαυλοῦ». Ἀφοῦ στὶς δύο προηγούμενες παραγράφους ἀναφέρεται στὴν ἐπιστολὴ κάποιου ἀναγνώστη τοῦ ἐν λόγω περιοδικοῦ, στὴν τρίτη καὶ τελευταία τονίζει:

«Βεβαίως εἶναι ἀξίος κάθε ἐπαίνου ὁ ἐπιστολογράφος σας διὰ τὴν ἐθνικὴν του εὐαισθησία. Ἀλλὰ θὰ ἦτο εὐκταῖον, αὐτὴ νὰ ἐκδηλωθῇ σὲ τόσες ἄλλες ἀληθινὲς περιπτώσεις κατακρημνίσεως ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς ἰδίους ὄντως αὐτῶν τῶν στοιχείων τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητος καὶ ἰδιοσυστάσις! Γιὰ παράδειγμα ἀναφέρομαι σὲ αὐτοὺς, ἰδίως δημοσιογράφους, ποὺ ἐπιμένουν νὰ ὀνομάζουν τὴν Μακεδονικὴ πρωτεύουσα "Σαλονίκη" (διολισθαίνοντας ἔτσι ἀνεπιγνώτως πρὸς τὴν βουλγαρικὴν τῆς ὀνομασίαν "Σολοὺν") ἢ σὲ ἄλλους, ἀξιόλογους κατὰ τὰ λοιπὰ διανοούμενους, οἱ ὁποῖοι ἐναθρύνονται ὁμιλοῦντες συνεχῶς γιὰ τὴν "ὀρθόδοξη ρωμαϊκὴ παράδοση" (ὑπάρχει καὶ εἰδικὴ ραδιοφωνικὴ ἐκπομπὴ μὲ τὸ ὄνομα αὐτό!), χωρὶς νὰ ἐνοχλοῦνται ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια, ὅτι ἡ προσωνυμία "ρωμαῖος", δηλ. ἡ ιδιότης τοῦ ρωμαίου πολίτου, ἡ ρωμαϊκὴ ἰθαγένεια θὰ ἐλέγαμε σήμερα, ἀπενεμήθη (καὶ αὐτό, ὡς σημειωθῇ, ἔγινε διὰ φορολογικὸν ἀποκλειστικῶς σκοπὸν!) μὲ τὸ γνωστὸ διάταγμα τοῦ Καρακάλλα τὸ 212 μ.Χ. σὲ ὅλους τοὺς ὑποδούλους κατοίκους τῆς Ἀνατολῆς ὑπὸ τῆς τότε κοσμοκράτειρας Ρώμης. Τί θέλουν οἱ διανοούμενοί μας αὐτοὶ νὰ διαιωνίσουν; Τὴν ἀνάμνησιν τῆς δουλείας ἐκείνης; Ἀλλὰ οἱ ἀγωνιστὲς τοῦ 1821 μὲ θαυμαστὴ ἐπίγνωση τῆς ταυτότητος των διαλαλοῦσαν "ἐγὼ γραικὸς γεννήθηκα, γραικὸς θεὸς νὰ πεθάνω", χρησιμοποιοῦντες ἀκριβῶς τὸ πανάρχαιον ἐκεῖνο καὶ αὐτόχθον "γραικὸς" καὶ ὄχι τὸ ξενόφερτο καὶ ἀποβλήτεο "ρωμαῖος" ἢ "ρωμηὸς" (ἢ "ρωμῖος"). Ἀναμφισβήτητος—καταλήγει ὁ κ. Χρ. Σαρτζετάκης— ἦσαν σοφώτεροι ἀπὸ τοὺς αὐτοαποκαλούμενους "ρωμηοὺς"!...».

Χωρὶς καμμίαν διάθεσιν νὰ κολακεύσουμε κανένα, ὀφείλουμε ἐδῶ νὰ τονίσουμε, ὅτι μὲ ἀντικειμενικὰ καὶ μόνον κριτήρια καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ γεγονότος ὅτι τὴν παραπάνω ἐπιστολὴν ὑπογράφει ὁ πρῶν ἀνώτατος ἀρχὼν τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, τὸ λογικὸ θὰ ἦταν νὰ δημοσιευθῇ τὸ σημαντικὸ αὐτὸ κείμενο σὲ ἐξέχουσα θέση. Ποιοὶ παράγοντες ὅμως μεσολαβοῦν καὶ δὲν δημοσιεύεται; Ὁ εὐρὺν κερδίζει μιὰ διντεταινία τοῦ ἔργου «Ὁ ταχυδρόμος κτυπάει πάντα δύο φορὲς». Ἐν ἀναμονῇ λοιπόν...

Ἀλλὰ ἴσως τελικὰ ὅλη αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις τῆς Ρωμιοσύνης καὶ τῆς ρωμιοκαλλιέργειας στὰ διάφορα ρωμιοτροφεῖα θὰ ἔπρεπε νὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ πολὺ λιγότερο. Γιατὶ οἱ δοῦλοι στὴν ψυχὴ καὶ τὴν συνείδηση ἀνάλογο ὄνομα, συνώνυμο τῆς ντροπῆς, τῆς ὑποτελείας, τῆς ταπεινώσεως καὶ τοῦ ἐξευτελισμοῦ θὰ διάλεγαν, γιὰ νὰ τοὺς χαρακτηρίσει. Καὶ δὲν ὑπάρχει τελειότερη ἐπιλογή, πιστέψτε με. Σᾶς ἀξίζει.

Πάρτε λοιπὸν τὸ ποίμνιό σας κι' ἄντε στὰ θοννά, νὰ κτίσετε τὴν Ρωμαϊκὴν πολιτείαν σας, νὰ σηκώσετε τὴν Ρωμαϊκὴν σημαία σας καὶ νὰ ψάλλετε τὸν Ρωμαῖκο ἐθνικὸ σας ὕμνο. Ὅμως θὰ ἔχω πάντα τὴν ἀπορία: ποιά γλῶσσα θὰ χρησιμοποιήσετε; Ἀμοιροὶ καὶ ταλαίπωροὶ. Οἶκτος καὶ συμπόνοια γιὰ τὴν φρικτὴν σας αὐτὴ κατάντια, τέως Ἑλληνες. Ἐγκλωβισμένοι μέσα στὰ ἴδια ποὺ ἀρνούμεθα. Τί τραγωδία δίνουμε! Ξεχάσαμε ὅτι τὴν ὕδρη πάντα τὴν ἀκολουθεῖ ἡ

Νέμεσις

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

Ἀρχαία Ἑλληνικὴ ποίησις

Ὁ λόγος (προφορικός ἢ γραπτός) ἐξωτερικεύει τὰς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθήματα τοῦ ἀνθρώπου. Εἰδικῶς ὁ ἀρχαιοελληνικὸς λόγος εἶναι πλουσιώτατος εἰς λέξεις καὶ τέλειος στὴν γραμματικὴν καὶ συντακτικὴν του ὀργάνωσιν, ὅπως ἔχει διαπιστώσει ἡ γλωσσικὴ ἐπιστῆμη (*γλωσσολογία*), τὴν ὁποίαν πρῶτοι ἵδρυσαν καὶ ἐφήρμοσαν οἱ Ἕλληνες. Ἀποδεδειγμένως ἐπίσης πρῶτοι οἱ Ἕλληνες ἀνέλυσαν τὸν λόγον, διέκριναν τὰς κατηγορίας τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ρημάτων (Πλάτων), ὥρισαν τὰ ἄρθρα, τοὺς συνδέσμους καὶ τὰς ἀντωνυμίας (Ἀριστοτέλης) καὶ τέλος προοδιώρισαν τὰ δέκα μέρη τοῦ λόγου, δηλαδὴ ἄρθρον, ὄνομα οὐσιαστικόν, ἐπίθετον, ἀντωνυμίαν, ρῆμα, μετοχήν, πρόθεσιν, ἐπίρρημα, σύνδεσμον, ἐπιφώνημα (Στωϊκοί), τὰ ὅποια ἀπεμιμήθησαν, ὅσον ἡδυνήθησαν, οἱ ξένοι λαοί. Πρῶτοι τέλος οἱ Ἕλληνες ἡσθάνθησαν φίλοι τοῦ λόγου (*φιλόλογοι*) καὶ ἀπέδειξαν μὲ τὸ συγγραφικόν τους ἔργον, ὅτι ἦσαν ἱκανοὶ ἐκ φύσεως νὰ δημιουργήσουν τὸν ἐντεχνον λόγον, δηλαδὴ νὰ χειρίζωνται μὲ τέχνην τὸν λόγον (*λογοτεχνία*).

Ἡ γλωσσολογία, ἡ φιλολογία καὶ ἡ λογοτεχνία ἀποτελοῦν πρωταρχικά Ἑλληνικά δημιουργήματα καὶ εἶναι, ἰδίως ἡ λογοτεχνία, ἀπὸ τὰς καλυτέρας ἀποδείξεις τῆς πνευματικῆς ὑπεροχῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὁ Ἑλληνικὸς λόγος ἐμφανίζεται μὲ μέτρον (*ἔμμετρος*), ὁπότε λέγεται *ποίησις* καὶ δίχως μέτρον, ὁπότε λέγεται *πεζός*.

Ἡ ποίησις ὡς εἶδος λογοτεχνίας διακρίνεται εἰς ἐπικὴν (ἐποποιΐα), λυρικὴν καὶ δραματικὴν. Εἰδικώτερον:

1) Ἡ **ἐπικὴ ποίησις** προέρχεται ἐκ τοῦ ἔπους (=λόγου) καὶ περιλαμβάνει διήγησιν δι' ἀπαγγελίας. Ὁ ἐπικός ποιητὴς περιγράφει τὰς πράξεις θεῶν καὶ ἡρώων, δίχως νὰ ἐκφράσῃ τὰς προσωπικὰς του γνώμας οὔτε τὰ προσωπικά του αἰσθήματα. Ἀπλῶς ἀφηγεῖται γεγονότα, χωρὶς νὰ παρεμβάλλῃ ἰδικὰς του ἀπόψεις. Διὰ τοῦτο ἡ ἐπικὴ ποίησις ὀνομάζεται καὶ *ἀντικειμενική*. Συνήθως ὁ πυρὴν τοῦ ἔπους εἶναι ὁ *μῦθος* (προφορικὴ διήγησις διασωθεῖσα διὰ τῆς παραδόσεως, πὺν περιέχει ἱστορικὰς ἀλήθειαι) καὶ τὸ *θανμαστόν* (ὑπεράνω τῶν φυσικῶν νόμων συμβαῖνον, πὺν περιέχει ἐπέμβασιν ὑπερφυσικῶν δυνάμεων, θείων, στὰς ἀνθρωπίνους πράξεις). Τὸ ὅλον ποίημα χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν ἐνότητα τῆς ὑποθέσεως, ἡ ὁποία ἐνίοτε διασπᾶται μὲ *ἐπεισόδια* (ἄσχετες πρὸς τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν πράξεις), ὥστε νὰ διακόπτεται ἡ μονοτονία καὶ διὰ τῆς ποικιλίας νὰ ἐξουδετεροῦται ἡ ψυχικὴ ἔντασις τοῦ κοινοῦ. Ἐπὶ πλέον ἡ ἀφήγησις πρέπει νὰ εἶναι πλήρης (*ἐντελής*), δηλαδὴ νὰ ἔχῃ ἀρχήν, μέσον καὶ τέλος. Ἀκόμη κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ὑποθέσεως (*πλοκή*) παρουσιάζονται προβλήματα καὶ ἐμπόδια στὴν δρᾶσιν τῶν πρωταγωνιστῶν, τὰ ὅποια προκαλοῦν ἀγωνίαν στὸ κοινὸν καὶ τὰ ὅποια ὅλα μαζί καλοῦνται *δέσις*. Ὅταν αὐτὰ τὰ προβλήματα καὶ τὰ ἐμπόδια ἀντιμετωπισθοῦν καὶ φαίνεται τὸ τέλος τῆς ὑποθέσεως, τότε ἔχομεν τὴν λεγομένην *λύσιν*.

Ὑπάρχουν δύο βασικαὶ κατηγορίαι τοῦ ἔπους. Τὸ **ἡρωϊκόν**, πὺν περιγράφει καὶ ἐξάγει τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν ἡρώων καὶ τὸ **διδασκικόν**, πὺν δίδει ὁδήγίαν καὶ συμβουλὰς χρησίμους στὴν καθημερινὴν ζωὴν. Φημισμένο κατέστη τὸ **ἐπύλλιον**, πὺν εἶναι σύντομον ἐπικὸν ποίημα, στὸ ὁποῖο διέπρειψεν ἡ ποιήτρια Ἀνύτη ἀπὸ τὴν Τεγέα, ἡ ὁποία ἐπωνομάζετο «Θῆλυς Ὀμηρος». Τὸ ἐπύλλιον δὲν διαθέτει πάντοτε τὸ μεγαλειώδες στοιχεῖον τοῦ ἔπους, ἀλλὰ ἀφηγεῖται μὲ χάριν στιγμὰς τοῦ δίου ἢ ἡρωϊκὰς πράξεις, π.χ. «Ὁ Ἡρακλῆς νῆπιον φονεύων τοὺς ὄφεις» (Θεόκριτος). Ἡ ἐπικὴ ποίησις ἀνεπτύχθη ἰδιαιτέρως στὴν Ἰωνικὴν διάλεκτον καὶ ἀκολουθεῖ τὸ δακτυλικὸν ἑξάμετρον.

2) Ἡ **λυρικὴ ποίησις** σημαίνει ἀπαγγελίαν ποιήματος μὲ τὴν συνοδείαν λύρας ἢ ἄλλου μουσικοῦ ὀργάνου. Πρόκειται δηλαδὴ γιὰ μελωδικὴ ἀπαγγελία. Ἐδῶ ὁ ποιητὴς ἀναφέρεται εἰς πρόσωπα καὶ γεγονότα τοῦ παρόντος καὶ οὐχὶ τοῦ παρελθόντος, ὅπως κυρίως συνέβαινε στὸ ἔπος. Οὔτε μένει ἀπαθής, ἀλλὰ ἐκφέρει τὰς ἀτομικὰς του ἀντιλήψεις, τὰ αἰσθήματά του καὶ ἐπιδιώκει νὰ πείσῃ τοὺς ἀκροατὰς του, νὰ τοὺς προτρέψῃ, νὰ τοὺς δημιουργήσῃ αἰσθήματα καὶ νὰ τοὺς παρασύρῃ εἰς πράξεις.

Τὰ εἶδη τῆς λυρικῆς ποιήσεως εἶναι τέσσαρα. Ἡ ἐλεγεία, ὁ ἱαμβος, τὸ μέλος καὶ τὸ χορικὸν μέλος.

α) Ἡ **ἐλεγεία** προέρχεται ἐκ τοῦ *ἐλέγους* (θρήνος, λυπηρὸν ἄσμα) καὶ ἀρχικῶς ἐξέφραζε αἰσθήματα θλίψεως, ἀλλὰ κατόπιν περιέλαβε ὅλα τὰ αἰσθήματα ποῦ συγκινοῦν τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν. Ἔτσι, ἀναλόγως πρὸς τὰς περιπτώσεις, διακρίνομεν ἐλεγείας ἐρωτικές, πολεμικές, συμποτικές, γνωμικές κ.τ.λ. Ἐχομεν ἐπίσης καὶ τὰς βραχείας ἐλεγείας, συνήθως διστίχους, ποῦ ὀνομάζονται ἐπιγράμματα καὶ κατὰ κανόνα ἐχαράσσοντο ἐπὶ τάφων ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, οἱ ὅποιοι ἐπεσαν ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῆς πατρίδος (*ἐπιτύμβια*).

β) Ὁ **ἱαμβος** ἀποτελεῖ ποίησιν καντηριάσεως τῶν κακιῶν μὲ σκῶμμα, μὲ πείραγμα δηλαδὴ πικρὸν καὶ φαιδρὸν. Τὸ *ἱαμβίζω* εἶναι συνώνυμον τοῦ λοιδορῶ. Ὁ ποιητὴς συνειδητοποιεῖ τὰς κακίας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς κοινωνίας καὶ ἀποβλέπει μὲ τὸν χλευασμὸν νὰ τὰς καταγγεῖλῃ καί, ἂν εἶναι δυνατὸν, δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου νὰ τὰς ἀντιμετωπίσῃ.

γ) Τὸ **μέλος** εἶναι ποίημα ποῦ ἄδεται (*ὠδὴ*) πάντοτε μὲ συνοδείαν λύρας ἢ ἄλλου μουσικοῦ ὄργανου (κιθάρα, φόρμιγγς, αὐλὸς κ.τ.λ.). Ἡ μελικὴ ποίησις συνεπῶς δὲν ἀπαγγέλλεται, ἀλλὰ ἄδεται. Εἶναι ἄσμα, τραγούδι, ποῦ ἐκφράζει ζωηρὰς διαθέσεις τῆς ψυχῆς. Τὸ ἄσμα δὲν εἶναι συνεχές, ἀλλὰ χωρίζεται εἰς ὁμάδας στίχων, ποῦ λέγονται *στροφαί*.

δ) Τὸ **χορικὸν μέλος** ἄδεται μετὰ χοροῦ. Στὸ μέλος γενικῶς διεκρίθησαν οἱ Αἰολεῖς καὶ οἱ Δωριεῖς. Τὸ δωρικὸν μέλος ἐκτός ἀπὸ τὸ ἄσμα καὶ τὸ μουσικὸν ὄργανον συνωδεύετο καὶ ἀπὸ κινήσεις τοῦ σώματος (*ὄρχησις*), ποῦ μὲ ρυθμὸν ἔκαναν οἱ ἄδοντες (*χορὸς*), δι' αὐτὸ καλεῖται χορικὸν μέλος. Ἐπίσης τὸ δωρικὸν μέλος μετὰ δύο ὁμοίας στροφὰς ἔχει μίαν ἀνομοίαν ὡς πρὸς τὸν ρυθμὸν, ποῦ ὀνομάζεται *ἐπωδός*.

Ἡ μελικὴ ποίησις δὲν περιορίσθη εἰς τοπικὰ περιστατικά, ἀλλὰ ἐπεξετάθη εἰς γεγονότα τῆς ἱστορίας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἔτσι ἐδημιουργήθη τὸ **ἐθνικὸν μέλος**, στὸ ὁποῖον ἀδονται συμβάντα τῆς ἐθνικῆς ἱστορίας καὶ τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸν μακρινὸν πρόδρομον τῆς συγχρόνου δημοτικῆς ποιήσεως.

Τὸ μέλος ἀναφέρεται εἰς θεοὺς καὶ εἰς ἀνθρώπους. Ὅταν ἀναφέρεται στοὺς θεοὺς, ἔχομεν: τὸν **ῥυθμὸν** (ἄσμα πρὸς θεόν), τὸ **ἐνὸπλιον μέλος** (πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀρεως) ἀδόμενον ὑπὸ τῶν ἐμβαλόντων στὴν μάχην (ἐξ οὗ καὶ *ἐμβατήριον*), τὸν **παιᾶνα** (ἱκετήριος, ἄσμα πρὸς ἀποτροπὴν κακῶν καὶ εὐχαριστήριος, ἄσμα πρὸς ἐκφρασιν εὐχαριστιῶν γιὰ τὴν ἀποτροπὴν κακοῦ), τὸ **προσόδιον** (ἄσμα ἀδόμενον κατὰ τὴν προσέλευσιν εἰς ναὸν ἢ βωμόν), τὸν **διθύραμβον** (ἄσμα πρὸς τὸν Διόνυσον, πλήρες ἐνθουσιασμοῦ), τὸν **ἱουλον** (ἄσμα πρὸς τὴν Δήμητρα), τὸ **ὑπόρχημα** (ζωηρὸν χορικὸν ἄσμα πρὸς τὸν θεὸν Ἀπόλλωνα) κ.τ.λ.

Ὅταν ἀναφέρεται στοὺς ἀνθρώπους, ἔχομεν: τὸ **ἐγκώμιον** (ἄσμα «ἐν κώμῳ» χάριν φίλων κ.τ.λ.), τὸν **ῥυθμὸν** (ἄσμα ἀδόμενον κατὰ τὴν μετάδασιν τῆς νύμφης στὴν οἰκίαν τοῦ συζύγου), τὸν **ἐπινίκιον** ἢ τὸ **ἐπινίκιον** (ἄσμα μετὰ τὴν νίκην εἰς ἀθλητικὸν ἀγῶνα ἢ εἰς μάχην), τὰ **παρθένια** (ἄσματα παρθένων ἐν χορῷ), τὸ **ἐπιθαλάμιον** (ἄσμα γαμήλιον), τὸ **ἐπικήδειον** (θρηνηδὲς ἄσμα πρὸ τοῦ προσφιλοῦς νεκροῦ), τὰ **θauκαλήματα** (ἄσματα πρὸς ἀποκοίμῃσιν νηπίων, τὰ νανουρίσματα), τὰ **ἐπιμύλια** (ἄσματα κατὰ τὴν ἅλσιν τοῦ οἴτου), τὰ **ἐπιλήνια** (ἄσματα κατὰ τὸν τρύγον: *ληνός*=πατητήρι), τὰ **ὄσχοφορικά** (ἄσματα ἀδόμενα ἀπὸ ὄσχοφοροῦντας: *ὄσχοι*=κληματίδες) κ.τ.λ.

3) Τὸ **δράμα** εἶναι μίμησις πράξεως, ποῦ γίνεται ἀπὸ πρόσωπα (ὑποκριταί), τὰ ὁποῖα δρῶν (*δρᾶμα*) εἰς θεάτρον, μὲ σκοπὸν τὴν ἠθικὴν βελτίωσιν τῶν θεατῶν. Στὸ δράμα πραγματοποιεῖται ἀνάμειξις τοῦ ἔπους καὶ τοῦ μέλους, ἐνῶ ταυτοχρόνως ὁ μόνολογος τῆς ἀπαγγελίας μεταβάλλεται εἰς διάλογον καὶ εἰς πράξεις ἐνώπιον τῶν θεατῶν. Τὸ δράμα διακρίνεται εἰς: α) **τραγωδίαν**, ὅταν τὰ δρῶμενα καὶ λεγόμενα εἶναι φοβερά, β) **κωμωδίαν**, ὅταν τὰ δρῶμενα καὶ λεγόμενα εἶναι ἀστεῖα, γ) **μῖμον**, ὅταν εὐτραπέως καὶ μὲ εὐθυμίαν γελοιοποιοῦνται καταστάσεις, πρόσωπα, γεγονότα κ.τ.λ., δ) **δοουκολικόν**, ὅταν τὸ θέμα τοῦ δράματος εἶναι οἱ ποιμένες καὶ γενικῶς ὁ ἀγροτικὸς βίος, ε) **σάτυραν**, ποῦ εἶναι εὐθυμον δράμα, στὸ ὁποῖον ὁ χορὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ σατύρους κ.τ.λ.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ διακρίσεις, ποῦ ἀποτελοῦν μικρὸν δείγμα τῆς μεγάλης ἀναπτύξεως, ποῦ ἔσημείωσαν οἱ Ἕλληνες στὸ θέμα τοῦ ἐντέχνου λόγου, δὲν ἐμφανίζονται εἰς ἄλλους λαοὺς. Καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἄλλιως, ἀφοῦ οἱ ἄλλοι λαοὶ στεροῦνται τοῦ πλοῦτου, τῆς πολυμορφίας, τῆς εὐελιξίας, τῆς πλαστικότητος καὶ τῆς ὡραιότητος τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης.

«'Εν' Αθήναις τῇ...»

‘Εν’ Αθήναις τῇ – κι ἂν δὲν κάνουμε στροφή ἐπὶ τόπον ἑκατὸν ὀγδόντα μοιρῶν, τελειώσαμε. Δήμητρα, Γῆ-μήτηρ ἀπηνυδισμένη πολεμάει στὰ ἴσια τῇ νόσο «ἀνθρώπινη μυρμηκία» μὲ ἀντισώματα πού δὲν ἀστειεύονται καθόλου. Τὸ ἀπόστημα ἔσπασε καὶ τρέχει τὸ πύον μπόχα. ‘Ο Μεσαίωναs δὲν τραβάει ἄλλο.

‘Εν’ Αθήναις τῇ – καὶ ποιός ξέρεῖ ἡ Ἀνοιξη ἐτούτῃ τί θὰ φέρει. Τὰ χελιδόνια πάντως δὲ θὰ ξανάρθουν. Καὶ πῶς θὰ βροῦν τὴν ψυχὴ τους τὰ παιδιά χωρὶς τὰ χελιδόνια; Θὰ τὰ γνωρίσουν στὰ παράθυρα τῆς γιαγιάς μόνο πού δὲν ὑπάρχουν πιά παραμύθια, ὑπάρχει τηλεόραση –«Τσιτάο ANTENNA»– καὶ οἱ κάργιες πού χτυπᾶνε στοὺς φθισικοὺς κήπους μας. Οὔτε γιαγιάδες ὑπάρχουν πιά· κάνουν «τὸ γῦρο τοῦ κόσμου σὲ ὀγδόντα ἡμέρες» δίνοντας ρέστα γιὰ τίς νέες γενεές τῶν γενεῶν, πού μιὰ καθὼς πρέπει οἰκοδόμοινα ἔπρεπε ν’ αὐτοχειριαστεῖ, ἂν ὄχι στὰ πρῶτα, τουλάχιστον στὰ δευτέρα-άντα. Κάτι μοῦ λέει πῶς διαστήκαμε, κορίτσια, πῶς ἔπρεπε νὰ περιμένουμε κομματάκι, ἔτσι, «ὑπὲρ ἀδυνάτου». Δὲν κάναμε τίποτε. Μιὰ τρύπα στὸ νερὸ κάναμε. Μᾶς χρησιμοποίησαν καὶ μᾶς χρησιμοποιοῦν, πού νὰ πάρει...

‘Εν’ Αθήναις τῇ – καὶ ἐλύθη τὸ αἰνίγμα. ‘Ο δάρδος, ὅχι τῆς ἐλευθερίας, ὁ ἄλλος μὲ «τὰ γχομενάκια» καὶ «τὰ σεκλέτια», τὸ γνήσιο τέκνο τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, πού δοξάστηκε μὲ «ἀγάπη παρανοϊκή» ἀπὸ τὰ νύχια μέχρι τὴν κορυφὴ τῆς Ἐπικράτειας, πού «δὲν προσπάθησε, λέει, γιατί ἦταν πολὺ τυχερὸς», ἦρθε μέσα στὴ μαύρη νύχτα μας ἰσκιος τοῦ κάτω κόσμου, σὲ συνέντευξη μεταθανάτια, ἐπαναληπτική, νὰ μᾶς διαβεβαιώσει ὅτι: «Εἴμαστε ὅλοι Ἑβραῖοι». Στὰ καλά τοῦ καθουμένου κι ἐκεῖ πού μ’ ἔπαιρνε ὁ πρῶτος καὶ κατὰμυντρα στὴ «Ρωμοσύνη μὴν τὴν κλαῖς», ἔφτυσε τὸ «ἀριστοῦργημα» ἀπὸ τὸ διδλίο του, πού «ἐκεῖ ψηλὰ στὴν κορυφὴ δεξιὰ τὸ ἄστρο τοῦ Δανιδ» φωτίζει «πάντας ἡμᾶς καὶ πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον». Καὶ ἐθαύμασε σφόδρα ὁ συνεντευξιαστὴς, τὸ ἄλλο ἄστρο μας τὸ τηλεοπτικό, συγκινήθηκε ὁ ἄνθρωπος, κόκκαλο ἐγώ, ὕπνος τὸ Πανελλήνιο. Μεσάνυχτα. «Ὅλ’ ἡ φύσις ἡσυχάζει». Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς βρυκόλακες.

‘Εν’ Αθήναις τῇ – κι ἓνα ξανθόμαλλο κεφάλι παιδιοῦ θαραίνει τὸ στήθος μου, μονοπωλεῖ τὴ σκέψι μου. Δὲν εἶναι «τὸ γελαστὸ παιδί», πού μεγάλωσε, ἔγινε ἄντρας μὲ ὕφος, παράγων τῆς κοινοβουλευτικῆς μὲ ἀπόψεις πού καταθέτει ἐνώπιος ἐνωπίω. Εἶναι ὁ δωδεκαετής Πρίγκιπας τῶν Κρίνων τῆς Ἑρμιόνης, «ὁ αἶρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου». «Ὅτι κι ἂν ἔκανε ὁ πατέρας μας, θὰ εἶναι πάντα ὁ πατέρας μας. Κι οὔτε πιστεύουμε πῶς ἔκανε κάτι κακὸ». Ρημαγμένο τὸ σπιτικό ἀπὸ τὴ ντροπὴ καὶ τὸ ἔγκλημα, καὶ τὸ ἀντράκι ὄρθιο. Δίπλα σὲ μιὰ μάνα ταραγμένη, ἐπιθετική, πού λέει πολλὰ μὰ δὲν πείθει, παράξενα σοβαρὸ καὶ ἀπίστευτα γενναῖο μπροστὰ στοὺς ἀδηφάγους φακούς μὲ τὰ κροκοδείλια πού μυρίστηκαν θήραμα, πὲς ψοφίμι, στηρίζει τίς τσακισμένες ἀξίες ἐνὸς κόσμου πού γκρεμίστηκε. Γιὰ νὰ μὴ γκρεμιστεῖ. Σφίγγει τὸ παραμῦθι, σφίγγει τ’ ὄνειρο στὴν καρδιά, «μὴ μποῦν καὶ τὸ χαλάσουν». Νιὸ βλαστάρι πάνω στὸ σαπισμένο σπόρο· ἡ δύναμι τῆς αἰώνιας ζωῆς, πού κόβει δρόμο μέσα στὶς ἀνθρώπινες ἀθλιότητες. Κανεὶς δὲν κατάλαβε. Κανεὶς ἀπὸ τὸ ἀγριεμένο πλῆθος –πού ἤξεραν, ἀλλὰ δὲν ἔκαναν τίποτα, γιὰ νὰ προστατεύσουν τὰ παιδιά– δὲ δρέθηκε ἄξιος νὰ μετρήσει τὴ στάσι του, νὰ σκύψει τὸ κεφάλι μπροστὰ του ἀπὸ κάποιες ἐνοχές. ‘Ο λεβίτης πού πῆρε σδάρνα τοὺς δρόμους, γιὰ νὰ διώξει τοὺς καλλικαντζάρους, φοβήθηκε τὸ ξανθὸ παιδί καὶ «ιδὼν ἀντιπαρῆλθε». Τῆς μοῖρας γιέ, σημαδιακὸ παιδί τῆς Ἑρμιόνης, πόσο θ’ ἀντέξεις; Μακάριος, πού θ’ ἀξιοθεῖ μὲ τὴν τιμὴ νὰ σταθεῖ πλάι σου. «Μέχρι νὰ χτυπήσει τὸν κόσμο ἡ ἀθωότητα», πόσα ὄνειρα, πόσα παιδικὰ παραμύθια τσακισμένα.

‘Εν’ Αθήναις τῇ – κι ἓνας κατηγορούμενος κακοποιεῖται ἄγρια μέσα στὶς φυλακές, «ὕψηλὴ ἐπιστάσις» τῶν φρουρῶν τῆς ἐννομῆς τάξης. Ἐδῶ, πού Ζεὺς ἐθέσπισε, πού

ἡμέρῃ τὸν ἄνθρωπο. Δικαιολογία δὲν ὑπάρχει. Οἱ ἀπόβλητοι τῆς κοινωνίας, πὺν μέ-
σα στὰ σωφρονιστικά, ἐπανορθωτικά καὶ δὲ συμμαζεύεται καταστήματα κατήντησαν
ἀγριάνθρωποι, εἶχαν προειδοποιήσει: «Θὰ τὸν κάνουμε λυῶμα» –οἱ ἀναμάρτητοι–,
καὶ τὸν ἔκαναν. Εἶδαμε καὶ φρίξαμε. Εἶδε καὶ ὁ Νικολάκης, πὺν τοῦ παραδώσαμε πα-
τρίδα καὶ μᾶς τὴν πσιωγύρισε «σύστημα», κι ἄρχισε νὰ πετροβολάει. «Μπάτσοι», χτύ-
πησε ἡ καμουτσιὰ τοῦ δρόμου, καὶ τὰ μηχανάκια ἔγιναν ἀερίκα. Μ' ἀπόμεινε ὁ Νι-
κολάκης ν' ἀφρίζει· ξεστόμιζε τρομερὰ καὶ φοβερὰ πράγματα, νὰ σηκώνεται ἡ τρίχα
σου. Ὅτι «οἱ φυλακὲς ἔχουν καταντήσει φυτώρια ἐγκληματιῶν, ξέφραγο ἀμπέλι γιὰ
τοὺς ἐμπόρους τῶν ναρκωτικῶν», ὅτι «ἐκεῖνος πὺν θὰ μπεῖ ἐκεῖ μέσα εἶναι καταδικα-
σμένος», ἐντελῶς ἀπροστάτευτος στὶς ἀνώμαλες σεξοναλικὲς ἐπιθέσεις τῶν ἄλλων συ-
γκρατομένων. Τὸ εἶπε κάπως ἄλλως αὐτὸ τὸ τελευταῖο, μὲ τρόπο πὺν δὲ γράφεται.
Τοῦ δίδαξε «πατρός τε καὶ μηρός τε», γιὰ νὰ μοῦ κοπαναίει στὸ κεφάλι «πραιτωρια-
νοὺς», «πολνεθνικά» καὶ «τηλεκατευθυνόμενους πολέμους ἀπὸ μυστικά κέντρα ἀπο-
φάσεων τοῦ διαόλου». – Ἄν μᾶς πάρουν τὸ Αἰγαῖο, θὰ πεθάνω, κλαψουρίζω. Φεύγει
σηκώνοντας τοὺς ὦμους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ – καὶ μιὰ εἰκοσάχρονη γεννάει ἀδοθήτητὴν στὴν αὐλὴ κάποιου – με-
ταξὺ φθορᾶς καὶ ἀφθορίας ἡ μάνα της, νέα κι αὐτὴ, τσακισμένη, παραμορφωμένη ἀπὸ
τὴν ἀθλιότητα, πίστευε πὺς ἡ κόρη της «εἶναι φουσκωμένη». «Αὐτὴ τὰ φταίει ὅλα»,
θὰ καταγγεῖλ φουρξομένη καὶ ξαναμμένη ὁμόφυλῃ, καὶ γύρω-γύρω ὅλοι χάξι, ὅλοι
τιμηταί –οἱ ἄσπιλοι–, κανεὶς ὑπεύθυνος. Κι ἄφαντος ὁ σπορίτης καὶ τσιμουδιά τὸ «φε-
μινιστικό». Ὅταν στὶς ζουγκλὲς τῆς Ἀφρικῆς ἡ κυφοροῦσα εἶναι ἱερὴ –ταμποῦ–,
στὴ γῇ τῆς Ἡρας καὶ τῆς Ἀρτεμῆς «εἶναι φουσκωμένη». Ἐχουμε δέβαια Πλατυτέρα
τῶν Οὐρανῶν τῇ Βρεφοκρατοῦσα –«κλεψίγαμον» κατὰ τὸν μνήστορα Ἰωσήφ, τουλά-
χιστον μέχρη νὰ τοῦ μιλήσει ἰδιαιτέρως ὁ Γιαχβέ– καὶ τὴν προσκυνᾶμε καὶ τὴν λα-
τρεύουμε καὶ τῆς τάζουμε λαγούς μὲ πετραχῆλια, πὺν τῆς εἶναι ἐντελῶς ἄχρηστα ἐκεῖ
πὺν θρίσκειται. Τὸ θέμα εἶναι, ποιά θὰ ἦταν ἡ θεοὶ τῆς κοπελίτσας τῆς Ναζαρέτ ἀνά-
μεσά μας· καὶ τὸ παλοῦνι εἶναι, ὅτι ἡ Ἑλλάδα τῶν δέκα συφοριασμένων ἐκατομμυρίων,
πὺν κατρακυλᾶνε καὶ πίσω δὲ γυρνᾶνε, σκοτῶνε τὰ παιδιὰ της. Ὅταν ἡ Τουρκία πλη-
σιάζει ἀπειλητικὰ τὰ ἑκατὸ καὶ ἡ δαμόκλειος τῆς ἐξαφάνισης τοῦ ἐθναρίου μας ἀπὸ
προσώπου Γῆς κρέμεται πᾶνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας. Μήδεια ἡ κοινωνία τοῦ εὐδαιμο-
νισμοῦ καὶ τοῦ ἄκρατου ἐγωῖσμοῦ μας, δὲ λυπήθηκε «τῇ δύσμορῃ λαγίνα μ' ὅλα της
τὰ παιδιὰ μέσ' τὴν κοιλία πρὶν τὰ γεννήσει». Ἐξοργισμένη στὸ ἐπακρο ἡ πονόφυνη
ἀγνὴ θεὰ. «Θρηνητικό, θρηνητικὸ τραγούδι πές, μ' ἄς εἶναι νὰ νικήσει τὸ καλὸ» (Ἀθῆ-
να, στίχοι τοῦ 458 π.Χ.), θὰ νικήσει; «Ἐσένα, ὠραία θεὰ μὲ τὴν καλὴ καρδιά», ἐπικα-
λοῦμαι, «πὺν τῇ ζεστῇ φροντίδα σου –βάξεις στ' ἀδύναμα μωρὰ τῶν ἀγριῶν ζώων– πὺν
στοὺς κάμπους ζοῦν». Εἴμαστε ἄρρωστοι βαριά. Πάσχουμε ἀπὸ «ἀνατροπὴ τῶν ἀξιών
τῆς ζωῆς», αὐτοκτονοῦμε ἀπὸ ἔλλειψι σεβασμοῦ πρὸς τὴ ζωὴ. Ξιπασμένοι νεόπλου-
τοι ἀπὸ στίλβουσες ἐπιφάνειες, κάλπικες, καταφρονήσαμε τίς ἅγιες ρίζες, πὺν δου-
λεύουν γιὰ τὸ δέντρο, χωρὶς νὰ βλέπουν ποτὲ τοῦ ἥλιου τὸ φῶς κι εἴμαστε καταδικα-
σμένοι, καταραμένοι νὰ στερηθοῦμε τὴ ζωογόνο δροσιὰ τῶν φύλλων. Καιρὸς ν' ἀνα-
σκουμπωθοῦμε. Σὲ λίγο θὰ εἴμαστε ληξιπρόθεσμοι. Ἐνα πολιτισμένο ἴδρυμα, ὅπου οἱ
ἀνύπαντρες μέλλουσες μητέρες θὰ θρίσκουν καταφυγὴ καὶ φροντίδα ἱεροκρυφίως,
ὅπου θὰ ἐμπιστεύονται τὰ παιδιὰ τους, μέχρη νὰ μπορέσουν νὰ σταθοῦν ὀρθιες, εἶναι
ἡ ἀπαρχὴ στὴν ἀλλαγὴ μιᾶς καταστροφικῆς νοοτροπίας μὲ ἡλικία πολλῶν αἰώνων, πὺν,
ἂν δὲν τὴ διαγράψουμε, θὰ μᾶς διαγράψει. Αὐριο κιόλας ἄς ξεκινήσει ὁ καθέννας ἀπὸ
μᾶς τὴν ἡμέρα του «τρέμοντας –μήπως σπάσει ἓνα λουλουδί, θίξει κάποιον ποντί– καὶ
σὲ δύσκολη θεοί, ἐξ αἰτίας του, δρεθεῖ ὁ Θεός». Καὶ θὰ ξανάρθουν τὰ χελιδόνια. Ἡ Με-
γάλη Μητέρα ξέρεῖ νὰ συγχωρεῖ.

Οὐρανία Πρίγκουρη

Γιὰ ποιούς λόγους δὲν «συνέπτυξαν» οἱ Φοίνικες τὴν Συλλαδικὴν Γραφὴν Σχόλιον στὴν ἀναφορὰ τοῦ κ. Π.Κ. Γεωργούντζου

1. Εἰσαγωγή

Ἀναφέρει ὁ σεβαστὸς δάσκαλος, Πρόεδρος τῆς Ἑταιρείας Ἑλλήνων Φιλολόγων καὶ ἐπίτιμος Πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους κ. Π.Κ. Γεωργούντζος στὰ ἄρθρα του («Δαυλός», τεύχη 142 καὶ 145), ὅτι οἱ Φοίνικες τὰ 70 ἕως 90 συλλαδικὰ στοιχεῖα συλλαδικοῦ συστήματος συνέπτυξαν εἰς 22 συλλαβογράμματα συμφώνου-φωνήεντος. Τὰ συλλαβογράμματα αὐτὰ ἀποτελοῦν τὸ λεγόμενον Φοινικικὸν ἀλφάβητον μὲ χρῆσιν συλλαδικήν. Κατ' ἄλλους συγγραφεῖς τὸ συνεπτυγμένον ἀλφάβητον εἶχε πότε μὲν συλλαδική, πότε δὲ φθογγική/συμφωνική χρῆσι. Ἐπὶ παραδείγματι τὸ β (Μπέθ) χρησιμοποιεῖται πρὸς ἀπόδοσιν τῶν συλλαβῶν βα, βε, βι, βο, βου ἀλλὰ καὶ τοῦ συμφώνου β καθ' ἑαυτοῦ.

Ἡ θεώρησις ὅτι τὸ ἐκ συμπτύξεως προερχόμενον ἀλφάβητον ἀποτελεῖ σύστημα εἴτε συλλαδικὸ εἴτε συμφωνοφθογγικὸ μὲ συλλαδική χρῆσι καὶ εἶναι Φοινικικῆς κατασκευῆς δὲν εὐσταθεῖ, ὥς κατωτέρω ἀναπτύσσεται.

2. Φύσις τοῦ Φοινικικοῦ ἀλφαβήτου. – Ἐρωτήματα – ἀπορίες

Καθοριστικὴ γιὰ τὴν «σύμπτυξι» ἀποτελεῖ προφανῶς ἡ προσέγγισις τοῦ τρόπου σκέψεως, ἀφοῦ ἡ σύμπτυξις εἶναι ἀποτέλεσμα σκέψεως καὶ ὄχι τύχης. Πράγματι, γιὰ νὰ συλλάβουν οἱ Φοίνικες, δηλαδὴ οἱ οὕτως εἰπεῖν «γραμματικοὶ» αὐτῶν, τὴν ιδέα τῆς συμπτύξεως ἐνὸς ἐκτεταμένου συλλαδικοῦ συστήματος, ὥστε νὰ προκύψῃ τὸ σύστημα τῶν 22 συμβόλων, ἀπαιτοῦνται δύο προϋποθέσεις.

Εἶναι λογικὸν, πρῶτην προϋπόθεσιν νὰ ἀποτελῇ ἡ ὑπαρξις συλλαδικοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον καὶ νὰ πρόκειται νὰ συμπτυχθῇ. Ἐδῶ σημειῶνω, ὅτι οἱ Φοίνικες, πρὶν θθάσουν στὴν ὑποτιθέμενη σύμπτυξι, προφανῶς ἐγνώριζαν τὴν Σφηνοειδῆ συλλαδικὴν γραφὴν, ἡ ὁποία, ὥς γνωστὸν, σημειώνει καὶ ἀποδίδει καὶ τὰ φωνήεντα.

Ἡ δευτέρα προϋπόθεσις ἀπαιτεῖ τὴν πλήρη κατανόησιν τῆς γλώσσης, ἡ ὁποία πρόκειται νὰ ἐκφρασθῇ μέσω τοῦ συμπτυχθέντος συλλαδικοῦ συστήματος. Ἡ σύμπτυξις δηλαδὴ προϋποθέτει τὴν δυνατότητα, ὅτι τὰ συλλαβογράμματα κάθε σειρᾶς δύνανται νὰ ἐκφραστοῦν κυρίως μέσω τοῦ βασικοῦ συμφώνου τῆς. Ἦτοι τὰ συλλαβογράμματα βα, βε, βι, βο, βου κ.λπ. χαρακτηρίζονται κυρίως διὰ τοῦ ἤχου τοῦ συμφώνου β, τῶν φωνηέντων μὴ ἀποτελούντων ἀξίαν λόγου νὰ ἀποδοθῇ φωνητικὴν μονάδα, ἄλλως ἢ σύμπτυξις εἶναι παράλογη. Δηλαδὴ τὸ σύμφωνον β ἀποτελεῖ βασικὴ φωνητικὴ μονάδα εἰς βάρος τῶν φωνηέντων α, ε, ι, ο, ου.

Ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἀντιθέτου, ἡ συνειδητὴ ἀπόρριψις τῆς φθογγικῆς ἀποδόσεως τῶν ἡδὴ γνωστῶν φωνηέντων καὶ ἡ ἀποβολὴ τούτων ἐκ τῆς γραφῆς πάλιν ἀναδεικνύει κατὰ τὸν καλῦτερον τρόπον, ὅτι τὸ σύμφωνον ἀποτελεῖ βασικὴ φωνητικὴ μονάδα εἰς βάρος τῶν φωνηέντων.

Ἐπομένως ἡ σύμπτυξις, ὥς σύστημα ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπουσιάζουν τὰ φωνήεντα, ἂν ἐπραγματοποιήθῃ, βασίζεται καὶ προϋποθέτει σαφῶς τὴν σύλληψιν τῆς ιδέας, ὅτι τὸ σύμφωνον ἀποτελεῖ βασικὴ φωνητικὴ μονάδα εἰς βάρος τῶν φωνηέντων.

Οἱ Φοίνικες ἐπομένως μὲ τὴν σύμπτυξιν σχεδὸν εἶχον κατακτήσει τὴν ιδέα τῆς ἀποδόσεως διακεκριμένης φωνητικῆς ἀξίας στὰ σύμφωνα. Ἄν δὲ συνεκτιμηθῇ, ὅτι ἡ τριφθογγία τῶν ριζῶν τῶν σημιτικῶν λέξεων ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ αὐτῶν καὶ ὅτι «...αἱ πλεῖστοι τῶν σημιτικῶν ριζῶν (ἐξαιρουμένων τῶν ἀντωνυμιῶν) ἀποτελοῦνται ἐκ τριῶν συμφώνων», τότε προφανῶς τὸ Φοινικικὸν ἀλφάβητον ἔχει καθαρῶς φθογγικὴν χρῆσιν καὶ ὄχι συλλαδικήν, ἀφοῦ τὰ «...σύμφωνα, ...εἰς τὰς σημιτικὰς γλώσσας... ἀποτελοῦν τὰ κύρια στοιχεῖα τῶν ριζῶν, ἐνῶ τὰ φωνήεντα ἔχουν ἀπλῶς τυ-

πικήν, μορφολογικήν σημασίαν...». Ἄλλωστε καὶ ἡ κατὰ περίστασιν χρῆσις τοῦ Φοινικικοῦ ἀλφαβήτου ὡς φθογγικοῦ συμφώνως πρὸς μερίδα ἐπιστημόνων ἀποτελεῖ καὶ τὴν ἀπόδειξιν ὅτι οἱ Φοῖνικες εἶχον κατακτήσει τὴν ἀπόδοσιν διακεκριμένης φθογγικῆς ἀξίας στὰ σύμφωνα, ἂν τὸ Φοινικικὸν ἀλφάβητον προέκυψεν ἐκ συμπτύξεως.

Ἡ σύγχρονος Ἀραβικὴ γλῶσσα, ἡ ὁποία εἶναι Σημιτικὴ, χρησιμοποιεῖ ἀπαραίτητως φωνήεντα εἴτε καθ' ὅλοκληρίαν εἴτε κατ' ἐπιλογὴν, τὰ ὁποῖα καὶ ὑπάρχουν στὸ ἀλφάβητό της. Ὅπου ἡ σύγχρονος Ἀραβικὴ παραλείπει τὰ φωνήεντα στὴν γραφὴ κάποιας λέξεως, αὐτὰ ἀνασυντίθενται κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ὑπάρχει ἡ ἐννοια εἰς τοὺς Ἀραβας, ὅτι τὰ συγκεκριμένα γράμματα ἀποτελοῦν συλλαβές, παρὰ μόνον ὅτι αὐτὰ εἶναι σύμφωνα καὶ ἀπλῶς ἔχουν παραλειφθῇ τὰ φωνήεντα.

Ὡς πρῶτο συμπέρασμα ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, ὅτι τὸ Φοινικικὸν ἀλφάβητο, ἂν ἔχει προκύψῃ ἐκ συμπτύξεως, εἶναι συμφωνοφθογγικὸ καὶ ὄχι συλλαβικόν.

Ἀλλὰ ἡ διαφωνία τῶν ἐρευνητῶν σχετικὰ μὲ τὴν χρῆσιν τοῦ Φοινικικοῦ ἀλφαβήτου ὡς φθογγικοῦ συμφωνικοῦ ἢ συλλαβικοῦ καὶ ἡ ἀνυπαρξία ἐξ αὐτοῦ τῶν φωνηέντων ἀποδεικνύει, ὅτι τὸ Φοινικικὸν ἀλφάβητον δὲν εἶναι «αὐτοδυνάμου» παραγωγῆς, διότι ἀνακύπτουν τὰ κατωτέρω ἐρωτήματα:

α. Ἐάν τοῦτο εἶναι συλλαβικόν, τότε προσαρμοζόμενο σὲ γλῶσσαν ποῦ χρησιμοποιεῖ συλλαβές καὶ ἄρα ἔχει καὶ φωνήεντα, αὐτὰ ὡς ὑπάρχοντα θὰ ἔπρεπε νὰ σημειώνονται, ἐνῶ ἀπουσιάζουν, ἂν καὶ ἦσαν γνωστά.

β. Ἐάν δὲ πάλιν ὑπῆρχεν ἀνάγκη διακεκριμένης παραστάσεως τῶν διαφορετικῶν συλλαβῶν βα, βε, βι, βο, βου, πρὸς τί ἡ σύμπτυξις καὶ ἀπόδοσις καὶ τῶν πέντε συλλαβῶν δι' ἑνὸς συμβόλου; Ἡ σύμπτυξις ἰσοδυναμεῖ μὲ πραγματικὸν στραγγαλισμὸν τῆς γλώσσης!

γ. Ἐάν δὲν εἶναι συλλαβικὸν ἀλλὰ συμφωνοφθογγικὸν μὲ συλλαβικὴ χρῆσις, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ ἀποδεκτὸν ὅτι εὐφυεῖς γραμματικοί, ὡς ὑποτίθενται αὐτοὶ τῶν Φοινίκων, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπέρριψαν τὸ πρὸ τῆς συμπτύξεως συλλαβικὸ σύστημα καὶ τὴν λογικὴν του, μετατρέποντάς το σὲ φθογγικόν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐμπλέκουν τὴν φθογγικὴν γραφὴν μὲ τὴν συλλαβικὴν τῆς χρῆσις; Ἡ ἄλλως τὴν μοναδικότητα τοῦ φθόγγου μὲ τὴν δυαδικότητα τῆς συλλαβῆς;

δ. Ἐάν τοῦτο εἶναι συμφωνοφθογγικόν, προσαρμοζόμενο στὴν τριφθογγίαν τῶν ριζῶν τῆς Σημιτικῆς Φοινικικῆς γλώσσης, πάλιν θὰ ἔπρεπε νὰ περιέχῃ φωνήεντα, ἀφοῦ ἀφ' ἑνὸς μὲν αὐτὰ ἦσαν γνωστά, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἶναι ἀπαραίτητα μορφολογικὰ στοιχεῖα, ὡς συμβαίνει καὶ μὲ τὴν ἀπόδοσιν τῶν συγχρόνων σημιτικῶν γλωσσῶν. Ἐάν ἦσαν αὐτοδύναμοι κατασκευασταὶ ἐπομένως τοῦ φθόγγου τῶν συμφώνων, εἰς τί θὰ τοὺς ἐμπόδιζε καὶ ἡ παράστασις τῶν φωνηέντων; Ἀντὶ τῶν 22 συμφώνων μὲ τὴν προσθήκην τῶν φωνηέντων θὰ ἐγίνοντο 27 γράμματα, πολὺ ὀλιγότερα ἀπὸ τὰ 90 τῆς συλλαβικῆς γραφῆς. Ἐδῶ θέλω νὰ προσθέσω, ὅτι ἡ Σφηνοειδὴς γραφὴ, Σουμεριακῆς κατασκευῆς, προωρισμένη νὰ ἐκφράσῃ γλῶσσαν μὴ Σημιτικὴν (οἱ Σουμεριοὶ δὲν ἦσαν Σημίται), τὴν ὁποία ἐδανείσθησαν καὶ ἐχρησιμοποιοῦν οἱ Σημίται, ἦτο ἀτελέστερο συλλαβικὸν σύστημα ἀπὸ ἐκεῖνο τῆς ΓΓΒ. Ἐπομένως τὰ 27 φθογγικὰ γράμματα μὲ τὴν προσθήκην τῶν φωνηέντων ἦσαν ἓνα γρήγορον καὶ εὐχρηστον σύστημα κατὰ πολὺ ἀνώτερον τῆς προηγουμένης Σφηνοειδοῦς μὲ τὰ 90 καὶ πλέον σύμβολα, ὥστε ἡ οἰκονομία τῶν 5 συμβόλων γιὰ τὰ φωνήεντα νὰ εἶναι ἄνευ ἀντικειμένου.

ε. Ἐπειδὴ τὸ ἐν χρήσει συλλαβικὸν σύστημα στὴν περιοχὴ ἦτο τὸ σφηνοειδές, λογικὸν θὰ ἦτο τὸ συνεπτυγμένον Φοινικικὸν ἀλφάβητον νὰ ἔχῃ Σφηνοειδῆ χαρακτηριστὰ καὶ ὄχι Γραμμικόν, ὡς ἔχει.

Ϛ. Ἀρκετὰ ἐκ τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου περιέχονται στὴν ΓΓΒ. Μήπως οἱ Φοῖνικες ἐχρησιμοποιοῦσαν τελικῶς πρὸ τῆς συμπτύξεως τὴν ΓΓΒ καὶ ὄχι τὴν Σφηνοειδῆ; Ἀλλὰ τότε μήπως δὲν ἦσαν Φοῖνικες;!

Ὅλες οἱ ἀνωτέρω ἀντιφάσεις καὶ ἀπορίες αἰρονται διὰ μιᾶς, ἂν δεχθῶμε ὅτι τὸ Φοινικικὸν ἀλφάβητον ἐξεπέμφθη καὶ ἐγκατεβίωσεν εἰς τὴν Φοινίκην, ὡς κατωτέρω ἀναπτύσσεται, ἐξ Ἑλλάδος, ὅπου τὸ ποιοτικῶς τέλειον Ἑλληνικὸν φθογγικὸν ἀλφά-

δητον, περιέχον σύμφωνα και φωνήεντα, μετετράπη μερικώς ὑπὸ τῶν Φοινίκων, μετὴν τοποθέτησιν εἰς τὴν θέσιν τῶν φωνηέντων συμφώνων, ὡς ἀπαιτοῦσε ἡ Φοινικικὴ γλῶσσα.

3. Συμμετοχὴ τῶν Ἑλλήνων στὴν δημιουργία φθογγικοῦ ἀλφαβήτου

Ὡς ἀνωτέρω ἀνεφέρθη, τὸ Φοινικικὸν ἀλφάβητον, ἂν ἀποτελῇ προῖον συμπτύξεως, τότε εἶναι φθογγικόν. Ἡ προσθήκη τῶν φωνηέντων ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ὡς ὑποστηρίζεται, περιορίζει τὴν προσφορὰ τῶν τελευταίων στὴν βελτίωσιν καὶ διάδοσιν τοῦ Φοινικικοῦ ἀλφαβήτου, διότι τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς τελείας ἀναλυτικῆς γραφῆς, ὡς ἦτο καὶ εἶναι τὸ ἐν χρήσει ἀλφάβητον, ἀποτελεῖ κυρίως ἡ ἀπόδοσις διακεκριμένης φωνητικῆς ἀξίας εἰς τὰ σύμφωνα, ἀφοῦ τὰ φωνήεντα ἦσαν ἤδη γνωστά. Ἐπειδὴ δὲ ἡ γνώσις τοῦ Φοινικικοῦ ἀλφαβήτου ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων δὲν θὰ ἐγένετο τυχαίως, ἀλλὰ σὲ κέντρα ἀποφάσεων μεταξὺ εἰδικῶν, προφανῶς οἱ Ἕλληνες μαζί με τὰ συμφωνογράμματα θὰ ἐδιδάσκοντο καὶ τὴν «ιδέα» τοῦ φθόγγου.

Συνεπῶς τυχόν ὑπαρξίς τοῦ συνεπτυγμένου Φοινικικοῦ ἀλφαβήτου οὐσιαστικῶς περιορίζει τὴν προσφορὰ τῶν Ἑλλήνων σημαντικῶς καὶ μόνον στὴν ἀπλὴ φωνητικὴ καὶ ποιοτικὴ βελτίωσιν τοῦ υἱοθετηθέντος συστήματος γραφῆς, μετὴν προσθήκῃ τῶν ἤδη γνωστών σ' αὐτοὺς φωνηέντων.

4. Ἡ παραγωγὴ τοῦ φθογγικοῦ ἀλφαβήτου ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων

Ἡ ὅλη παράδοσις τῆς γραφῆς στὸν Ἑλλαδικὸν χῶρον σαφῶς καὶ συνεχῶς διαρθρωμένη ὑπὸ τῆς Εἰκονογραφικῆς, Ἱερογλυφικῆς, Συλλαβικῶν ΓΓΑ, ΓΓΒ, ὁδηγεῖ γιὰ πολλοὺς λόγους στὴν ἀπευθείας διάσπασιν τοῦ συλλαβογράμματος καὶ στὴν ἐξ αὐτοῦ ἄμεσον ἐξαγωγήν τοῦ συμφώνου ὡς ἀνεξαρτήτου καὶ αὐθυπάρκτου φθόγγου, παραλλήλως μετὰ τὰ ὑπάρχοντα φωνήεντα τῶν συλλαβικῶν ΓΓΑ, ΓΓΒ, ὥστε τὸ ἀπ' εὐθείας προκύπτον ἀλφάβητον νὰ εἶναι ποιοτικῶς τέλειον, περιέχον ἀπ' ἀρχῆς σύμφωνα καὶ φωνήεντα, χωρὶς τὴν βοήθειαν τοῦ κακῶς νοουμένου συνεπτυγμένου συλλαβικοῦ ἢ ποιοτικῶς ἡμιτελοῦς συμφωνοφθογγικοῦ Φοινικικοῦ ἀλφαβήτου.

Ἡ αὐτοδύναμος παραγωγὴ τοῦ ποιοτικῶς τελείου φθογγικοῦ ἀλφαβήτου ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀπαντᾷ εἰς τὸ ἐρώτημα τῆς ἀνυπαρξίας τῶν φωνηέντων εἰς τὸ Φοινικικὸν ἀλφάβητον διὰ μετατροπῆς τῶν φωνηέντων τοῦ Ἑλληνικοῦ σὲ Φοινικικά σύμφωνα, ὡς προανεφέρθη.

Ἡ μὴ δημιουργία ὑπὸ τῶν Φοινίκων καὶ φωνηέντων εἶναι συνεπὴς πρὸς τὴν ἀπουσίαν ἀπὸ αὐτοὺς γραμματικῆς καὶ φιλολογικῆς παραδόσεως. Ἐπομένως ἕνα κατ' ἀντιγραφὴν ἀτελὲς συμφωνικόν, ἀλλὰ εὐχρηστότερον λόγω μικροῦ ἀριθμοῦ συμβόλων ἀλφάβητον εἶναι προτιμότερον ἀπὸ ἕνα ἐκτεταμένο καὶ κακῆς ποιότητος συλλαβικὸν σύστημα ὡς τὸ Σφηνοειδὲς (ἐν συγκρίσει μετὰ τὶς Ἑλληνικὰς ΓΓΑ, ΓΓΒ), προκειμένου μάλιστα νὰ ἀποδοθοῦν λογαριασμοὶ καὶ διοικητικὰ ἐγγραφα, ὡς εἶχον ἀνάγκην οἱ Φοίνικες καὶ ὄχι λογοτεχνικά ἢ ἐπιστημονικά ἔργα, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε εἰς αὐτοὺς ὑπῆρξαν.

5. Τελικὸν συμπέρασμα

Ὡς ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη:

Α. Τὸ τέλειον ποιοτικῶς φθογγικὸν ἀλφάβητον προκύπτει αὐτοδύναμος ἀπὸ τὴν τεκμηριωμένην καὶ ἀναντίρρητον μαρτυρουμένην γραπτὴν παράδοσιν τοῦ Ἑλλαδικοῦ χώρου.

Β. Τὸ λεγόμενον συνεπτυγμένον συλλαβικόν ἢ συμφωνοφθογγικόν ἢ φθογγικὸν συλλαβικὸν Φοινικικὸν ἀλφάβητον ἀποτελεῖ περιορισμένη μετατροπὴ καὶ ἀντιγραφὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου.

Ἐπὶ τοῦ τόσο ἐνδιαφέροντος ὅμως θέματος καὶ εἰδικῶς ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τοῦ φθογγικοῦ ἀλφαβήτου ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων θὰ ἐπανέλθω.

Βασίλειος Κατσιαδράμης

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΜΑΡΜΑΤΣΟΥΡΗΣ

Τότε τοὺς λέγαν Ἀγριᾶνες

Τότε τοὺς λέγαν Ἀγριᾶνες,
καὶ πολεμοῦσαν στὸ πλευρὸ τοῦ Ἀλέξανδρου
ἄλλοτε κατὰ Τριβαλλῶν καὶ Γετῶν
κι ἄλλοτε κυνηγώντας τοὺς Ἰλλυριοὺς
μέχρι τὸν Ἰστρο.

Τότε τοὺς λέγαν Ἀγριᾶνες,
καὶ πέρναγαν μαχόμενοι τὸ Γρανικό,
«πεντακόσιοι ἀκοντισταὶ ὑπὸ τὸν Φιλῶταν».

Τότε τοὺς λέγαν Ἀγριᾶνες,
πολιορκοῦσαν τὴν Ἀλικαρνασσό,
πολεμοῦσαν στήν Ἰσοὸ
κι ἐπαιρναν μέρος στήν κατάληψη
τῆς Σιδώνας καὶ τῆς Τύρου.

Τότε τοὺς λέγαν Ἀγριᾶνες,
καὶ ἱππεῖς - τοξότες - ἀκοντιστές
μάχονταν στὰ Γαυγάμηλα, στὰ Ἐκδάτανα,
στήν Ὑρκανία καὶ στήν Ἀραχωσία,
στὸν Ἰνδικὸ Καύκασο,
στὴ Βακτρία καὶ στὴ Σογδιανή,
στήν Ἀορνο Πέτρα καὶ στὴ Νύσα,
πάνω στὰ ἴχνη –ἀπὸ κισσούς– τοῦ Διόνυσου.

Τότε τοὺς λέγαν Ἀγριᾶνες,
καὶ πέρναγαν μαχόμενοι τὸν Ὑδάσπη καὶ τὸν Ὑφασι.

Τώρα τοὺς ὀνομάζουν «Πομάκους»,
κι ἀνάξιες ἡγεσίες τοὺς χάρισαν
λόγω θρησκευτικῆς τυφλώσεως
στοὺς ...ἀπογόνους τοῦ Ὁρχάν.

Σημείωση: τουρκικὰ πομάκ = ἄγριος, ἀλλὰ καὶ ἀπόμαχος - ἀπόμακος - πόμακος - Πομάκος (δὲς καὶ «Δαυλὸν» τ. 114, Ἰούνιος 1991, σελ. 6614).

Δὲν ὑπάρχει παρὸν καὶ μέλλον γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἂν δὲν ξέριη τὸ παρελθόν της. Ὁ «Δαυλὸς» ἀγωνίζεται νὰ τὸ ἀνασύρη κάτω ἀπὸ τὸν ὄγκο τοῦ ψεύδους καὶ τῆς λησμονιᾶς καὶ νὰ τὸ ἀναστηλώσῃ. Ἀξίζει καὶ εἶναι σὺμφέρον τοῦ καθενός, Ἕλληνας ἢ μὴ, νὰ συμπαρασταθῇ στὸν σκληρὸν αὐτὸν ἀγῶνα.

*Φεγγαράκι μου λαμπρό,
φέγγε μου να περπατώ,
να πηγαίνω στο σχολειό,
να μαθαίνω γράμματα·
γράμματα, σπουδάματα,
του Θεού τὰ πράματα.*

Εἰς τό «Κρυφό Σχολειό» κατά τὸν μῦθον ἢ τὸν λόγον, ὅστις μᾶλλον προέκυψεν ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ καταχωρηθέντος ἀνωτέρω δημοτικοῦ στιχουργήματος, κατέφευγον κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκικῆς δουλείας οἱ Ἑλληνόπαιδες, διὰ νὰ μάθουν τὰ πρῶτα γράμματα. Κατὰ τὸ στιχουργημα τοῦτο ὁ μικρὸς μαθητὴς παρακαλεῖ τὴν σελήνην νὰ φέγγῃ εἰς αὐτόν, διὰ νὰ πηγαίνει εἰς τὸ σχολεῖον. Τοῦτο, διότι προφανῶς οὗτος εἶχε δυσκολίας, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς αὐτό, διότι ἐπήγαινε τὴν νύκτα καὶ διότι αὐτὸ εὐρίσκετο εἰς ἀπόμερον καὶ μακρυνὸν διὰ τὴν ἡλικίαν του τόπον καὶ ἀσφαλῶς ὁ δρόμος ἦτο δύσβατος. Κατὰ τὸ στιχουργημα ἡ αἰθρία εἶναι δεδομένη καὶ ὁ μικρὸς μαθητὴς παρασυρόμενος ἀπὸ τὴν ὑπάρχουσαν παρουσίαν αὐτῆς θεωρεῖ, ὅτι καὶ ἡ σελήνη εἶναι σταθερὰ καὶ κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ φωτὸς αὐτῆς καὶ κατὰ χρόνον καὶ εἰς πάντα χρόνον καὶ εἰς πᾶσαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους χύνει τὴν νύκτα ἅπλετον τὸ φῶς τῆς.

Τὸ πάντοτε παρὸν φῶς τῆς σελήνης, πάντοτε κατὰ τὸ στιχουργημα, καὶ τὸ ὅλον, ὡς προκύπτει ἐξ αὐτοῦ, σκηνικὸν μαρτυροῦν εὐγλωττως, ὅτι τὸ τοπίον ἔνθα εὐρίσκετο τὸ «Κρυφό Σχολειό» δὲν ἦτο ἄλλο, παρὰ τὸ τοπίον τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν. Εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν ἡ αἰθρία εἶναι πάντοτε παροῦσα καὶ τὸ «φεγγάρι εἶναι λαμπρό». Εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν ἡ δουλεία ὑπῆρξε ὑπὲρ πάντα ἄλλον Ἑλληνικὸν τόπον σκληρά. Εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν οὐδὲν σχολεῖον, οὔτε μικρὸν οὔτε μεγάλο, ἰδρύθη κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν. Εἶναι τοῦτο τυχαῖον; Μήπως ἐκτὸς τῶν Τούρκων διοικητῶν, οἵτινες ὑπῆρξαν ἰδιαιτέρως σκληροὶ, ὡς λόγου χάριν ὁ Χατζῆ Ἀλῆς Καραχασικῆς Μπέης, ὑπῆρξε καὶ τις ἄλλος λόγος;

Ἰδοῦ. Καθὼς ὁ μικρὸς μαθητὴς κατὰ τὸ στιχουργημα ὑψώνει τὸ πρόσωπόν του πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ παρακαλεῖ τὴν σελήνην νὰ φέγγῃ εἰς αὐτόν, διὰ νὰ πηγαίνει τὴν νύκτα εἰς τὸ σχολεῖον, διὰ νὰ μαθαίνει γράμματα, σπεύδει ἀμέσως νὰ δώσῃ τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι τὰ γράμματα ποὺ θὰ μαθαίνει δὲν θὰ περιέχουν τι τὸ ἀνεπίτρεπτον. Δὲν θὰ μαθαίνει ὁ μαθητὴς διὰ τὴν μεγάλην πατρίδα οὔτε διὰ τὰ κατορθώματα τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ προγόνων, ἀλλὰ τὰ γράμματα, ὅπου θὰ μαθαίνει, θὰ εἶναι σπουδάγματα καὶ τοῦ Θεοῦ τὰ πράγματα. Ἐξυπακούεται βεβαίως, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι ὁ Θεὸς τῶν Ἑλλήνων.

Διατὶ ἄραγε ὁ μικρὸς μαθητὴς σπεύδει κατὰ τὸ στιχουργημα νὰ δώσῃ τὴν διαβεβαίωσιν αὐτῇ; Διαισθάνεται ἴσως οὗτος, ὅτι, καθὼς ἀφήνει τὴν πόλιν, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον τὴν νύκτα, κάποιοι ἄνθρωποι ἐλλοχεύοντες εἰς τὸν δρόμον του τὸν παρακολουθοῦν ἢ καὶ μέσα εἰς τὴν πόλιν καθήμενοι λογίζονται κακὰ περὶ αὐτοῦ; Μήπως παρακολουθοῦν ἀκόμη καὶ αὐτὸ τὸ διάδημά του πρὸς τὴν σελήνην; Ἄν ὁ μικρὸς μαθητὴς δὲν διαισθάνεται τοῦτο, ἀσφαλῶς τὸ διαισθάνεται ὁ στιχουργός, ὅστις σπεύδει νὰ τὸν προστατεύσῃ. Σπεύδει νὰ τὸν προστατεύσῃ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οἵτινες ἐσαρκακώθησαν μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν ὁσῶν αὐτῶν ἀπὸ τὴν νόσον ἐκείνην, ἣτις ὀνομάζεται μισαλλοδοξία καὶ κατατρύχονται ἀπὸ τὸν φόβον, μὴ τυχόν ἀπὸ τὰ γράμματα, ἔστω καὶ αὐτὰ τὰ ὀλίγα, ἂν τὰ μαθαίνουν οἱ ἑλληνόπαιδες, ἀναδιώσῃ ἢ ἐπάρατος «εἰδωλολατρεῖα». Τοιαῦτα περίπου συνδέσινον κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ζοφερῆς τουρκικῆς δουλείας εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν.

Ἄς ἔλθωμεν ὁμως εἰς μίαν ἡμέραν, ἣτις ἀνέτειλε κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ζοφερᾶς αὐτῆς ἐποχῆς εἰς μίαν ἄλλην πόλιν. Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἰδοῦ λοιπὸν ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐδόσαν ἀνὰ τὰς ρύμας καὶ τὰς ἀγνιὰς, ὅτι κάλλιον ἔχομεν ἰδεῖν ἐν μέσῳ τῆς πόλεως ταύτης φακίολιον Τουρκικὸν παρὰ τιά-

ραν παπικήν, εἶδον τοῦτο πραγματοποιούμενον τὴν 29ην Μαΐου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1453. Καὶ εἶδον τότε οὗτοι τοὺς εἰσελθόντας εἰς τὴν Πόλιν βαρβάρους, νὰ θραύουν διὰ σιδηρῶν ράβδων καὶ πελέκεων τὰς θύρας ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν οἰκιῶν, νὰ σφάζουν τοὺς ἄνδρας καὶ νὰ σύρουν τὰς γυναῖκας πρὸς πώλησιν αὐτῶν ἢ πρὸς ἐγκλεισμόν εἰς πρώην μοναστήρια, τὰ ὁποῖα, ἀφοῦ κατεσφάγησαν οἱ εἰς αὐτὰ μονάζοντες μοναχοί, μετετράπησαν εἰς πορνεῖα.

Ποῖοι ὅμως ἦσαν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐβόων τὴν ὥς ἄνω ἐπωδὸν καὶ προσεπάθουν διὰ παντός τρόπου νὰ πειθαναγκάσουν τὸν λαὸν νὰ ἐνστερνισθῇ τὴν ἐπωδὸν ταύτην, ἀντὶ νὰ παροτρύνουν αὐτὸν νὰ λάβῃ τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ ἐχθροῦ; Οὗτοι ἦσαν οἱ ἄνθρωποι οἱ δουλεύοντες εἰς τὸν ἀλαζόνα Κύριον. Αὐτὸν τὸν Ἀσιάτην. Αὐτὸν τὸν ἄσωτον υἱόν, ὅστις ἤλθε τὸ πάλαι ἐκ τῆς ἐρήμου καὶ ἐξουθένωσε διὰ τῆς ἀφορήτου φλυαρίας αὐτοῦ τὸν εἰς ἐκάστην περιοχὴν ὑπάρχοντα λαὸν εἰς ὅλον τὸν περιμεσογειακὸν χώρον ὡς καὶ μέρος τῶν εὐ ἐχόντων μελῶν ἐκάστης κατὰ τόπον κοινωνίας. Αὐτόν, ὅστις κατέστη διὰ τῶν τραγικῶν λαθῶν τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου ὁ Μέγας Δεσπότης. Αὐτόν, ὅστις ἔκτοτε ὑπηγόρευε ὅ,τι ἂν ἐβούλετο εἰς τοὺς αὐτοκράτορας τῶν Ρωμαίων, οἵτινες τύποις θὰ εἶναι πλέον Ρωμαῖοι αὐτοκράτορες, διότι ἔχουν ἤδη ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἰουλιανοῦ καταστῇ Ἐβραϊκοκρατούμενοι δεσπότης τῆς χρονικῆς περιόδου ἐκείνης, ἣν ἡ Ἱστορία ὠνόμασε Βυζαντινὴν ἐποχὴν ἢ Βυζαντινὴν αὐτοκρατορίαν, 363-1453. Αὐτός, ὅστις ἐξοκέιλας νῦν ἔτι περισσότερον ἐπέζητει πρὸ πολλοῦ καιροῦ ἰδεῖν τὸ τέλος τῆς αὐτοκρατορίας ταύτης. Διὰ τί ἄραγε;

Εἰς αὐτὸν ἀνήκον οἱ ἄνθρωποι οἱ βοῶντες τὴν ὥς ἄνω ἐπωδὸν, οἱ προσηλυτίζοντες τὸν λαόν, οἱ ἀναθεματίζοντες τὸν τελευταῖον αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον τὸν Παλαιολόγον. Οἱ προφητεύοντες ὅτι εἶναι θέλημα τοῦ Θεοῦ ἢ πόλις νὰ τουρκέσῃ. Εἶδεν ὅμως μετ' ἐκπλήξεως μεγάλης καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Μέγας Δεσπότης τὴν ἡμέραν ἐκείνην, τὴν 29ην Μαΐου 1453. Ἀλλὰ καὶ τὰς ἡμέρας, αἱ μετὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἠκολούθησαν, ὅτι, ἀντὶ νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ νέου Κυρίου ὅσα τὸ πάλαι ἔλαβε ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον τὸν Α', ἴσως

δὲ καὶ πλείονα, καθ' ὅτι ὁ νέος Κύριος δὲν ἦτο Ρωμαῖος, ἀλλ' ἦτο Ἀσιάτης, καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου θὰ ἡγνώνει αὐτόν, ὡς ἐνόμιζεν, ὡς ἂν συντοπίτης αὐτοῦ, ἐντούτοις εἶδεν ὅτι κατέστη καὶ αὐτὸς δοῦλος, «ραγιαῖς Σουλτάνου». Καὶ ἂν οὗτος δὲν κατέστη δοῦλος μὲ τὴν ἐννοίαν ἣν ὁ νέος Κύριος ἡγνώνει τὸν κατακτηθέντα ὑπ' αὐτοῦ λαόν, κατέστη ὑπάλληλος.

Οὕτω θὰ ἴδῃ οὗτος τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον νὰ μεταφέρεται ἄλλοτε ἐδῶ καὶ ἄλλοτε ἐκεῖ δι' ἐνὸς μόνων νεύματος τοῦ νέου Κυρίου· καὶ θὰ ἴδῃ ἱερεῖς σφαζομένους καὶ πατριάρχας τὴν μίαν ἡμέραν νὰ ἀνέρχονται εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον καὶ τὴν ἄλλην νὰ ἐκπίπτουν τοῦ πατριαρχικοῦ ἀξιώματος καὶ νὰ ἀπαγχονίζονται· καὶ θὰ ἴδῃ ἑαυτὸν νὰ παραμείνῃ μὲν, τῇ θελήσει τοῦ Σουλτάνου, ὁ ἀλαζὼν Κύριος διὰ τὸν λαόν, ἀλλὰ διὰ τὸν Σουλτάνον θὰ εἶναι ὁ ἐπὶ ποινῇ ἀποκοπῆς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπιφορτισμένος ὑπάλληλος, ἵνα πειθαναγκάσῃ τὸν λαόν, ἵνα ἀποδέχεται τὴν δουλείαν τελῶν ἐν ἀπραξίᾳ. Ἐντούτοις «πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ Σουλτάνου», ὑψηλὴ ἐπιταγὴ παρεχώρησεν εἰς τὸν ἀλαζόνα Κύριον προνόμια.

Διὰ τί ἄραγε; Ἦτο τοῦτο ἡ ἀμοιβὴ τοῦ Σουλτάνου διὰ τοὺς βοῶντας «κάλιον ἔχομεν ἰδεῖν φακίολιον ἐν τῇ πόλει ταύτῃ»; Ἦτο ἡ ἀμοιβὴ διὰ τοὺς βοήσαντας κατὰ τὴν κρίσιμον ὥραν τῆς μάχης εἰς ὅλον τὸν περίγυρον τοῦ τεῖχους «ἐάλω ἢ πόλις»; Ἦτο ἡ ἀμοιβὴ δι' ἀμφοτέρα ταῦτα καὶ ἄλλα ἢ ἦσαν ἄλλοι λόγοι; Τοῦτο δὲν εἶναι πλήρως διασαφηνισμένον. Δὲν εἶναι ἐπίσης πλήρως διασαφηνισμένον, ποῖα ἦσαν τὰ προνόμια, ἅτινα παρεχωρήθησαν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο δὲν ἔχει θεαίως καὶ μεγάλην σημασίαν. Πάντως ὁ διορισθεὶς ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου ὀλίγον καιρὸν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Πόλεως πατριάρχης Γεννάδιος Σχολάριος κατῴρθωσε διὰ διαθημάτων αὐτοῦ, ἴσως καὶ διὰ παραστάσεων ταπεινῇ ἱεσίᾳ, νὰ διατηρήσῃ ἀνοικτὴν τὴν ὀνομαζομένην φιλοσοφικὴν σχολὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου τεκμαίρεται, εἶναι δὲ καὶ ἐκ τῆς πράξεως προφανές, ὅτι ὁ κληρὸς ἔλαβε τὸ προνόμιον τοῦ ιδρύειν κατόπιν ἀδείας σχολεῖα μικρὰ καὶ μεγάλα διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν

οργάνων. Τὰ ἰδρυθέντα ὁμῶς σχολεῖα κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν, ἰδίως τὰ μεγάλα σχολεῖα, τηρηθέντων ἀσφαλῶς ὑπὸ ἐποψίν τυπῶν τῶν ἀνωτέρω, ἰδρύθησαν ἐπὶ τῇ καταβολῇ μεγάλων χρηματικῶν ποσῶν πρὸς τὸ Τουρκικὸν κράτος τόσον κατὰ τὴν ἰδρυσιν ἑνὸς ἐκάστου, ὅσον καὶ κατὰ τὴν λειτουργίαν. Τοῦτο εἶναι καὶ ὁ κυριώτερος λόγος, ὅπου τὰ μεγάλα σχολεῖα ἐβράδυναν νὰ ἔλθουν. Ἦλθον δὲ ταῦτα ἅμα τῇ ἀναζωογονήσει καὶ ἐκ νέου ἀναπτύξει καὶ ἐν τῷ Τουρκικῷ κράτει τῶν Ἑλληνικῶν κοινοτήτων. Ἀπὸ ἐκεῖ προέκυψε καὶ ἡ βούλησις τοῦ ἔχειν τοὺς Ἑλληνόπαιδας σχολεῖα, ὡς καὶ ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον οἰκονομικὴ δυνατότης τῶν Ἑλλήνων καταβολῆς πρὸς τὸ Τουρκικὸν κράτος τῶν μεγάλων χρηματικῶν ποσῶν διὰ τὴν ἰδρυσιν καὶ λειτουργίαν τῶν σχολείων.

Ποῖαι ἦσαν αἱ Ἑλληνικαὶ κοινότητες; Οἱ Ἕλληνες κατὰ τὸν μακρὸν βίον τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους ἐτέλουν ἐν διωγμῷ. Ὁ διωγμὸς ἦτο ἄλλοτε φανερός, ὡς ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων Θεοδοσίου καὶ Ἰουστινιανοῦ κ.ἄ., καὶ ἄλλοτε ἀφανής. Ἡ αἰτία διὰ τοῦτο ἦτο, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐπέμενον εἰς τὴν τηρησιν τῶν πατρίων. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου οὗτοι ἀπεκαλοῦντο «ἐθνικοὶ» (ἡ ὀνομασία ἦτο Ἑδραικῆς προελεύσεως Μακ. Β' 1-3) ἢ «εἰδωλολάτραι». Δὲν ἐστρατεύοντο, διότι δὲν ἐνέπνεον ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν Ἀσιατὴν ἐπικυρίαρχον, καὶ τὸ κράτος κατὰ τοὺς μετὰ τὸν Ἰουστινιανὸν χρόνους ἔδωκε κίνητρα εἰς τοὺς ἐν τῇ Βαλκανικῇ νομάδας, ὅπως οὗτοι κατέρχωνται μετὰ τῶν ποιμνίων αὐτῶν εἰς τὸν Ἑλλαδικὸν χώρον. Τοῦτο, ἵνα ἀλλοιωθῇ ἡ σύνθεσις τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἐκλείψῃ ἡ ἐπάρατος «εἰδωλολατρεία»! Οἱ Ἕλληνες τότε συνεκεντρώθησαν εἰς μικράς, ἀλλὰ πολλὰς καὶ διασπάρτους εἰς ὅλην τὴν κυρίως Ἑλλάδα, κωμοπόλεις. Αἱ κωμοπόλεις αὐταὶ συνεστήθησαν κατὰ κανόνα εἰς τόπους ὀρεινοὺς ἢ ἡμιορεινοὺς, ἐνῶ οἱ εἰσελθόντες κατέλαβον πεδινὰς ἐκτάσεις, διὸ καὶ ἀνέμιχθησαν μὲ τοὺς Ἕλληνας. Ἐκεῖ, εἰς τὰς κωμοπόλεις, διετηρήθη ἄθικτος ἡ Ἑλληνικὴ ὁμιλία καὶ ὅ,τι τὸ Ἑλληνικὸν ἦτο δυνατόν νὰ διατηρηθῇ. Ἐκεῖ ἐδημιουργήθη ἡ ἀνεπαισθήτως λειτουργοῦσα δύναμις ἐκείνη, ἥτις ἀφωμόωσε πᾶν ἑτερόκλητον στοιχεῖον, ὅπερ εἰσῆλθε κατὰ καιροὺς εἰς τὸν Ἑλληνικὸν χώρον. Αἱ κω-

μοπόλεις αὐταὶ ἦσαν, τηρουμένων πάντοτε τῶν ἀναλογιῶν, κάτι παρόμοιον μὲ τὰς ἐν Ἰταλίᾳ ἀναπτυχθεῖσας κατὰ τὸν 8ον αἰῶνα πόλεις, αἱ ὁποῖαι ἔπαιξαν τὸν κύριον ρόλον εἰς τὸ νὰ ἔλθῃ ἀργότερον ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, ἥτις ὠνομάσθη Ἀναγέννησις. Βεβαίως εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀνεπτύχθησαν ἰσχυραὶ πόλεις, ὡς ἡ Βενετία, ἡ Πίζα, ἡ Φλωρεντία κ.π.ἄ., ὡς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἀνεβίωσεν ἐκεῖ ἡ πόλις-κράτος τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ συνθήκαι ἦσαν διαφορετικαί, ὑπῆρχεν ἄλλωστε τὸ μέγα καὶ ἀδυσώπητον κράτος. Ὡς ἐκ τούτου ἐν Ἑλλάδι ἀνεπτύχθη πλῆθος πολικῶν, τὰ «κεφαλοχώρια», ὡς ἄλλως αὐταὶ ὠνομάσθησαν. Κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν αἱ κωμοπόλεις αὐταὶ ἐπέζησαν μὲν, ἀλλὰ ἔμειναν ἐν ἀφανείᾳ ἐπὶ πολὺν χρόνον.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁμῶς ἤρχισαν νὰ ἐξέρχωνται τῆς ἀφανείας, καὶ διὰ τῆς προσφορᾶς χρημάτων πρὸς τοὺς κατὰ τόπους Τούρκους διοικητὰς ἢ πρὸς τὴν κεντρικὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν ἡγόραζον ἀδείας κατασκευῆς καὶ ἐμπορίας διαφόρων ἀντικειμένων, ὡς ὑφαντῶν χειροποιήτων, χαλκίων σκευῶν, χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν κοσμημάτων κ.ἄ. Παρὰ τὴν ἰσχυρίαν μὲ τὰς κωμοπόλεις ἰδρύθησαν καὶ πολλοὶ συνεταίρισμοί, ὡς τὸ κοινὸν τῶν Ἀμπελακίων, τοῦ Μελενίκου κ.ἄ., ἀλλὰ καὶ ἐνώσεις χωρῶν εἰς κοινὰ ἔλαβον χώραν, ἀναπτυχθεῖσων ταυτοχρόνως καὶ τῶν μεγαλυτέρων πόλεων ὡς αἱ Πάτραι, ἡ Ἄρτα, τὰ Ἰωάννινα, ἡ Θεσσαλονίκη κ.ἄ. Ταῦτα πάντα, διατηροῦσης τὸν πρῶτον ρόλον πάντοτε τῆς κωμοπόλεως, συνετέλεσαν εἰς τὴν διάσωσιν παντὸς ὅ,τι διεσώθη Ἑλληνικὸν καὶ κατὰ τὴν Βυζαντινὴν ἐποχὴν καὶ κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν. Ἰδοὺ λοιπὸν καὶ τὰ σχολεῖα, ὅτι ἰδρύθησαν καὶ αὐτὰ διὰ προσφορᾶς χρημάτων. Πολλοὶ Ἕλληνες τότε προερχόμενοι ἐκ τῶν πολικῶν αὐτῶν ἐνεδύθησαν τὸν μέλανα μανδύαν τοῦ κληρικοῦ ἢ τοῦ μοναχοῦ πρὸς κάλυψιν ἑαυτῶν ἀπὸ τῶν ὁμμάτων τῶν Ἀσιατῶν, τῶν χριστιανῶν καὶ τῶν Τούρκων, διὰ νὰ δύνανται νὰ δροῦν εἰς κατωκλήμενους χώρους. Εἰς ἐξ αὐτῶν ἦτο ὁ ἔθνομάρτυς Κοσμάς ὁ Αἰτωλός. Ἄλλοι πάλιν ἐνδεδυμένοι τὸν μέλανα μανδύαν, προσῆλθον καὶ ἐπήνδρωσαν τὰ σχολεῖα, μικρὰ καὶ μεγάλα καὶ ἀπέβησαν οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι διδάσκαλοι τοῦ Γένους. Θὰ ἀνα-

φέρωμεν ἐνταῦθα μερικά ὀνόματα: Εὐγένιος Βούλγαρις, Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων, Ἀνθίμος Γαζής...

Καὶ ἐνῶ ταῦτα καὶ πολλά ἄλλα ἐγίνοντο ἐν μέσῳ τῆς φοβερᾶς Τουρκικῆς δουλείας, ὅτε ἐπὶ τέλους ἦλθεν ἡ μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις τοῦ 1821, ἰδοὺ ὁ ἀλαζών Κύριος, αὐτὸς ὅστις καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς μακρᾶς δουλείας ἐδόξα, ὅτι ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν Τούρκον διὰ τὰς πολλὰς ἡμῶν ἀμαρτίας, διὸ ὁ ἐξεγειρόμενος κατὰ τῆς Τουρκίας, κατὰ τοῦ Θεοῦ ἐξεγείρεται, νῦν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐκμεταλλευόμενος τὸ γεγονός ὅτι ἐνιοὶ τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ἔφερον κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς τὸν μέλανα μανδύαν τὸν κληρικῶν, ἐθεώρησεν ὡς ἐκ τούτου ἑαυτὸν λαβόντα μέρος εἰς τὸν Ἀγῶνα ἐκείνον, προσποιούμενος δὲ τὸν ἀγωνιστὴν παρεκάθησε εἰς πᾶν συμβούλιον ἢ συνέδριον ἢ σύσκεψιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐργασθεὶς ἀόκνως καὶ μεθοδικῶς, ἵνα τὰ πράγματα ἔλθουν κατὰ πῶς ἐκεῖνος ἤθελεν. Οὕτω ἐξηγκώνησεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τοὺς Φιλικούς καὶ ἐπέβαλε τὸ ψεῦδος ὅτι ἡ ἑναρξὶς τῆς Ἐπαναστάσεως ἔλαβε χώραν τὴν 25ην Μαρτίου τοῦ ἔτους 1821. Ἀργότερον ἐπέβαλεν, ἡ ἐπέτειος τῆς ἐναρξέως τῆς Ἐπαναστάσεως νὰ ἐορτάζεται τὴν ἡμέραν αὐτὴν καὶ νὰ θεωρῇται ἡ ἐορτὴ ἰσάξιος μὲ τὸν κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐορταζόμενον Εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου. Ἰσχυρίσθη δέ, ὅτι τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὁ ἐπίσκοπος Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς ὑψολόγησε τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα εἰς τὴν μονὴν τῆς Ἁγίας Λαύρας πλησίον τῆς κωμοπόλεως τῶν Καλαβρύτων. Ἡ πραγματικότης ἐπ' αὐτοῦ εἶναι, ὅτι εἰς τολμηρὸς Ἑλλήν, ὁ Σωτῆρης Χαραλάμπης, εἰσῆλθεν εἰς τὴν κωμόπολιν τῶν Καλαβρύτων καὶ διέταξε τοὺς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν αὐτοῦ ἄνδρας νὰ ρίψουν σποραδικούς πυροβολισμούς, ὡς οὗτοι νὰ ἐπήγαινον εἰς γάμον ἢ πανήγυριν. Τὸ γεγονός αὐτὸ ἐθορύβησε τοὺς Τούρκους καὶ ἐκλείσθησαν εἰς τὰς οἰκίας, ἅμα δὲ ἦλθον εἰς διαπραγματεύσεις μὲ τοὺς ἐπαναστάτας καὶ παρέδωσαν τὴν πόλιν, παραδοθέντες καὶ οἱ ἴδιοι εἰς αὐτούς, ὁ δὲ ἐπίσκοπος Γερμανός, καθ' ἃ ἀναφέρει ὁ Φωτάκος, δὲν εὐρίσκετο εἰς τὰ Καλαβρυτὰ καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας ἐκείνας. Ἡ

ἑναρξὶς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ἐγίνεν εἰς τὴν Μολδοβλαχίαν περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1820. Εἰς δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔλαβε χώραν εἰς τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1821 ἡ μυστικὴ συγκέντρωσις τῶν ὀπλαρχηγῶν εἰς τὴν Βοστίσαν, καὶ θὰ εἶδει μᾶλλον ἡ συγκέντρωσις αὕτη νὰ θεωρῇται καὶ ὡς ἑναρξὶς τῆς Ἐπαναστάσεως ἐν Πελοποννήσῳ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ πρώτη κατάληψις πόλεως ἔλαβε χώραν τὴν 25ην Μαρτίου. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ Πέτρος Μαυρομιχάλης καὶ ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης εἰσῆλθον μετὰ ἰσχυρᾶς δυνάμεως εἰς τὴν πόλιν τῶν Καλαμῶν καὶ τὴν κατέλαβον.

Ὅτε δὲ μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐννεαετοῦς πολεμικῆς ἐποποιίας προέκυψεν ἐπὶ τέλους τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν κράτος, ἰδοὺ καὶ πάλιν ὁ ἐνδημῶν ἐν τῇ ταλαιπώρῳ ταύτῃ χώρᾳ Ἀσιάτης ἀξιοὶ νὰ ἔχη εἰς τὸ νέον κράτος προέχουσαν θέσιν. Ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρξε μεγάλη προθυμία πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ Ἐπανάστασις ἐξ ἀρχῆς αὐτῆς προοσιώθησε νὰ ὑπερκεράσῃ τὸ Βυζάντιον καὶ νὰ συνδεθῇ μὲ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα — «*Ἐν τῷ Σπαρτιατικῷ στρατοπέδῳ τῶν Καλαμῶν*», ὑπογράφεται ἡ πρώτη διακήρυξις πρὸς τὸν κόσμον —, ὁ ἀλαζών Κύριος ἀναλαβὼν ὅλην αὐτοῦ τὴν μεγαλόσχημον παρουσίαν ἔστη ἐν τῷ μέσῳ τῶν Ἑλλήνων, δεινοπαθούντων εἰσέτι ἐκ τῶν πληγῶν τοῦ πολέμου, καὶ εἶπε στεντορεῖα τῇ φωνῇ: «Εἰς ἐμέ, τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς Γῆς, ἀπροθυμεῖτε; Εἰς ἐμέ, ὅστις ἔσωσα τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, δημιουργήσας κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας τὸ «Κρυφὸ Σχολεῖο», ἐκθέσας ἑαυτὸν εἰς μεγάλους κινδύνους, διὰ νὰ ἔχετε ὑμεῖς σήμερον τὸ δικαίωμα νὰ ὀνομάζετε ἑαυτοὺς «Ἕλληνας»; Ὁ λόγος οὗτος, εἰπωθεὶς ὑψηλοφώνως καὶ μετὰ πολλῆς περιπαθείας, δοθέντος καὶ τοῦ ὅλου κλίματος τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην — οἱ θεοὶ τῶν Ἑλλήνων εἶχον πρὸ πολλοῦ ἐκδιωχθῇ —, ἔπεισε τοὺς Ἕλληνας, ὥστε ἐνέδωσαν, καὶ αἱ φαρμακίδειαι ἀπόψεις ἐθριάμβευσαν. Ἐκτοτε, ὡς αἰς τὰς περιστάσεις τὸ ἐκάλεσεν, ὁ ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸς διὰ τὸ «Κρυφὸ Σχολεῖο» προεβλήθη καὶ ἡ κακοποίησις τοῦ μύθου ἢ τοῦ λόγου τούτου συνεχίσθη καὶ συνεχίζεται.

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΛΕΩΝ

Γ.Ε.Σ., Γενικές 'Οδηγίες 'Εκπαιδεύσεως

“Ολοι όσοι έχουν υπηρετήσει στον 'Ελληνικό Στρατό γνωρίζουν για τὸ μάθημα τῆς «'Εθνικῆς 'Ηθικῆς Διαπαιδαγώγησης», πὺν διδάσκεται σ' ὅλες τὶς μονάδες κάθε Τετάρτη. Στὶς ἐπίσημες «Γενικὲς 'Οδηγίεσ' Εκπαιδεύσεως Γ.Ε.Σ./1992» στὴν σελ. 35 ἀναφέρεται τὸ περιεχόμενο μιᾶς διάλεξης πὺν ὑποχρεοῦνται νὰ κάνουν οἱ ἀξιωματικοὶ στοὺς ἄνδρες τους μὲ τίτλο «Καταγωγή τῆς 'Ελληνικῆς Φυλῆς», καθὼς καὶ στὴ σελ. 37 τὸ θέμα «Προϊστορικοὶ Χρόνοι στὴν 'Ελλάδα».

Σ' αὐτὸ τὸ φυλλάδιο, πὺν ἐκδίδεται ἀπὸ τὸ Γενικὸ 'Επιτελεῖο Στρατοῦ καὶ διδάσκεται ὑποχρεωτικὰ, διαβάζουμε ὁρισμένες ἀπόψεις, πὺν μποροῦν νὰ χαρακτηριστοῦν λίαν ἐπικεικῶς ἀνιστόρητες καὶ ἀντιεπιστημονικὲς (διότι μποροῦν νὰ ὑπάρξουν καὶ θαρύτεροι χαρακτηρισμοὶ γι' αὐτὰ τὰ ἀνθελληνικὰ κείμενα). Διαβάζουμε λοιπὸν στὴν σελ. 35: «.... ἡ μία ἀπὸ τὶς ὁμάδες πὺν ἀποτελέσαν τὸν πυρῆνα τῆς συγκρότησης τῆς 'Ελληνικῆς Φυλῆς, ὀνομάζεται συμβατικὰ Μεσογειακὴ, γιὰτὶ οἱ λαοὶ πὺν μιλοῦσαν γλῶσσες μὲ ὁρισμένα Μεσογειακὰ χαρακτηριστικὰ κατοικοῦσαν γύρω ἀπὸ τὴν Μεσόγειο. 'Η ἄλλη ὁμάδα ὀνομάζεται ἰνδοευρωπαϊκὴ, γιὰτὶ οἱ γλῶσσες πὺν μιλοῦσε ἀπαντοῦν ἀπὸ τὴν Εὐρώπη ὡς τὴν 'Ινδία...». 'Επίσης στὴν σελ. 37 διαβάζουμε: «..... οἱ πρῶτοι πολιτισμοὶ πὺν δημιουργοῦνται (ἐνν. στὴν 'Ελλάδα) εἶναι γεγονὸς ὅτι ἔχουν ἐπιρροὲς ἀπὸ πολιτισμοὺς ἀνατολικῆς προελεύσεως. Τὸ ἰδιαίτερο ὡστόσο χρῶμα πὺν τοὺς χαρα-

«'Ιδιωτισμός»

Εὐτυχῶς πὺν ὁ ἀγγλοσαξωνικὸς ὅρος «privacy» δὲν μπορεῖ ἀκόμη νὰ ἀποδοθεῖ στὰ 'Ελληνικά. Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι τὰ βιωματικὰ ἀντισώματα τῆς φυλῆς ἀντιστέκονται ἀκόμα στὰ στοιχεῖα πὺν ἀπειλοῦν τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴν κοινωνία. 'Η ἀγγλοσαξωνικὴ κοινωνία εἶναι μιὰ καθαρὰ φεουδαρχικὴ-φασίζουσα κοινωνία, στὴν ὁποία κάθε ἔννοια ἐλευθερίας «κατασκευάζεται»-προβάλλεται μέσα ἀπὸ μιὰ σχιζοφρενικὴ προσέγγιση ὀφθαλμαπάτης, παραλλαγῆς καὶ πλύσης ἐγκεφάλου. *Εἶτοι ὁ βρεταννὸς ὑπουργὸς Δικαιοσύνης σὲ πρόταση νόμου πὺν προστατεύει καὶ στηρίζει τὸν ἰδιωτισμὸ, ἐπιχειρεῖ νὰ αἰτιολογήσει αὐτὴ τὴν στήριξη, διατεινόμενος ὅτι «μιὰ κοινωνία πὺν ἐπιτρέπει στὰ ἄτομα νὰ ἐπιλέγουν πῶς νὰ διάγουν τὴν ζωὴ τους, εἶναι μιὰ κοινωνία πὺν ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα στὸν ἰδιωτισμὸ». Μιὰ κοινωνία πὺν πραγματικὰ καὶ χωρὶς ὑποκρισία καὶ δολιότητα πιστεύει στὸ δικαίωμα τῶν ἀτό-

κτηρίζει είναι τὸ Αἰγαιακό...».

“Όλα αὐτὰ πού ἐπίσημα ἐπιβάλλονται ἀπὸ τὴν ἔκδοση αὐτῆς τοῦ Γ.Ε.Σ. εἶναι τουλάχιστον «πεπαλαιωμένα», διότι παραλείπουν σημαντικότερες ἐπιστημονικὲς ἀνακαλύψεις πού ἔλαβαν χώρα τὶς δεκαετίες ’60-’70 στὸν Ἑλληνικὸ χῶρο. Στὴ συνέχεια παραθέτουμε ἓνα συνοπτικὸ πῖνακα τῆς Ἑλληνικῆς Προϊστορίας σύμφωνα μὲ τὶς τελευταῖες ἐπιστημονικὲς ἀνακαλύψεις:

α) Ἀρχάνθρωπος τῶν Πετραλῶνων Χαλκιδικῆς (700.000 π.Χ.).

Στὸ σπήλαιο τῶν Πετραλῶνων εὐρέθησαν, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παλαιότερα ἴχνη φω-
τιᾶς στὸν κόσμον (1.500.000 χρόνων), ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ σκελετὸς τοῦ Ἀρχανθρώπου
ἡλικίας 700.000 χρόνων ἀπὸ τὸν ἀνθρωπολόγο Ἀ. Πουλιανό. Ἡ ἐπίσημη ἀνα-
κοίνωση καὶ ἐπιστημονικὴ καταχώρηση τοῦ Πετραλώνειου Ἀρχανθρώπου ἐγι-
νε ἀπὸ τὸν Α. Πουλιανὸ τὸ 1976 στὸ Ἀνθρωπολογικὸ Συνέδριο τοῦ Πανεπιστη-
μίου τοῦ Μπορντώ. (Poulianos A.N., *Archanthropus Europaeus Petraloniensis*,
Colloque de Taxonomie Anthropologique, 10-11 Sept. 1976, Université de Bordeaux,
I, Talence, Laboratoire d' Anthropologie). Ὁ Πουλιανὸς (ὅπως καὶ ὁ Κούμαρης,
ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ἀνθρωπολόγοι) ἀπέδειξε τὴν αὐτοχθονία τῶν Ἑλλήνων σὲ τού-
τη τὴ γῆ σὲ μιὰ πορεία δεκάδων χιλιάδων χρόνων: «... Τὸ ἀνθρωπολογικὸ ὕλικό
πού συγκεντρώθηκε, μαρτυρεῖ ὅτι ὑπάρχει ἀδιάκοπη φυλετικὴ ἐνότητα τοῦ λα-
οῦ τῆς Ἑλλάδας σ’ ὅλη τὴν διάρκεια τῆς ἱστορίας, τουλάχιστον ἀπὸ τοὺς νεολι-
θικοὺς χρόνους κι ἔπειτα...» (Α. Πουλιανοῦ, *Ἡ Προέλευση τῶν Ἑλλήνων*, Πε-
τράλωνα Χαλκιδικῆς 1988, σελ. 26).

β) Παλαιολιθικοὶ οἰκισμοὶ στὸν Πηνειὸ τῆς Θεσσαλίας (100.000 π.Χ.).

Ἡ Γερμανικὴ Ἀρχαιολογικὴ Ἀποστολὴ στὴν Θεσσαλία ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψη τοῦ
Vlad. Milojevic ἀνεκάλυψε τὸ 1958 στὶς ὄχθες τοῦ Πηνειοῦ ἐργαλεία καὶ παλαιολι-
θικά λείψανα ἡλικίας 100.000 χρόνων. (Σημειωτέον ὅτι τὸ ἀρχαιότερο παλαιο-

μων νὰ διαλέγουν τὴν ζωὴ τους, καὶ ὄχι μόνον (ἀτομικὲς ἐλευθερίες), δὲν τοὺς
κατοχυρώνει τὸ δικαίωμα αὐτὸ φυλακίζοντάς τους στὸν ἑαυτό τους καὶ ταυ-
τόχρονα τιμωρώντας τοὺς ἀμείλικτα, κάθε φορὰ πού ἡ ἐξωτερικέυσή τῆς σκέ-
ψης τους ἢ ὁ αὐθορμητισμὸς τῆς συμπεριφορᾶς τους δὲν ἐφάπτεται ἀκριβῶς
τοῦ ἀποδεκτοῦ στερεότυπου τοῦ συρμοῦ, ἀλλὰ ἐπιμελεῖται γιὰ τὴν ἀνάπτυξη
τῆς ἰκανότητος τῶν ἀτόμων καὶ τῆς κοινωνίας γιὰ ἐρμηνεῖα στὴν πράξη καὶ
ἀναζήτησι τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς ἁρμονίας μέσα στὴν κοινωνικὴ συνοχή.

Ὁ ὅρος «ἰδιωτισμὸς» ἀποδίδει πλήρως τὸ περιεχόμενο τῆς ἀγγλοσαξωνικῆς
λέξης. Γιατὶ «*privary*» ΔΕΝ εἶναι τὸ ὑπόβαθρο τῆς ἐξωστρεφούς ὑπεράσπισης
τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ τὸ συστατικὸ πεδίο ἐσωστρεφούς
ΑΠΟΜΟΝΩΤΙΣΜΟΥ καὶ ἰδιοτελοῦς ΑΤΟΜΙΣΜΟΥ, πού μὲ τὴν σειρὰ τοὺς συμμε-
τέχουν στὴν σύνθεση τοῦ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ, πού (μὴ ἔχοντας οὐδεμίαν σχέσιν μὲ
τὴν ἄμιλλα) αὐτοδύναμα ἀλλὰ καὶ μαζὶ μὲ τὸν ΑΠΟΜΟΝΩΤΙΣΜΟ καὶ τὸν
ΑΤΟΜΙΣΜΟ συμμετέχουν στὴν δυναμικὴ πού παράγει καὶ τροφοδοτεῖ τὴν

λιθικό εργαλείο που βρέθηκε στην Ελλάδα είναι ο «διπρόσωπος» λίθινος χειροπέλης του Παλαιολάστρου Σιάτιστας ηλικίας επίσης 100.000 χρόνων. Βλ. *Ίστοριαν Έλληνικου Έθνους*, «Εκδοτική Αθηνών», τ. 1, σελ. 35. Ειδικά η περιοχή του Πηνειού αποτελεί σύμφωνα με όλους τους έρευνήτες ένα από τα σημαντικότερα σημεία παλαιολιθικών οικισμών στη Γη (Milojčić V., Boessneck J., Jung D., Schneider H., *Palaolithikum um Larissa in Thessalien*, B.A.M. I, Bonn 1965).

γ) *Παλαιολιθικοί οικισμοί του Λούρου της Ηπείρου (50.000 χρόνια π.Χ.)*.

Στις θέσεις Κοκκινοπηλός και Ασπροχάλικο της κοιλάδας του Λούρου κοντά στα Γιάννενα βρέθηκαν από ομάδα έπιστημόνων του Πανεπιστημίου Καίμπριτζ υπό τον E. Higgs 800 παλαιολιθικά εργαλεία και απολεπίσματα από μεταμορφωμένο ασβεστόλιθο.

Η απόλυτη ραδιοχρονολόγηση του τελευταίου στρώματος στο Ασπροχάλικο απέκάλυψε την απόλυτη χρονολογία 37.900 π.Χ. «Πρόκειται για την αρχαιότερα χρονολογία μιας πολιτικής φάσεως, που γνωρίζουμε ως τώρα από την Ελλάδα...» (*Ίστορία Έλληνικου Έθνους*, «Εκδοτική Αθηνών» τ. Α', σελ. 38). Βλέπε επίσης Higgs E., *The Climate, Environment and Industries of Stone Age Greece*, Part III, PPS, 33 (1967) 1.

δ) *Παλαιολιθικά εύρηματα Αλοννήσου. - Αποδείξεις για την Αιγηίδα*.

Ο Δ. Θεοχάρης την περίοδο 1969-70 έφερε στο φως παλαιολιθικά εργαλεία, απολεπίσματα καθώς και απολιθωμένα οστά ρινοκέρων, ίπποποτάμων και άλλων μεγάλων θηλαστικών, εύρεθέντα στην Αλόννησο (στην αρχαία Ίκο) των Β. Σποράδων. Αποδείχθηκε έτσι η αλήθεια της «Θεογονίας» για την ύπαρξη της χέρσου γης της Αιγηίδας, του Αιγαίου Όρους: «...Αιγαίω ὄρει πεπνυκασμένῳ ὑλήεντι...» [(Θεογονία 484) μετάφραση: στο Αιγαίο δουνό τὸ γεμάτο βλάστηση],

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΣΥΝΘΕΣΗ, τὴν κοινωνικὴ ἀδικία καὶ τελικὰ τὴν διαιώνιση καὶ ἐπίταση τῆς προκατασκευασμένης ἀνισῆς κοινωνικῆς διαστρωμάτωσης καὶ τελικὰ τοῦ Κατεστημένου.

Δὲν εἶναι λοιπὸν καθόλου ἐκπληκτικὸ, ὅτι μιὰ πολὺ συντηρητικὴ κυβέρνηση κατοχυρώνει τὸν «ιδιωτισμό». Γιατὶ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸ δὲν κατοχυρώνει ἀτομικὲς ἐλευθερίες ἢ ἀνθρώπινα δικαιώματα, ἀλλὰ τὴν δυναμικὴ ἐνὸς εργαλείου, ποὺ ἡ λειτουργία του ἀλλοτριώνει τὸν ἄνθρωπο καὶ ἀπεργάζεται τὴν κοινωνικὴ ἀποσύνθεση, ἀπαραίτητο ὑπόβαθρο γιὰ τὴν ἀναπαραγωγή, διαιώνιση καὶ ἐπίταση τοῦ κατεστημένου.

Ἀνδρέας Ἀθηναῖος

Ὁ Ἀνδρέας Ἀθηναῖος εἶναι καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Γαίηλ (ΗΠΑ).

γιατί μόνο στη χέρσο γῆ τῆς Αἰγιῆδας μπορούσαν νά ζήσουν ἀγέλες μεγάλων θηλαστικῶν.

ε) ἡ Ἀρχαιότερη λιθοτεχνία στήν Εὐρώπη-Κοκκινοπηλός 33.000 π.Χ.

Σέ στρώμα ἐρυθρογῆς στήν θέση Κοκκινοπηλός στήν Ἡπειρο δρέθηκε ἡ ἀρχαιότερη λιθοτεχνία στήν Εὐρώπη καί τήν Μεσόγειο φτιαγμένη μέ μικρές στομωμένες λεπίδες ἡλικίας 33.000 χρόνων (Παπαδόπουλου Θ., *Ἡ ἐποχή τοῦ Λίθου στήν Ἡπειρο*, Δωδώνη, ΕΕΦΣ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων 3, 1974/103).

στ) Ἡ ἀρχαιότερη ναυσίπλοια στὸν κόσμο. – Φράγχθι Ἀργολίδας (7000 π.Χ.).

Τὸ σπήλαιο Φράγχθι τῆς Ἀργολίδας ἐκρυβε πολλές ἐκπλήξεις γιὰ τοὺς ἐπιστήμονες. Ἐκεῖ εὐρέθησαν ἀπὸ τοὺς Jacobsen καί Renfrew ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀρχαιότερη ταφή στήν Εὐρώπη (10.000 χρόνια π.Χ.) ὑπολείμματα προϊστορικῆς ἀλιείας καί τὸ σπουδαιότερο: κομμάτια ὀψιδιανοῦ ἡλικίας 7.000 χρόνων. (Σημειωτέον, ὅτι τὸ ἡφαιστειακὸ ὕλικό τοῦ ὀψιδιανοῦ ὑπάρχει μόνο στὴ Μήλο. Ὁψιδιανὸς τῆς ἴδιας χρονολογίας ἔχει δρεθεῖ καί στήν Χαλκιδική καθὼς καί στήν Χοιροκοιτία τῆς Κύπρου). Τρανὴ ἀπόδειξη ὅτι τὴν 7η χιλιετία π.Χ. οἱ Ἕλληνες ὀργωναν τὸ Αἶγαῖο. Ἀλλ' ἂς δοῦμε τί ἀναφέρουν ἀκριδῶς οἱ καθηγητὲς Jacobsen καί Renfrew στήν ἀνακοίνωσή τους γιὰ τὶς ἀνακαλύψεις στὸ Φράγχθι, στὸ «American Scientific» (Ἰούν. 1976): «... στὰ τελευταῖα μεσολιθικὰ στρώματα τοῦ σπηλαίου (7.250 π.Χ.) ἀνακαλύφθηκαν δύο σημαντικὰ εὐρήματα. Τὸ ἓνα εἶναι χοντρά ψαροκόκκαλα. Ἄν κρίνουμε ἀπ' τοὺς σπονδύλους, τὰ ψάρια αὐτὰ πρέπει νὰ ἦταν οἱ σημερινοὶ τόνοι, πὺν θρίσκονται μόνο στὸ πέλαγος. Δηλ. ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ μεσολιθικὸς ἄνθρωπος ἤξερε τὴν ἀλιεία ἀνοικτῆς θάλασσας. Τὸ δεῦτερο εἶναι ἡ εὕρεση πολλῶν ἐργαλείων ἀπὸ ὀψιδιανὸ (ὕλικό ἀπὸ πετρώματα τῆς Μήλου). Ἀπὸ μελέτες πὺν ἔχει κάνει ὁ C. Renfrew τοῦ πανεπιστημίου Σαουθάμπτον δρέθηκε, ὅτι ὁ ὀψιδιανὸς αὐτὸς ἡλικίας 700 π.Χ. προέρχεται ἐκ Μήλου, πὺν τὴν χωρίζουν 150 χιλιόμετρα θάλασσας ἀπὸ τὸ Φράγχθι, δηλαδὴ ἐπιβεβαιώνεται ὅτι ὁ μεσολιθικὸς ἄνθρωπος μπορούσε νὰ ξανοιχθεῖ στὸ πέλαγος...» (Jacobsen T., *17000 Years of Greek Prehistory*, Scientific American, 234 (1976) 76). Σημειωτέον ὅτι ὁ τίτλος στήν ἐν λόγω ἐπιστημονικὴ ἀνακοίνωση εἶναι: «17000 χρόνια Ἑλληνικῆς Προϊστορίας».

ζ) Γεωργικὴ καλλιέργεια στὴ Ν. Νικομήδεια (7000 π.Χ.).

Μεταξὺ τῶν ἄλλων εὐρημάτων τῆς Ν. Νικομήδειας συγκαταλέγονται καί 2000 περίπου ἀπανθρακωμένοι σπόροι σίτου, ἐκ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ μακρυνοὶ ἐκεῖνοι πρόγονοί μας ἐγνώριζαν νὰ καλλιεργοῦν τὴ γῆ ἀπὸ τὴν 7η χιλιετία π.Χ. Ἡ Ν. Νικομήδεια στὴ Μακεδονικὴ γῆ καθὼς ἡ Χοιροκοιτία στήν Κύπρο ἀποτελοῦν τὶς ἀρχαιότερες πόλεις μέ αὐξημένη οἰκιστικὴ δομὴ καί ὀργάνωση στὸν κόσμο.

Τὴν ἴδια ἐποχὴ (7000 π.Χ.) ἀκμάζουν ἐπίσης (στὸ προκεραμικὸ στάδιο) καί ἡ Κνωσσός, ἡ Ἀργισσα, ἡ Ἐλάτεια κλπ. [Βιβλιογραφία: Βλ. Weinberg S., *The Stone Age in the Aegean*, Cambridge Ancient History I, 1 (1970)· Καραγιώργη Β., *Ὁ πολιτισμὸς τῆς Προϊστορικῆς Κύπρου*, Ἀθῆναι 1976· Θεοχάρης Δ., *Νεολιθικὸς Πολιτισμὸς*, Ἀθῆναι, 1989· Theoharis D., *Prehistory of Eastern Macedonia and Thrace*, Athens Technol. Organization, Athens Center of Ecistics, Athens Greek Cities 9, Athens 1971· Rodden R.J., *Excavations at the Early Neolithic Site at Nea Nikomedeia*,

Greek Macedonia (1961 Season), PPS (Cambridge) 28 (1962) 267].

η) 'Ο πολιτισμός του Σέσκλου (5000 π.Χ.)

Ο πρώτος «όλοκληρωμένος» πολιτισμός της Ευρώπης έχει γενέτειρα την Θεσσαλική γη. Ο πολιτισμός του Σέσκλου με τις «ἀκροπόλεις» χαρακτηρίζεται από τις «μαγούλες» (γηλόφους) και την ωραία διακόσμηση – κεραμεική με τὰ γραμμικά κοσμήματα. (Στὴν ἴδια ἐποχὴ ἀκμάζει καὶ ὁ Ὁρχομενός, ἡ Νέα Μάκρη καὶ λίγο ἀργότερα τὸ Διμηνιό, ὁ Σάλιαγκος κ.λπ.). Εἰδικὰ οἱ πέτρινες σφραγίδες μετὰ μαιανδροειδῆ γεωμετρικὰ σχήματα προδίδουν τὴν ἐλληνικότητα τῶν κατοίκων τῆς Θεσσαλίας στὴν Μέση Νεολιθικὴ Ἑποχὴ (7000 π.Χ. – 3.000 π.Χ.: Νεολιθικὴ Ἑποχὴ). Ἀκολουθεῖ ὁ πολιτισμός τοῦ Διμηνίου, ὁ Κυκλαδικὸς Πολιτισμός (4000-3000 π.Χ.), ὥσπου φθάνουμε στὴν 2η χιλιετία, πού ἀκμάζει ὁ μέγας Μινωικὸς Πολιτισμός (βλ. Θεοχάρης, *The Prehistoric Foundations of the Greek Civilization*, AAA 2 (1969) 131 καὶ Renfrew C., *The Emergence of Civilization. The Cyclades and the Aegean in the Third Millennium*, B.C. Methuen, London 1972).

Καὶ δυὸ λόγια τώρα γιὰ τὴν περιβόητη «Ἰνδοευρωπαϊκὴ» ἀπάτη. Ἡ κατασκευή τῆς θεωρίας περὶ Ἰνδοευρωπαίων ὀφείλεται καθαρὰ στὶς πολιτικὲς σκοπιμότητες τῆς Γερμανίας (καὶ τῶν γύρω γερμανόφωνων χωρῶν, Ἑλβετίας, Αὐστρίας, κ.λπ.) στὶς ἀρχὲς τοῦ 19ου αἰ. Στὰ 1816 ὁ γλωσσολόγος Franz Bopp «θεμελίωσε» τὴν «Ἰνδοευρωπαϊκὴ θεωρία», ἡ ὁποία στηρίζεται σὲ μιὰ ἀλήθεια καὶ δύο... ψεύδη. Ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι ὄντως ὑπάρχουν κραυγαλέες ὁμοιότητες μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, Ἰνδικῆς, Περσικῆς, Χεττιτικῆς κ.λπ. γλώσσης. Τὰ ψεύδη (δηλ. οἱ ἀντιεπισημονικὲς αὐθαιρεσίες) εἶναι: α) ὅτι θεωροῦνται ὅλες οἱ παραπάνω γλώσσες ὡς ἔχουσες ἴδια χρονολογικὴ ἀφειρηγία (γεγονὸς ἱστορικῶς καὶ ἀρχαιολογικῶς ἀπαράδεκτον) καὶ β) ὅτι ἡ κοινὴ «φυλὴ» (ἡ «ὁμογλωσσία» τέλος πάντων) εἶχε μιὰ κοινὴ γεωγραφικὴ προέλευση στὶς οὐγγρικές στεππες ἢ τὴν Βαλτικὴ ἢ τὴν Κασπία Θάλασσα (βλ. Γ. Μπαμπινιώτη, *Συνοπτικὴ Ἱστορία τῆς Ἑλλην. Γλώσσας*, Ἀθῆναι 1986). Τὸ ὅτι (ἀνθρωπολογικῶς) δὲν ἀνήκουν στὴν ἴδια φυλὴ οἱ Ἕλληνες μετὰ τοὺς Τοχάρους ἢ οἱ Γερμανοὶ μετὰ τοὺς Ἰνδοὺς εἶναι μᾶλλον προφανὲς καὶ στοὺς πλέον ἀδαεῖς. Ἀλλὰ καὶ ἀντιστρόφως: οἱ («Ἰνδοευρωπαῖοι») Τσέχοι εἶναι φυλετικὰ ἴδιοι μετὰ τοὺς (μὴ-Ἰνδοευρωπαίους) Οὐγγρους. [Τραγέλαφος: Ὑπάρχουν «Ἰνδοευρωπαῖοι» πού εἶναι Ἀσιάτες (π.χ. Τοχάροι, Ἀρμένιοι κ.λπ.) καὶ ὑπάρχουν Εὐρωπαῖοι πού δὲν εἶναι «Ἰνδοευρωπαῖοι» (π.χ. Οὐγγροι, Φινλανδοὶ κ.λπ.). Βλ. «Δαυλόν», τεύχος 143, Νοέμβριος 1993, Δ. Κούτουλα «Τὸ φάντασμα τῆς Ἰνδοευρωπαϊκῆς»].

Ἀπὸ παλιὰ πολλοὶ ἀνθρωπολόγοι ἀπέδειξαν τὸ ἀνύπαρκτον τῆς «Ἰνδοευρωπαϊκῆς» φυλῆς-φαντάσματος (βλ. Ι. Κούμαρης, «Φυσικὴ Ἀνθρωπολογία»). Ἔτσι σήμερὰ οἱ ἀνθρωποὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ κατεστημένου μιλοῦν γιὰ ὁμογλωσσία καὶ ὄχι φυλὴ (βλ. τόμο «ΕΛΛΑΣ» τῆς ἐγκυκλοπαίδειας «ΗΛΙΟΣ»). Τὸ ἐρώτημα τώρα πού προκύπτει εἶναι: Ποιὰ ἡ γεωγραφικὴ ἀφειρηγία τῆς «Ἰνδοευρωπαϊκῆς» ὁμογλωσσίας; Ὁ Colin Renfrew, καθηγητὴς τῆς Ἀρχαιολογίας στὸ Πανεπιστήμιο Σαουθάμπτον, στὸ ἔργο του «*Archaeology and Language*» (Oxford 1987) ὡς κοιτίδα θεωρεῖ τὸν εὐρύτερο Αἰγαῖο χῶρο καὶ κυρίως τὴν πρὸς τὸ Αἰγαῖο πελοχὴ τῆς Μ. Ἀσίας μετὰ ἀπώτατη χρονολογία διασκορπισμοῦ τῶν ἐπὶ μέρους διαλέκτων τὸ 7000 π.Χ. Τὴν πρωτογλώσσα αὐτὴ τῶν «Ἰνδοευρωπαίων» τὴν ὀνομά-

ζει «Πρωτοελληνική» («... εκεί τὸ 7000 π.Χ. πρώιμοι ἀγρότες μὲ μικτὴ οἰκονομία... μετανάστευσαν ἀπὸ τὴν Μ. Ἀσία στὴν κυρίως Ἑλλάδα... ὅπου εἰσήγαγαν τὴν νέα γεωργικὴ τεχνολογία καὶ τὴν ΠΡΩΤΟΕΛΛΗΝΙΚΗ (=proto-Greek) γλῶσσα τους...»: «New Scientist» τ. 1597, London, 1988).

Ὁ Kretschmer ἐξάλλου θεωρεῖ, ὅτι καὶ οἱ αὐτόχθονες στὸ Αἰγαῖο Πελασγοὶ εἶναι κι αὐτοὶ «Ἰνδοευρωπαῖοι», καταρρίπτοντας κι αὐτὸς τὸν μῦθο περὶ καθόδου τῶν «Ἰνδοευρωπαίων» ἀπὸ τὸ Βορρᾶ.

Κατόπιν ὅλων αὐτῶν σήμερα ἡ «Ἰνδοευρωπαϊκή» θεωρία (Kretschmer: «*Die vorgriechischen Sprach-und Volksschichten*») ἀμφισβητεῖται παντοῦ καὶ παντοῦ θεωρεῖται ἀνακριδὴς καὶ συμβατική. Ἡ αὐτοχθονία τῶν Ἑλληνικῶν φύλων συνάδει μὲ τὰ ἀρχαιολογικά, ἱστορικά καὶ ἀνθρωπολογικά τεκμήρια. Βέβαια γίνεται ἀντιληπτό, ὅτι δύσκολα οἱ Γερμανοὶ ἢ οἱ Ἀγγλογάλλοι ἐπιστήμονες θὰ δεχθοῦν τὴν Ἑλληνικότητα τῶν «Ἰνδοευρωπαίων» τους. (Ὁ πατέρας τῆς ἑλληνικῆς Γλωσσολογίας Γ. Χατζιδάκης εἶχε προτείνει διεθνῶς τὸν ὄρο «Ἰαπετική Ὁμογλωσσία», ἀλλὰ ἀντέδρασαν οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ Γάλλοι).

Τελειώνοντας ἄς δοῦμε καὶ τὴν μεγαλύτερη ἀπόδειξη γιὰ τὴν ἀνυπαρξία τῶν «Ἰνδοευρωπαίων»: τὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα ἐτυμολογούμενη:

δῆμος<*damos, ἀχερουσία<* aghero-

ναῦς <*naus, παῖαν<*(π)αFων

(ὁ ἀστερίσκος δηλώνει τὶς ὑποτιθέμενες ἰνδοευρωπαϊκὲς ρίζες).

Ποῦ ἤξεραν οἱ Ἰνδοευρωπαῖοι νομάδες τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Βορρᾶ τῶν παγετῶν (οἱ πάγοι λιώνουν ἀπὸ τὸ 10.000-8.000 π.Χ.) γιὰ δῆμους, νῆες (=καράβια), Ἀχερουσίες, παιᾶνες; Κραυγαλέα ἑλληνίζοντα δὲν εἶναι ὅλα αὐτά;

Ἄς ποῦμε τὴν καθαρὴ ἀλήθεια: Περί τὸ 7000 π.Χ. δὲν ὑπῆρχαν οὔτε «Ἰνδογερμανοὶ» (γιὰ τοὺς γερμανόφωνους ἐπιστήμονες) οὔτε «Ἰνδοευρωπαῖοι» (γιὰ τοὺς ὑπόλοιπους Ἀγγλογάλλους ἐπιστήμονες). Αὐτὰ εἶναι συμβατικότητες, ψευδεῖς ὀνομασίες πολιτικῶν σκοπιμοτήτων καὶ ἀναφέρονται στὴν πραγματικότητα στοὺς Ἕλληνες τῆς Νεολιθικῆς Ἑποχῆς (Σέσκλο, Φράγχθι, Ν. Νικομήδεια, Ἀργισσα κ.λπ.), ποὺ κατοικοῦσαν στὴν Ἑλλάδα καὶ μιλοῦσαν (κι αὐτὸ εἶναι ἡ μέγιστη ἀπόδειξη) Ἑλληνικά.

[Γιὰ τὴν Ἑλληνικότητα τῶν Πελασγῶν, δηλ. τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδας πρὶν τὸ 2000 π.Χ., ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθη βιβλιογραφία, ποὺ ἀναφέρεται στὶς ἀποκρυπτογραφίσεις τῶν Πελασγικῶν ἐπιγραφῶν τῆς Λήμνου καὶ τῆς Κρήτης καὶ τῶν πινακίδων τῆς Γραμμικῆς Α' ἀντίστοιχα: I. Θωμόπουλον, *Πελασγικά*, Ἀθήνα 1990 (ἐπ'ἀνέκδοση): Paul Georgiev, *Deux langues.... en Linéaire A*, LB7:I, 1-104, 1963)]. (Ἄς μὴν λησμονοῦμε καὶ τὶς ἀρχαῖες πηγές: Πλάτωνος *Τίμαιος* καὶ *Κριτίας*, Διόδωρου Σικελιώτη, *Ἱστορία*, Ἀπολλοδώρου, *Βιβλιοθήκη* κ.λπ.)

Ἀντὶ ἐπιλόγου θὰ παρακαλοῦσαμε τὸ Γενικὸ Ἐπιτελεῖο Στρατοῦ νὰ διορθώσει τὶς ἱστορικὲς καὶ ἐπιστημονικὲς ἀνακρίβειες ποὺ ἀναφέραμε, ἐπιδεικνύοντας τὸν δέοντα σεβασμὸ στὴν ἀλήθεια καὶ στὴν Ἑλλάδα.

Ἡνίοχος

• **ΠΑΡΟΡΑΜΑ:** Στὸ προηγούμενο (146) τεῦχος, σελ. 8523, στίχος 7ος, ἡ λέξη «αὐτοκαθαρμοῦ» νὰ διορθωθῇ εἰς «αὐτοκαθορισμοῦ».